

Голос України

Газета Верховної
Ради України

№ 39 (2539) ■ Четвер, 1 березня 2001 року ■ Ціна договірна

■ 1855 р. Народилася Явдоха Зуїха (Сивак), селянка з Вінниччини, від якої Г. Танцюра записав більше тисячі народних пісень, багато прислів'їв, загадок, казок («Пісні Явдохи Зуїхи», 1965).

■ 1881 р. У Петербурзі на родовольці вбили царя Олександра II.

■ 1914 р. Лютчик Петро Нестеров здійснив перший у Росії авіапереліт за маршрутом Київ—Одеса.

■ 1918 р. Німецькі війська зайняли Київ.

1927 р. Почала виходити газета «Вечірній Київ».

1 березня

Перелік перспектив — у спільному комюніке

Голова Верховної Ради України Іван Плющ та його іранський колега Махді Кяррубі підписали в Тегерані за результатами офіційного візиту парламентської делегації України спільне комюніке.

В ньому, повідомляє кореспондент Укрінформу, сторони, зокрема, наголосили на необхідності сприяння зміцненню співробітництва у таких напрямках, як передові та новітні технології, використання атомної енергії у мирних цілях під наглядом МАГАТЕ, нафтогазова промисловість, сільське господарство, транспорт, міжбанківське співробітництво, підготовка іранських кадрів в Україні тощо.

Учора наша парламентська делегація прибула до Азербайджану.

! У номер

За реформи. Але...

Комітет із закордонних справ Європарламенту схвалив доповідь фіна Рааво Ваїрінена під назвою «Україна: підтримка реформ». У доповіді зазначено, що ЄС має всіляко сприяти реформуванню в Україні. Водночас висловлено жаль, що в Україні досі не забезпечено дотримання прав людини, а останні парламентські та президентські вибори не відповідали міжнародним нормам. Комітет занепокоєний також ситуацією зі станом свободи преси в Україні та вбивством журналіста Георгія Гонгадзе.

У доповіді також сказано, що ЄС з радістю привітав закриття атомної електростанції в Чорнобилі і закликає спільно з українським урядом виконати енергетичний план, зокрема щодо спорудження компенсувальних потужностей.

Не правда і не фальсифікація

Учора на прес-конференції в Києві секретар тимчасової слідчої комісії ВР Сергій Голуватий оприлюднив лист Міжнародного інституту преси у Відні. За словами народного депутата, 22 грудня минулого року комісія звернулася саме до цього інституту, щоб провести експертизу касет майора Мельниченка. На замовлення інституту експертизу проводила фірма, котра, як зазначено в листі, спеціалізується на експертизі електронних доказів. Вважаючи,

що особи, голоси яких є на касеті, встановлені, експерти цей аспект не розглядали. Вони проводили технічну експертизу плівок з метою виявлення фальсифікації розмов. За висновками експертів, наявність монтажу або фальсифікації, або їхньої відсутності «не може бути доведено з високим ступенем точності». Крім того, беручи до уваги вимоги Міжнародної організації комп'ютерних доказів, ці записи не можуть розглядатися в суді як докази.

Рені замерзає

З придунайського міста Рені до одеського корпункту «ГУ» не раз телефонували з однієї проблеми: «Замерзаємо!».

Ренійський міський голова Сергій Колевич пояснив, що за командою з обласного центру до двох з чотирьох котелень перекрили подачу газу через борги. Тому тимчасово припинено заняття в школах, у лікарнях встановили електрокаміни. Втім, і електрострум часто вимикають за борги.

Щоб ситуація не повторювалася, у Рені вирішили перейти на міні-котельні, що працюватимуть на побутовому газі, повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.

Транспорт

Щоб перевізники нас не цуралися

В Ужгороді відкрито першу чергу державного автопорту «Ужгород», філії «Укрінтеравтосервіс-Закарпаття». Він обслуговує міжнародних автоперевізників у напрямку з України до Словаччини. Для них створено умови не гірші за європейські. Зокрема, оперативне митне оформлення, побутові зручності: готель, спортзал, душеві, сауна, кафе-бар, паркінг тощо, повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Кожному хочеться, щоб його дитина назавжди залишалася янголятком у пелюшках. Такою собі крихіткою-іконкою у мамі на руках — як на старій фотографії. На жаль, такого роду інерція у ставленні до улюблених дітей часом вилазить боком. Наївні батьки навіть не здогадуються про те, які їхні чада насправді. Про наших і водночас не відомих нам дітей, а також про кримінальні пригоди однієї «зразкової» дочки читайте у «Сім'ї», на 7-й сторінці.

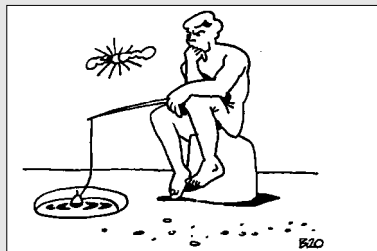
Колаж Ганни ЦАБУТ.

Я вам пишу...

Дорога в будинок престарілих?

Не знаю, до кого звернутися по матеріальну допомогу на ремонт «времянки». Я самотня, єдиний син — інвалід першої групи. Здоров'я, щоб заробити гроші чи зробити ремонт самотужки, теж нема. У хаті сиро і холодно. У міськвиконкомі мені відмовили, сказали, що як не маю, де жити, то можу піти в будинок престарілих. А що робити моєму непрацездатному сину?

М. ЖЕЛЕЗНИК.

Ужгород.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Журналіст «на килимі»

Пресу — на цеп і до чобота?!

Відкритий лист голові Хмельницької обласної державної адміністрації Віктору Лундишеву

Шановний Вікторе Миколайовичу!

Насамперед прошу вибачення, що наш діалог перемістився на сторінки газет. Таку привселюдну розмову ініціював вашу прес-службою. Адже після виходу в «Голосі України» за 8 лютого інформації «Асамблея» вимагає відставок мене викликали до облдержадміністрації, де я давав пояснення «на килимі». Однак «прочухан» від вашого заступника з гуманітарних питань видався замалим.

Наївно гадав, що на тому всі амбіційні роздратування вгамуються. Однак комусь дуже закортіло побачити в моїй персоні отакого зловмисника, що став поперек дороги владі на шляху героїчної боротьби за виживання трудящих.

(Закінчення на 2-й стор.).

Львівські студенти пікетують облраду з вимогами надати правдиву інформацію у справі зникнення журналіста Георгія Гонгадзе.

Фото
Володимира ПЕСЛЯКА
(Укрінформ).

Наша адреса в Internet на сервері української преси: <http://uamedia.visti.net/golos/>

P.S.

Розрахункова вірогідність слідства

ГПУ порушила кримінальну справу про умисне вбивство українського журналіста Георгія Гонгадзе. Як і бажав Президент, поспішності у розслідуванні обставин зникнення нашого колеги не спостерігалось. Нагадаю, ще зовсім недавно куратор справи заступник Генпрокурора Олексій Баганець припускав з великою часткою вірогідності, що знайдене під Тарашею тіло могло належати чоловікові, який помер природною смертю. Але самі розуміємо, слідство є слідство. І «у зв'язку з останнім додатковим молекулярно-генетичним дослідженням фрагментів останків тіла» впливло, що «розрахункова вірогідність того, що подані для дослідження кісткові фрагменти невстановленого трупа людини можуть належати Георгію Гонгадзе, становить не менше 99,9 відсотка, є підстави для абсолютнішої оцінки критичного підходу до показань свідків про те, що вони бачили Г. Гонгадзе після його зникнення», — повідомляє прес-центр ГПУ. Крім того, Генпрокурор також узяв до уваги «зв'язок усіх цих обста-

вин, що стосуються розчленування трупа, та інші дані».

Раніше, як відомо, у Генпрокуратурі мали на увазі не обставини, а як «розчленити» рідних Георгія — матір і дружину — від звання потерпілих. Тепер «неспішне слідство» дійшло і до цього пункту. Позавчора Лесю і Мирославу Гонгадзе ознайомили з постановою про визнання їх потерпілими і з рішенням видати їм тіло для поховання.

Але у матері Георгія також є підстави для критичнішого підходу до показань ГПУ. Розрахункова вірогідність того, що слідство велось «прозоро і об'єктивно», становить ще вищу цифру, ніж додаткові генетичні дослідження. Треба просто згадати всі етапи «встановлення істини», щоб зрозуміти Лесю Гонгадзе. Її адвокат Андрій Федур на позавчорашній аудієнції в Леоніда Кучми домовився з ним про проведення найближчим часом зустрічі Лесі Гонгадзе з Президентом. Як представник матері, адвокат висловив главі держави претензії до ГПУ. «Леся Гонгадзе наполягає на відповідальності

Генерального прокурора України Михайла Потебенька і його заступника Олексія Баганця за порушення, допущені під час слідства». Адвокат запевнив, що мати Георгія забере таращанське тіло тільки після того, як факт приналежності його зниклому журналістові підтвердить повторна судмедекспертиза. Леся Гонгадзе наполягає, щоб зразки матеріалів для її проведення, в тому числі генотипоскопічної, було взято в присутності її адвоката.

Андрій Федур клопотатиметься про проведення такої експертизи із залученням іноземних спеціалістів. Також необхідно встановити причину і час смерті тіла. Адвокат сподівається, що неспішність слідства у цьому разі не затягнеться до безконечності. Він після зустрічі з Президентом сподівається, «що наш голос буде почутий, і держава чинитиме згідно із законодавством».

«Згідно із законодавством» у нас багато що чиниться...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фото Дмитра ГАВРИША (УНІАН).

Опозиції — право і місце

Лідер партії «Трудова Україна» Сергій Тігіпко пропонує надати опозиції посаду одного із заступників Голови Верховної Ради України і закріпити за ними деякі комітети. Про це він заявив, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», на засіданні «круглого столу» «Діалог в ім'я майбутнього України».

«Якщо цього не буде, опозиція не матиме свого місця і можливості висловитися в ЗМІ, вона весь час організовуватиме якісь неконструктивні дії», — зазначив він.

Окрім того, лідер «Трудової України» наголосив, що розв'язання проблеми «трикутника» Верховна Рада — уряд — Президент може відбутися тільки в тому разі, якщо парламентові надати більше повноважень щодо формування уряду, а Президентові — право розпуску парламенту.

С. Тігіпко також вважає за необхідне ухвалити закон про опозицію в Україні і розв'язати питання законодавчого захисту засобів масової інформації.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

З метою підвищення якості та конкурентоспроможності вітчизняної продукції (товарів, робіт, послуг), забезпечення захисту інтересів споживачів, сприяння входженню України в європейський та світовий економічний простір постановляю:

1. Кабінету Міністрів України протягом 2001 року: 1) підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України законопроект про засади державної політики у сфері управління якістю продукції (товарів, робіт, послуг);

2) розробити і затвердити заходи щодо впровадження систем управління якістю на підприємствах, передбачивши, зокрема:

розроблення проектів нормативно-правових актів щодо державної підтримки впровадження систем управління якістю на підприємствах; завершення перегляду та затвердження основоположних стандартів національної системи стандартизації з урахуванням вимог міжнародної та європейської систем стандартизації та сертифікації;

здійснення державної підтримки впровадження систем управління якістю на підприємствах відповідно до стандартів Міжнародної організації із стандартизації (ISO) серії 9000, що охоплюють системи забезпечення якості, та серії 14000, що охоплюють сферу управління навколишнім природним середовищем;

організацію та проведення постійного моніторингу впровадження систем управління якістю на підприємствах;

інформаційне забезпечення підприємств у питаннях управління якістю;

забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації фахівців з управління якістю та розроблення від-

Про заходи щодо підвищення якості вітчизняної продукції

повідних навчальних програм, утворення Українського інституту якості та розгалуженої мережі методичних і консультативних центрів, розвитку фундаментальних та прикладних досліджень у сфері управління якістю;

узагальнення і популяризацію через засоби масової інформації та міжнародну інформаційну мережу Internet; вітчизняного та світового досвіду впровадження систем управління якістю, організацію та проведення науково-практичних конференцій та семінарів, галузевих і регіональних виставок продукції (товарів, робіт, послуг);

проведення в Україні щороку Європейського тижня якості та конкурсу «100 кращих товарів України»;

3) забезпечити участь України в роботі європейських та міжнародних організацій з управління якістю;

4) розглянути питання щодо заснування щорічних премій у сфері управління якістю та в разі потреби забезпечити прийняття відповідних рішень.

2. Покласти здійснення міжгалузевої координації та функціонального регулювання з питань управління якістю на Державний комітет стандартизації, метрології та сертифікації України.

3. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям розробити і забезпечити реалізацію відповідно галузевих, регіональних програм впровадження систем управління якістю на підприємствах.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
23 лютого 2001 року.
№ 113/2001.

Відкритий лист голові Хмельницької обласної державної адміністрації Віктору ЛУНДИШЕВУ

Пресу на цеп і до чобота?!

Журналіст «на килимі»

(Початок на 1-й стор.).

І от 20 лютого на першій сторінці «Подільських вістей» з'явилася заява прес-служби. В ній, зокрема, йдеться:

«Останнім часом у пресі частішали своєрідні атаки на голову облдержадміністрації Віктора Лундишева, у яких звучать настійливі претензії до кадрової політики, котру проводить губернатор. Зокрема, журналіст Михайло Василяшко вустами окремих членів «Подільської асамблеї» вказує на необхідність зміщення з посади заступників голови облдержадміністрації, голів райдержадміністрацій та начальників управлінь, а Михайло Василевський подав інтерв'ю з хмельницьким міським головою М. Чекманом, де також звучать серйозні, але, м'яко кажучи, лукаві зауваження.

На нещодавній прес-конференції Віктора Михайловича Лундишева теж прозвучало кілька цілеспрямованих запитань. Відчувається, що за

цим проглядаються чийсь інтереси...

Хотілося б зазначити, що кожен керівник несе відповідальність за свою ланку роботи, тому він і тільки він має проводити власну кадрову політику. Йому можна і треба давати поради, пропозиції, але тільки він має вирішувати, як на них реагувати. Тиск, агресивний диктат в таких випадках недоречні.

Щодо Віктора Михайловича і керівників, подібних до нього, то це професіонали, яким притаманні саме ті риси, котрих так не вистачає багатьом посадовцям...

Знаючи, Вікторе Михайловичу, що законотворчому прес-служб видала свою «Заяву» не ради інтриги чи показухи, а керувалася найвищими критеріями державного службовця, хочу подякувати за таку неоціненну увагу до моєї персони.

Зверніть самі увагу на перші рядки «Заяви». З них випливає, що якийсь отам безгазетний журналіст набрався хоробрості

просто-таки вас атакувати. І не як-небудь, а чинить «тиск, агресивний диктат». Ну, прямо скажемо, січілійський мафіозі! А якщо читач далі вбудовує в один ряд словесні викиблучки типу «прозвучало кілька цілеспрямованих запитань», то наступна фраза «проглядаються чийсь інтереси» цю думку ще більше посилює.

Чи не гадаєте ви, Вікторе Михайловичу, що це надто серйозні звинувачення? А може, прес-служба і справді має відомості, що в мене були шпур-мури з Лазаренком чи Родіоновим? Може, вони зафіксували, що журналіст давав гарантії приватним структурам на банківські кредити, за що потім гірко розплачувались селяни, чи запліщував очі на факти дармової «прихвизації», чи завів своєю писаниною до прірви аграрний сектор кількох районів?

Вочевидь, не в цьому суть. Просто в газеті ваше ім'я двічі було згадане по сусідству з людьми, на адресу яких висловлювались критичні зауваження. То й що з того?

Дозвольте, Вікторе Михайловичу, щиро подякувати вашій прес-службі, що відкрила очі мені та моїм читачам, хто я є насправді. От тільки не візьму до тями, чому це оті мої пахани ще й досі не презентували мені всюдихідного джипа, не відкрили доларового рахунку на Кіпрі чи в Іспанії, не купили контрольний пакет акцій бодай на рентабельний сільський свинарник. Президент України зобов'язував органи влади на місцях підтримувати журналістів. Однак ваша прес-служба взяла інший курс — публічно «розстріляти» журналіста шляхом різноманітних натяків і необґрунтованих звинувачень.

Але ви, шановний Вікторе Михайловичу, як сказано у

заяві прес-служби, мудрий і досвідчений чоловік, то зважте, що справжній журналіст — не ті, що облизують чоботи, бо від них тільки втрачається потенція, стремління йти вперед. А якраз ті журналісти, що загострюють увагу влади на нерозв'язаних проблемах, допущених помилках, є справжніми партнерами поступу до кращого життя. Навіть коли закопати журналіста в яму, проблеми самі по собі не зникнуть.

Михайло ВАСИЛАШКО, заслужений журналіст України, голова правління обласного об'єднання кореспондентів загальнодержавних ЗМІ на Хмельниччині «Укрпреса», власний кореспондент газети «Голос України».

ВІД РЕДАКЦІЇ: Сподіваємося, після цієї публікації нашого власного кореспондента Михайла Василяшка не потягнуть учергове «на килим» давати пояснення. Нагадуємо положення Указу Президента України № 1323/2000: «Забезпечення виконання вимог законів України щодо неприпустимості втручання у творчу діяльність журналістів, у тому числі шляхом здійснення попереднього погодження повідомлень і матеріалів, контролю за ідеологічним змістом інформації, яка поширюється засобами масової інформації...»

НАТО когось переховує

Прес-конференція лідера новоутворення НРУ «За єдність» народного депутата Богдана Бойка.

Прихильники за кордоном повідомили Богдана Бойка, що майор Мельниченко переховується на одній з баз НАТО в Європі.

З цього факту Богдан Бойко зробив висновок: записи, які велися в кабінеті Президента з 1998 року, організовані натовськими спецслужбами. Вочевидь, справа їхніх рук і вбивство журналіста Гонгадзе, або ж вони вміло скористалися з цього, вважає Богдан Бойко. Тепер Мельниченко шукає політичного притулку, а це означає, що спецслужбам НАТО майор уже не потрібний.

Спішно організовану прес-конференцію Богдан Бойко обрав, за його словами, як можливість звернутися до Верховної Ради, яка збереться лише 12 березня, Кабміну та Генеральної прокуратури про офіційний запит у НАТО

щодо переховування майора Мельниченка, оскільки затіяний касетний скандал є спробою державного перевороту.

На запитання: що, коли НАТО офіційно спростує заяву народного депутата? — Богдан Бойко відповів, що однаково це буде поступом уперед, бо багато прихильників, які вірять у це, заспокояться.

Журналісти цікавилися, чи можливе об'єднання Руху. Відповідаючи, Богдан Бойко не церемонився. Він повідомив, що НРУ «За єдність», який він очолює, запропонував до травня створити Конфедерацію Руху, але поки що з цього нічого не виходить, бо рухівці Юрія Костенка — сателіти фракції «Батьківщина», а рухівці Удовенка — сателіти партії «Реформи—Порядок», і доки так буде, єдності між ними не варто чекати.

Народний депутат також сказав, що в парламенті збираються підписи за переобрання керівництва Верховної Ради і що з таким списком підходили й до нього. Ініціюють акцію партії парламентської більшості, але якщо це станеться, то це буде одночасно стовідсотковою гарантією відставки уряду Віктора Ющенка.

Стосовно міжнародних експертиз у справі зникнення журналіста Гонгадзе та касетного скандалу, то позиція Богдана Бойка така: він за міжнародні експертизи, але щоб виконувалися вони в Україні.

Анатолій КАРАСЬ.

Конкурс

З дебютом, «Золоте перо»!

Сьогодні на журналістській вулиці свято — у національному палаці «Україна» вишановують переможців всеукраїнського конкурсу «Золоте перо» — найвищої журналістської нагороди. Напередодні нового тисячоліття його організували Центр соціально-політичних технологій (ЦСПТ) і Національна спілка журналістів України. Конкурс проходив під патронатом

Верховної Ради і за задумом організаторів має стати щорічним.

— Його мета — визначити найкращі засоби масової інформації (передачі TV, радіо та газетні рубрики), які активно впливають на перебіг громадсько-політичного, економічного та культурного життя в країні, — зазначає президент ЦСПТ Лариса Медіна. — Сьогодні в урочистій обстановці й буде названо імена переможців у 14 номінаціях. Можливі й ексклюзивні нагороди.

Творчі роботи журналістів 56 загальноукраїнських газет, радіо й телебачення приймали з 1 вересня до 1 грудня минулого року. Найкращі з них визначали незалежні експерти шляхом опитування і моніторингового дослідження.

— Треба зазначити, що всеукраїнський конкурс «Золоте перо» — благодійна акція, а наш центр — громадська організація, — каже Лариса Павлівна. — Тож без інформаційної підтримки низки ЗМІ, зокрема й «Голосу України», без спонсорської допомоги нам було б важко. Ми вдячні всім партнерам, які надали нам неоціненну підтримку в підготовці першого журналістського конкурсу такого рівня.

Особливу вдячність організатори висловлюють Віктору Лисицькому, урядовому секретареві.

«Золоте перо» — не єдиний захід центру, створеного п'ять років тому. В його активі десятки «круглих столів», міжнародних конференцій, політико-правових експертиз і соціологічних досліджень, що не залишилися непоміченими у Верховній Раді та на Банковій. Побажаємо ентузіастам цієї організації вдалого дебюту в новому проекті та подальших успіхів в інших добрих справах.

Олексій ЛЮБАРІН.

На знімках: приз «Золоте перо»; Лариса Медіна.

Фотофакт

Віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський вручив ключі від машини «швидкої допомоги», подарованої Луцькій обласній лікарні з нагоди відкриття нового відділення — ортопедичного.

Фото Станіслава ЧЕРНІЯ.

Резонанс

Нікуліну могли щось підсипати

— Я впевнений, що Олександр Нікулін не міг узяти хабара, тим паче займатися вимаганням, — заявив журналістам перший заступник голови Кіровоградського міськвиконкому Михайло ЦИМБАРЕВИЧ.

Також він додав, що, якби були прецеденти, подібне не пройшло б повз його увагу через специфіку основної професії. (До роботи в міськвиконкомі Михайло Цимбаревич обіймав посаду заступника начальника обласного управління СБУ).

Коментуючи факт затримання міського голови, Михайло Цимбаревич зазначив, що на показаній працівниками міліції відеоплівці, на якій знято момент затримання, поведінка Олександра Нікуліна здалася йому дещо неадекватною. Він запевнив присутніх, що Олександр Нікулін майже не вживав спиртних напоїв і міг дозволити собі випити впродовж дня лише склянку червоного вина.

Припущення, що Олександр Нікулін могли щось під-

сипати у напій, має право на існування, але навряд чи це буде доведено. Бо напередодні на прес-конференції в УМВС області начальник управління Микола Білоконь, немовби попереджуючи можливість появи подібних чуток, повідомив, що одразу після затримання Олександра Нікуліна оглянули лікарі і наркологи, які визнали стан його здоров'я цілком задовільним.

Михайло Цимбаревич повідомив, що міськвиконком уклав договір про захист Олександра Нікуліна із адвокатом Наталією Сюр. Якщо з'явиться можливість звільнення міського голови під заставу, члени виконкому готові розглянути питання про надання потрібних на це коштів.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Коментар

До 1 березня в Україні мали погасити заборгованість у зарплаті бюджетникам. Про цей весняний сюрприз, що його підготував уряд, повідомив міністр праці і соціальної політики України Іван САХАНЬ. Мінфін уже виділив гроші на цю акцію. А до 1 квітня повернуть борги тим працівникам, чия роботу оплачують місцеві бюджети.

До Дня незалежності України, запевнив Іван Сахань, виконавча влада бере підвищені зобов'язання: ліквідувати всі заборгованості працівникам державних, комунальних підприємств і тих, де корпоративні права держави становлять не менш як 50%.

Пороздавши борги, уряд має намір перейти до реформування оплати праці. Бо, за словами соціального

міністра, саме зарплата є основним показником рівня життя населення. Сьогодні питома вага трудових доходів середньостатистичного українця в загальних доходах становить менше половини. Тобто зарплата не визначає рівень життя народу.

Однак у реформаторів є теоретичні основи для оптимізму. Радник Прем'єр-міністра України Олександр Яременко, посилюючись на дані Держкомстату, заявив, що реальне зростання зарплати в економіці країни з урахуванням рівня інфляції

1,5% у січні цього року (порівняно з аналогічним періодом 2000 року) становило 11,9%. За його словами, такий показник зростання реальної заробітної плати в Україні зафіксовано вперше за останні п'ять років.

А зі звіту міністра праці і соціалістики виходить, що торік вітчизняна соціальна надбудова отримала реальний економічний базис. І знову ж таки вперше за п'ятирічку соціальні виплати вдалося профінансувати у повному обсязі.

Ольга ВАУЛІНА.

У номер

Полтава

Зв'язок окупує місто

До кінця 2004 року полтавська дирекція «Укртелекому» ставить завдання завершити телефонізацію обласного центру. Особливі надії зв'язківці покладають на нову телефонну станцію, яка може обслуговувати половину телефонних номерів в області — 180 тисяч абонентів. У планах також — модернізація і заміна застарілих АТС на цифрові.

Вінниця

Нехай буде гречка

Перший на Вінниччині завод з виготовлення гречаних круп розпочав роботу на базі міського комбінату хлібопродуктів №2, що в обласному центрі.

Потужність нового виробництва — 50 тонн продукції на добу — за попередніми підрахунками, дасть можливість забезпечити якісними крупами не лише споживачів області. З конкурентами (дотепер вінничани готували гречані каші з круп, привезених із Сквирі Київської області та сусіднього Хмельницького) змагатимуться ціною: вінницька гречка має бути дешевша.

Спорт

«Ворскла» не розвалилася...

ФУТБОЛ. Позавчора відбулося перше нинішнього року засідання бюро Професіональної футбольної ліги. Президент ПФЛ Равіль Сафіуллін, перш ніж розпочати роботу, відрекомендував членам бюро заслуженого майстра спорту Анатолія Конькова, який віднедавна став виконавчим директором ліги. Равіль Сафович щиро подякував знайомому й авторитетному фахівцеві Валерієві Миському за велику і плідну роботу в ПФЛ на посаді відповідального секретаря. Тепер Валерій Ісайович — референт президента Федерації футболу України.

Першим на порядку денному було питання про невиконання клубами своїх контрактних зобов'язань перед футболістами. Особливо гостра ситуація була у «Ворсклі», 18 гравців якої недавно бажали залишити Полтаву. Однак новий президент клубу Валентин Ульянов стабілізував ситуацію, і команда не розвалилася. У результаті лише двоє, Гурка і Козій, отримали статус вільного агента. Решта «бунтарів» виявили бажання продовжити виступи за «Ворсклу». Отримали «вільну» від ПФЛ також Онисько («Карпати») та Бальчос («Система-Борекс»). «Таврія» звернулася до ПФЛ з проханням перенести її матч 15-го туру з київським ЦСКА із Сімферополя до Армянська. Річ у тім, що на центральному стадіоні «Таврія» (колишній «Локомотив») триває реконструкція.

Остаточну відповідь кримчани отримають за тиждень після того, як уповноважений ПФЛ проінспектує стадіон в Армянську.

За обоюдною згодою колишні партнери — сумські клуби «Фрунзенець Ліга-99» і «Спартак» — вирішили відтепер йти своїм шляхом.

Товариські матчі

У Парижі на «Стад де Франс» зустрілися збірні Франції та Німеччини. 80 000 глядачів, гадаємо, були не в захопленні від побаченого. Матч був трохи нудний. Єдиний гол, забитий у першому таймі Зіданом, приніс успіх господарям — 1:0.

Алжир — Словенія — 1:1. Учора зіграно ще з півдесятка контрольних матчів з участю збірних. Про їх результати повідомимо пізніше.

Медведев сказав «а»

ТЕНІС. Дубаї. Міжнародний турнір з призовим фондом у мільйон доларів. У стартовому матчі Андрій Медведев виграв у канадійця Данієля Нестора — 6:3, 7:6 (13:11). Наступний суперник українця — посяяний п'ятим австралієць Патрік Рафтер.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фотофакт

Магазин при ЗАТ Чернігівська взуттєва фабрика «Берегиня» залюбки відвідують дітлахи зі своїми батьками. Кожна друга пара дитячого взуття в Україні виробляється на цій фабриці. В асортименті — понад сто моделей.

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО.

Чи загрожує нам створення цивілізованих конкурентних відносин?

Аксіома: працівники спеціальних органів захисту конкуренції з законодавчо визначеними повноваженнями мають бути політично і економічно незалежними. Для того, зрозуміло, щоб об'єктивно розглядати справи про порушення антимонопольного законодавства, зокрема встановлювати факти дискримінації підприємств органами влади. Незалежність потрібна і для об'єктивного надання дозволів на злиття, приєднання підприємств, придбання пакетів акцій та інших видів економічної концентрації. Головним критерієм цих дозволів повинен бути рівень монополізації товарних ринків. За існування загрози для конкуренції рішення має бути негативним. Якщо негативного впливу на конкуренцію немає, антимонопольні органи не повинні перешкоджати інвестиційному процесу. В цьому разі будь-які перешкоди з боку антимонопольних органів, навпаки, можуть свідчити про використання їх впливу в конкурентній боротьбі. Тоді замість інструменту захисту конкуренції антимонопольні органи іноді можуть самі виступати порушниками вимог цього законодавства.

Чому це відбувається? Насамперед тому, що має місце політичний тиск. А об'єктивно може бути лише поведінка незалежної структури. Коли створювався Антимонопольний комітет України у 1992 році, ідею незалежності було закладено в Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності». Обрання членів комітету терміном на сім років, призначення і звільнення їх тільки Верховною Радою України забезпечувало незалежність від політичного тиску, а значить і об'єктивність рішень комітету.

Комітет починав працювати, як то кажуть, з білого аркуша. Етап створення зовсім нового напрямку суспільної діяльності передбачав титанічну роботу з формування кадрового потенціалу, розробки законодавчих і нормативних актів тощо. Серйозні рішення, які зачіпають майнові інтереси впливових структур, стали прийматися лише після формування цього фундаменту. І тут почався тиск. Насамперед було внесено зміни до Закону України «Про Антимонопольний комітет України». Якщо раніше це був «державний орган, покликаний забезпечувати відповідно до його компетенції державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства, захист інтересів підприємств та споживачів від його порушень», то після внесення змін 13 липня 2000 року комітет став «центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності». Нагадаю, що Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» є «державним органом, підпорядкованим Президенту України і підзвітним Верховній Раді України».

Хоча в законі про АМК тепер немає підпорядкованості Кабінету Міністрів України, але фінансування відбувається через Міністерство фінансів, призначення державних уповноважених через Прем'єр-міністра, а на місцях — за згодою голів обласних державних адміністрацій. Наші підрозділи тепер як органи виконавчої влади підпорядковані місцевим... органам виконавчої влади. Як за таких умов можна контролювати і припиняти антиконкурентні рішення органів влади, керівників регіонів і галузей, коли ті самі керівники впливають на кадрову політику, фінансування та інші умови роботи комітету та його територіальних відділень?

Якщо раніше державний уповноважений комітет призначався Верховною Радою України, то в нинішній редакції

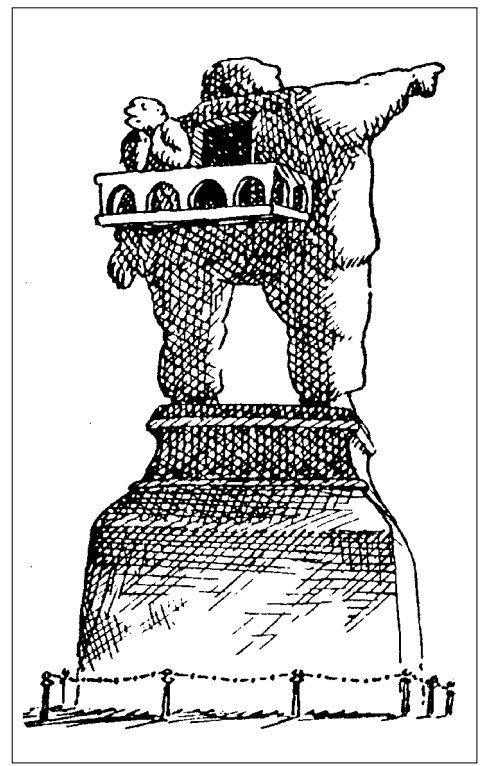
закону призначити і звільнити державного уповноваженого можна лише Указом Президента. Згода Верховної Ради тепер не потрібна. На підставі пропозицій голови комітету Прем'єр-міністр вносить подання Президенту України, а Президент затверджує чи не затверджує запропоновані кандидатури. Тут теж доречно нагадати, що члени Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «призначаються та звільняються Президентом України за погодженням з Верховною Радою України». Тобто захищеність члена комісії значно вища, ніж у державного уповноваженого комітету, хоча рішення, які приймаються комітетом, ніяк не можна визнати менш складними і впливовими. Опосередкований їх вплив на розвиток суспільства значно вищий. Хіба про це не свідчить здійснене ущемлення інтересів комітету?

Отже, ту колегіальність, яка забезпечувала об'єктивність і незалежність рішень комітету, втрачено. Рішення, по суті, приймає голова комітету. Всі інші члени комітету тепер не можуть мати думки, яка відрізнятиметься від позиції голови комітету. Якщо на поведінку керівника комітету вплив зовнішніх чинників збільшується з наближенням періоду його переобрання, то державні уповноважені є постійно залежними від позиції однієї людини, бо перепризначають їх можна у будь-який час. У цій ситуації особисті якості голови комітету набувають вирішального значення для держави.

Тому треба створити такі об'єктивні умови діяльності комітету, які унеможливили б прийняття необґрунтованих рішень, тобто повернення до принципу колегіальності. А це вимагає повернення в закон про АМК процедури призначення і звільнення державних уповноважених комітету через Верховну Раду. Потрібно зробити роботу комітету гласною і контрольованою. На жаль, за сім років існування так і не запроваджено журнал чи газету, в якій регулярно розміщувалась би інформація про мотиви прийняття основних рішень, про події в Україні і в світі, які так чи інакше впливають на конкуренцію. Дуже ефективною для попередження порушень могла б бути інформація про конкретних керівників, які негативно вплинули на конкуренцію або ж навпаки — внесли істотний вклад в її розвиток у тому чи іншому регіоні. І нарешті, для широкого загалу важливою є інформація про вимоги антимонопольного законодавства. Як можна дотримуватись цих вимог, не маючи уявлення про них? Україн необхідні доносити до широкого кола підприємців роз'яснення основних положень законів, змін до них, тлумачення окремих вимог щодо економічної концентрації.

Сьогодні люди часто скаржаться на непомірну складність антимонопольного законодавства. Його важко не те що зрозуміти, а іноді навіть прочитати. Це створює підґрунтя корумпованих дій окремих фахівців, затягування розгляду питань, які в стрімких ринкових умовах потрібно розв'язувати дуже швидко. Тому, з одного боку, треба по можливості спростити нормативні документи, зробити їх зрозумілими, доступними для широких верств населення. А з іншого — запровадити постійний контроль та аналіз прийнятих рішень окремими посадовими особами і комітетом загалом.

Внутрішній контроль, обмін досвідом між окремими територіальними відділеннями істотно обмежуються недостатністю коштів на відрядження, проведення виїзних засідань та семінарів. В умовах комерціалізації освіти певні кошти потрібні на фахову підготовку спеціалістів. Особливо така потреба назріла для набуття юридичних знань. Фахівці-практики, які пропрацювали в комітеті 3—5 років, це — наш золотий фонд. Це люди, які набули знання майже самотужки. В них треба вкладати кошти, зацікавлювати, а вони, на жаль, масово звільняються і поповнюють комерційні структури. Через низький рівень матеріально-фінансового забезпечення за 2000 рік з комітету звільнилася третина фахівців. А переманою, як правило, найкращих. Чи мо-

Як за таких умов можна контролювати і припиняти антиконкурентні рішення органів влади, керівників регіонів і галузей, коли ті самі керівники впливають на кадрову політику, фінансування та інші умови роботи комітету та його територіальних відділень?

жуть в таких умовах держслужбовці комітету бути на достатньому фаховому рівні з тими, кого доводиться контролювати?

На восьмому році функціонування комітету назріла необхідність наукового узагальнення того, що зроблено за ці роки: щось спростити, щось розширити, поліпшити. Потрібні певні зусилля для розвитку відомчої науки і спрямування напрямів наукових досліджень в економічних і юридичних науково-дослідних інститутах та вузах на вивчення проблемних питань запровадження конкурентної політики в країні. Знову-таки для цього у держави коштів немає. А примушувати фахівців комітету, вкрай перевантажених поточною роботою, ще й здійснювати наукові дослідження — нереально. Наука вимагає відповідної фахової підготовки, певних матеріальних умов для роботи і таланту. Це державна справа, її самотужки не розв'язати. Принаймні гостро настала необхідність приділити цьому увагу.

Поки що в комітеті немає навіть бібліотеки. Та які там книжки! У другому півріччі 2000 року комітет не зміг навіть підписатися на періодичну літературу. А ми ж повинні мати постійну інформацію про те, що відбувається в суспільстві. Зокрема, багато фактів недобросовісної конкуренції виявляються через пресу, адже скаржитись безпосередньо на посадових осіб, котрі видають ліцензії — саможубство.

Мало того, у нас немає коштів для сплати боргів за оренду приміщення, комунальні послуги, зв'язок, транспорт. Цікава виходить ситуація. Територіальне відділення комітету повинне перевіряти природного монополіста, якому заборгувало значні кошти за його послуги. Хто тут кого контролює?

Перелік проблем можна перерахувати ще довго. Є тут, безумовно, об'єктивні причини. Але поряд з економічною скрутою в державі, я думаю, серйозною причиною є намагання поставити комітет на коліна, забрати ту незалежність, яка була закладена в першій наш закон, незалежність, яка забезпечує об'єктивність прийнятих рішень. Без такої політичної та економічної незалежності комітет не може повною мірою виконувати свої функції. Якщо нам потрібна цивілізована конкуренція, то цим питанням треба приділити серйозну увагу.

Насамперед зробити Антимонопольний комітет України незалежним державним органом, а не прирівнювати його до органів виконавчої влади. Грамотно поставити питання кадрової політики — призначення, ротації, підготовки і перепідготовки кадрів, їх соціально-побутового захисту. Слід створити мінімально необхідні матеріальні умови для роботи фахівців, налагодити постійно діючий контроль і незалежну експертизу прийнятих рішень. Особливу увагу приділити науковому узагальненню того, що зроблено, і розробці шляхів удосконалення конкурентної політики з урахуванням світового досвіду.

Якщо цього не зробити, то комітет в такому вигляді буде просто не потрібен державі. За тенденції, що склалася, він поступово перетвориться на бар'єр у розвитку підприємництва і ефективної інвестиційної політики.

Зоя БОРИСЕНКО,
перший заступник голови
Антимонопольного комітету України.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

«Особам нествореної категорії» життя медом не здається

Виплати компенсацій колишнім примусовим працівникам знову відкладено. Причина відстрочки в тому, що в судах США не розглянуто ще три позови до німецьких банків і концернів. Як відомо, згідно із законом про створення фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» держава та підприємства вносять до нього по 5 млрд. марок. Але виплати жертвам можливі лише в тому разі, якщо від них отримають гарантію ніколи і жодних претензій до німецької промисловості не висувати. Про це досягнуто домовленості між урядами США та Німеччини, що стала базою закону про створення фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» та про виплату компенсацій.

Передбачалося, що на кінець січня питання буде вирішено позитивно, але американські юристи висунули нові умови. Вони зажадали, по-перше, щоб німецька індустрія переказала на рахунок фонду свої 5 мільярдів марок, які, до речі, ще не сповна зібрано. По-друге, фонд спершу має розпочати виплати, а потім уже американці пооби-

цяли розглянути питання про надання правових гарантій. Суддя Ширлі Крам назвала новий термін, коли вона дасть остаточну відповідь, — кінець лютого. Німецька сторона заявляє: тільки-но правові гарантії буде отримано, виплати розпочнуть негайно.

Але це не єдина перешкода. Досі немає договорів між ні-

мецьким фондом та його партнерськими організаціями — національними фондами «Взаєморозуміння і примирення», які сторони мали підписати наприкінці минулого року. Головна причина розбіжностей — механізм виплати грошей. Німецький фонд наполягає на прямих виплатах кожному заявникові, з чим не згодні національні фонди. Вони хочуть отримати гроші в одні, тобто в свої, руки, а вже потім почати їх розподіляти. Німецька сторона, посилаючись на зловживання, а то й розкрадання першої разової гуманітарної допомоги (зокрема, на вкрадені в Росії 86 млн. марок, що призначалися для виплат колишнім примусовим працівникам, і точно такої самої суми, що зникла з рахунків в Україні),

намагається запобігти можливим зловживанням. Вона наполягає на прозорості розподілу грошей, щоб було видно, хто, скільки, коли їх отримав і на яких підставах. Але така умова комує не влаштує партнерські організації.

Три співголови кураторіуму — колишні та діючі дипломати, котрі зарекомендували себе як майстри ведення найскладніших переговорів, змушені визнати: в цьому питанні вони ступили на міне поле. І все-таки німецький фонд наполягає на прямих виплатах. Він спробував закрити ці умови в договорах, проте зустрів потужний опір партнерських організацій. Є ще одна проблема: національні фонди не підписують договори, вимагаючи збільшення першої

частини виплат. Німецька сторона збільшила відсоток компенсацій: жертви нацизму в країнах колишнього СРСР отримують на першому етапі виплат не 35%, як планувалося раніше, а 65% усієї суми. Хоч би яким делікатним був німецький фонд, визначаючи своє ставлення до ганебного випадку зникнення з рахунків українського та російського фондів по 86 мільйонів марок, а висновок напрошується сам собою: красти недобре. Шкода тільки, що потерпають бо зовсім не ті, хто вкрав. Німецький фонд у цьому випадку твердий: його не цікавлять персоналії — він має справу з державами, які, хоч як крути, а гроші вкрали. Дебати з цих питань у повному розпалі.

(Закінчення на 6-й стор.).

Ганьба чи безсилля?

Сьогодні вся демократична громадськість України обурена останніми одкровеннями, пов'язаними зі справами правлячого режиму, в т. ч. з відомою «справою Гонгадзе». Зрозуміла в цьому і роль дійових осіб. Не випадково вся громадськість України об'єдналася під девізом «Україна без Кучми!». Вся, але не Комуністична партія України — головна опозиційна сила, яка практично зайняла обивателську позицію за принципом «моя хата скраю», усунувшись від активної боротьби. Газету «Коммунист», яка засуджує учасників акції «Україна без Кучми!», показують всій Україні по першому телеканалу.

Сказане, звичайно, жодною мірою не стосується тих комуністів, які, незважаючи на пасивність керівництва партії, беруть активну участь в акціях протесту. Але їхні дії, на жаль, розрізнені і не носять організованого, всеукраїнського характеру.

У нинішній ситуації не розуміють, що відбувається з партією, не лише мільйони виборців, котрі восени 1999 року проголосували в другому турі президентських виборів за Симоненка П. М., а й самі комуністи, і їхні прибічники, і ті з них, які тоді буквально билися за зміщення Кучми Л. Д. А після його перемоги їх масово переслідували. Багатьох вигнали з роботи. Погрозували. Били й убивали, як убили мого помічника А. А. Малорашвілі.

І раптом сьогодні, в цей вирішальний історичний момент, коли реальністю стало усунення Кучми Л. Д. з поста президента України, коли десятки тисяч людей з усієї України вийшли на вулиці Києва, Симоненко П. М. зі своєю командою згортають нарастаючу протестну активність комуністів. А депутати фракції КПУ у Верховній Раді України, боячись розгнівати «верхівку», не підтримують навіть депутатських запитів, спрямованих на захист комуністів, переслідуваних кучмівським режимом. Так, наприклад, було з моїми запитом щодо захисту комуністів-депутатів місцевого ради, яких переслідує влада в місті Макіївці Донецької області.

То все-таки, що відбувається з Симоненком П. М., керованою ним Президією ЦК і самим ЦК КПУ, а значить, і з жорстко підпорядкованою їм партією?

Відповідь на це запитання дав сам Симоненко П. М. В інтерв'ю газеті «Коммунист» (№3 за 18.01.2001 р.), центральному органу КПУ, вищий номенклатурний чин адміністрації КПУ був більш ніж відвертим.

Знаючи стиль їхньої роботи, звертаю увагу читачів на те, що передова стаття газети, особливо пов'язана з іменем Симоненка П. М., багато разів вичитується і звіряється з ним особисто, щоб не допустити викривлення змісту написаного. Нагадую про це, щоб ніхто не засумнівався в істинності тексту і щоб

сам Симоненко потім не став відмовлятися від сказаного.

Цитую з «Коммуниста»:

«Петре Миколайовичу, останній місяць минулого, та й початок нинішнього року були насичені подіями, що сколихнули країну, ще більше посилюючи поляризацію політичних сил. Громадська думка оцінює їх неоднозначно. А яка точка зору на все, що відбувається, в тому числі й у стінах парламенту, політичного керівництва Комуністичної партії України? Хто й що стоїть за всіма цими подіями?»

— ... Президія ЦК нашої партії у своїх оцінках явищ виходить з того, що кінцевою метою протестних настроїв, котрі нарастають у суспільстві, має бути не зміна поганого президента (а сьогодні Кучму проклинає переважна більшість навіть тих, хто в силу різних обставин голосував за нього в жовтні 1999 року) на «хорошого» президента, в нинішній ситуації — на прем'єр-міністра Ющенка, чого щиро бажають і Вашингтон, і Міжнародний валютний фонд і чие перебування на посту прем'єр-міністра уже встигло принести багато горя і країні, і мільйонам простих людей. Ми виходимо з того, що міняти слід не президентів, не одного ставленника міжнародного капіталу на іншого, а суспільно-політичний курс, створити таку структуру влади, яка дала б змогу обходитися без президентської форми правління, бо вона не виправдала себе в умовах України».

Цю саму ідею газета «Коммунист» розвиває в передових та редакційних статтях і в наступних номерах.

На перший погляд, все правильно. Треба змінювати не президентів, а форму правління. Тільки не зрозуміло: як це робити сьогодні, не змінивши Кучму? Чи — коли це робитимуть? І хто це робитиме? А головне — що конкретно треба робити сьогодні з Кучмою? І, до речі, для чого взагалі тоді Симоненко брав участь у президентських виборах?

Із його відповіді випливає, що зміна президентської форми правління — це дуже далека перспектива, такий собі, знаєте, «історичний горизонт», особливо якщо головна опозиційна сила —

КПУ — не чіпатиме конкретного президента Кучму Л. Д., а тим часом саме це пропонує Симоненко від імені політичного керівництва КПУ.

У разі усунення Кучми статтю 112 Конституції України не президентство, а лише виконання істотно урізаних повноважень президента покладатися на прем'єр-міністра, та й то тільки на період до обрання і вступу на посаду нового президента. Відповідно до Закону України «Про вибори Президента України» вибори нового президента мають відбуватися за 90 днів з моменту дострокового припинення його повноважень. Ось і все так зване президентство Ющенка.

Але Симоненко передбачає, що президентом України буде Ющенко. Наче не буде боротьби за цей ключовий пост у державі. І ніби КПУ взагалі змирилася зі своєю історичною поразкою і безсилям перед американськими покровителями Ющенка.

І все-таки, чому Симоненко так боїться Ющенка, що ладен зберігати заради цього Кучму на президентському посту? Невже він, зайнявши друге місце на виборах 1999 р., здобувши підтримку мільйонів виборців, наперед спасував перед Ющенком, «чире перебування на посту прем'єр-міністра, — за словами самого-таки Симоненка, — уже встигло принести багато горя і країні, і мільйонам простих людей»?

Відповідь проста:
і Симоненко, і політичне керівництво КПУ розуміють, що Симоненко слабкий, що навіть у таких вигідних для них умовах він не в змозі повести за собою маси і перемогти. А інших кандидатів у КПУ, «монополізований» командою Симоненка, просто немає. Їх або вигнали з партії, або гальмували їхнє політичне зростання.

Ви запитаете, а як же бути з тими комуністами, хто, не шкодуючи себе і своїх близьких, ішов на боротьбу з кучмівським, захищаючи трудовий народ від вимирання?.. Мабуть, ці комуністи, та й сам трудовий люд, симоненківцями до уваги не беруться.

Не береться до уваги симоненківцями й те, що сьогодні найвигідніші для них умови в боротьбі за президентський престол. Можливо, що вдруге таких умов історія їм уже не подарує. По-перше, Ющенко як політичний борець слабкий. По-друге, за ним немає авторитетних політичних сил в Україні, і найперше партій. По-третє, вітчизняна мафія навряд чи визнає його своїм «американським паханом» — вона висуне йому в альтернативу доморощеного, вітчизняного. По-четверте, США для реалізації своєї мети в Україні не підуть у сучасних умовах на так званий «югославський варіант». Їм це не вигідно — наслідки непередбачувані. Україна, що сусідкує з братньою Росією, — це не Югославія...

А головне, якби КПУ не

відсиджувалася «в окопах» протягом усіх цих довгих місяців боротьби, а виставила понад 100 тисяч своїх людей по всій Україні, і насамперед у Києві, та ще піднявши безпосередньо трудові колективи на політичний страйк, то перемога над кучмівськими була б неминучою. Уявіть, що всі понад сто народних депутатів України — комуністів протягом трьох останніх місяців провели хоча б по дві зустрічі в день на ключових підприємствах. Порахуйте — це охват багатьох тисяч трудових колективів! І звернулися до робітників з однією зрозумілою пропозицією — припинити роботу за мізерну зарплату. При цьому відповідальність узяли б на себе, використовувачи свою депутатську недоторканність і природну законність вимог, не підставляючи людей під репресії. Та цього зроблено не було. Більше того, будь-яка ініціатива комуністів у цій боротьбі керівництвом партії не заохочувалася.

Зрозуміло, що без комуністів, без підтримки трудових колективів самим демократам усунути Кучму не під силу.

І знову-таки незрозуміло, чому в умовах нинішньої вкрай гострої політичної кризи, здатної змести Кучму Л. Д. з поста Президента України, довгоочікуваний Пленум ЦК КПУ, який відбувся 10 лютого 2001 р., розглядає питання

аграрної політики партії і уникає серйозної розмови про сучасний політичний момент. Відповідь проста: верхівка КПУ, можливо, боїться, що не зможе встояти навіть перед відібраними нею самою завіваючи слуханими членами ЦК. Адже на них тиснуть партійні низи, невдоволені пасивністю верхівки.

Я звертаюся до комуністів не лише як народний депутат України, а й як виборець, котрий багато зробив для успіху на виборах 1998 р. списку № 11 — Комуністичної партії України. Як ви переживете свою ганьбу і ганьбу партії, коли Кучма всидить на троні? Як ви будете дивитися в очі тим, хто, не шкодуючи себе і своїх близьких, боровся за вас і партію на виборах?

Невже очі одного ситого Симоненка затулять вам очі мільйонів голодних людей, які повірили вам?!

Так що це — ганьба чи слабкість? Якщо слабкість, то станьте сильнішими, товариші. Якщо ганьба, то змийте її!

Володимир МОІСЕЄНКО,
народний депутат України.

Колонка оглядача

Граф Бобринський ВИНЕН-С!

Цього тижня минає 135 літ з дня заснування в Києві Публічної (нині Національної парламентської) бібліотеки. Серед засновників та меценатів бібліотеки немало славних людей, в тім числі граф Бобринський, чире ім'я чомусь увійшло в приказку («Хто винен? Граф Бобринський!»).

Одним зі своїх хрещених батьків тут вважають Івана Степановича Плюща — він очолював Президію ВР 1993 року, коли бібліотека й стала Парламентською. При цьому вона лишилася загальнодоступною. Але в бібліотеках такого рангу завжди є пріоритетні читачі — скажімо, науковці. От у залі для наукових працівників і почали обслуговувати депутатів.

Вже другий рік у бібліотеці існує спеціальний відділ інформаційного забезпечення ВР. Як сказала пані Ірина Душ, завідувача відділом, головне завдання цієї структури — допомога парламенту в законотворчій роботі. Справа це відповідальна й досить клопітна. Адже новий законопроект часто не має аналогів у вітчизняній практиці, тому читачі-депутати просять ексклюзивну інформацію, в тім числі і з закордонних джерел. Отже, відділ бере у Верховній Раді перелік питань на чергову сесію і під ці питання заздалегідь готує списки літератури. На 2001 рік таких списків аж 50. А ще ж є оперативні та індивідуальні читачські запити депутатів. Хто що просить — це, як і в усьому світі, конфіденційна інформація. Але сама тематика не секретна і виглядає солідно: депутати цікавляться розвитком Інтернету, біо- та інформтехнологіями, електронною економікою, страховими ринками і ще багато чим, що не завжди є в Інтернеті або ще не перекладене з інших мов.

З початку року відділ виконав понад 200 запитів, в тім числі телефоном та електронною поштою.

На все це ні коштів, ні штатів додатково не виділяли, обійшлися внутрішніми резервами.

А вищезгаданий відділ став можливим завдяки допомозі Канадського товариства приятелів України з Торонто та підтримці Канадської агенції міжнародного розвитку.

Тепер відділ та канадсько-український парламентський інформаційний центр при ньому працює не лише на Верховну Раду, а на ширше коло користувачів, бо має власне програмне забезпечення, власну базу даних (понад 5000 назв за останні півроку), і цей матеріал можна знайти в Інтернеті: www.prlu.gov.ua.

Крім того, НПБ багато робить для пропаганди нових законів і правових знань узагалі. На таку інформацію нині загальний ажіотажний попит, а бібліотека, як сказано, залишається загальнодоступною.

Але й фінансується вона, попри свій високий статус, як і вся наша «загальнодоступна культура» — за залишковим принципом. Спробуй при цьому бути головою книгозбірною країни, передплачувати періодику й діставати все, що видано в Україні! Закон зобов'язує надсилати сюди примірники нових книжок, але видавці, особливо приватні, не дуже закону слухаються. Все це ставить під загрозу інформаційний ресурс бібліотеки. А на платних послугах багато не заробиш.

Чим допомагає своїй бібліотеці Верховна Рада? Звідти передають дублетні примірники видань, кілька комп'ютерів дали в тимчасове користування, підключили через свій канал до Інтернету (але рік тому цей канал відрубали, бо у ВР виникли власні фінансові труднощі). Вдячно згадують экс-депутата Владислава Носова (нині представник Президента в Конституційному Суді) — він свого часу добився, щоб з резервного фонду Кабміну дали кошти на комплектування наукових бібліотек, і НПБ тоді закупила, в тім числі й за межами України, багато хорошої літератури.

Я далекий від наміру звинувачувати когось, а тим більш Верховну Раду, в байдужості до високих матерій. Бо цей вид байдужості надто поширений і звичний для нас узагалі. Ось яку історію розповіли мені заступник гендиректора НПБ з наукової роботи пані Олена Александрова та провідний редактор Віктор Халецький. Працівники НПБ допомагали розробляти закон про бібліотеки, шліфували там кожну статтю, але проскочив термін: не маловикористовувана, а — маловживана література. Вони кажуть: ну, це ж таки книга, а не їжа! А я подумав: це не помилка, а цілком природний термін для «споживаючого» суспільства, яким ми є.

... Вже літ десять НПБ не має грошей на комп'ютери та обладнання. Щороку така стаття витрат пропонується — і викреслюється. Кілька років не було грошей на комплектування, лиш на періодику, й то обмежено. Але в кінці 2000 року НПБ отримала від уряду кошти на це цільовим призначенням — після відвідин Віктора Ющенка. За десять літ це був перший гість такого рангу. Йому вписали читачський квиток номер один. Прем'єр запитав, скільки це коштує, і заплатив сім гривень. А потім були виділені кошти на комплектування. Тепер у бібліотеці чекають і інших високих гостей. «Та хто ж до вас приїде після того, як квиток номер один вже вписано?!» — «А в нас є ще два презентаційні квитки під номером один!»

... Здається, граф Бобринський та інші батьки-засновники легковажно поставилися до справи: заснували бібліотеку й не подумали, що світ зміниться, настане інформаційний бум, з'явиться електронна інформація, знадобляться банальні комп'ютери. Не передбачав граф, що в нашій Конституції буде стаття про право кожного на інформацію і що бібліотеці доведеться інтегруватися у світовий інформаційний простір, отримувати з того простору всі новинки й забезпечувати ними законотворців своєї держави.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Збільшення акцизів — зменшення бюджету

У комітетах Верховної Ради України

«Круглий стіл» з проблем податкового законодавства, проведений у Верховній Раді України парламентським Комітетом з питань фінансів та банківської діяльності спільно з Українсько-європейським центром законодавства, сприятиме прискоренню підготовки проекту Податкового кодексу України до другого читання. Про це повідомив Інформуправління ВР голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів та банківської діяльності Валерій Альошин.

Під час «круглого столу» відбулося обговорення проблемних блоків основного податкового законопроекту, зокрема податку на прибуток, ПДВ, акцизних зборів. В. Альошин

відзначив збіг позицій профільного парламентського комітету та іноземних експертів щодо методології стягнення податку на додану вартість та проблеми спрощення систе-

ми оподаткування підприємств малого та середнього бізнесу. Водночас критику української сторони викликали рекомендації іноземних експертів щодо збільшення ставок акцизних зборів. На переконання В. Альошина, збільшення ставок акцизу в умовах української економіки призведе до зменшення надходжень до бюджету, а також до скорочення виробництва підакцизованих товарів за умов збереження рівня споживання. У разі збільшення акцизу, застерігає народний депутат, можуть значно посилитися позиції контрабандного імпорту на внутрішньому ринку держави.

Партійні низи невдоволені пасивністю верхівки

СУСПІЛЬСТВО

«Особам невстановленої категорії» життя медом не здається

(Початок на 4-й стор.).

Але є й інші не менш серйозні проблеми. Навіть якщо переговори про умови виплат успішно завершаться, то чи будуть готові національні фонди їх розпочати? Хоча термін подання заяв продовжено до 11 серпня, часу на пошук усе-таки небагато. Адже без підтвердних документів залишилися здебільшого люди, які безуспішно намагалися шукати сліди свого перебування в Німеччині. Отже, випадки ці складні й потребують для пошуку значно більше часу, аніж 2 місяці, передбачені правилами німецьких архівів. Сумнівно, що всі жертви нацизму — колишні українські оstarбайтери, які примусово працювали на третій рейх і не мали підтвердних документів, зможуть їх за такий короткий час отримати. І гріх за цих скривджених долею, Гітлером, радянською владою людей ляже на душі чиновників, що не заохотили їм допомогти. Хоча за законом про німецький фонд пошук документів — обов'язок партнерських організацій.

У травні минулого року перед прийняттям закону про німецький фонд українська сторона подала до Бундестагу пропозиції щодо виплат, підписані першим заступником Голови Верховної Ради Віктором Медведчуком та послом України в Німеччині Анатолієм Пономаренком. Ішлося, зокрема, про «недопустимість поетапних виплат, бо остаточні розрахунки буде відсунуто на невизначений термін». «Поетапність виплат, — стверджували автори пропозицій, — німецька сторона обгрунтовує можливим браком коштів у зв'язку зі збільшенням кількості потенційних отримувачів. Ці побоювання безпідставні. В Україні нині проживає 605.554 жертви нацизму, і їхня кількість не може збільшитися. Крім того, кожна країна отримує кошти в певному обсязі. Для української сторони це 1 млрд. 724 млн. марок. За межі цієї суми Україна не вийде». Отакі ми стратеги. До речі, Росія в аналогічних пропозиціях до названої раніше кількості жертв додала ще 350 тисяч осіб, підтвердні документи на яких ще не знайдені, давши тим самим зрозуміти, що потребує збільшення суми компенсацій. Чи варто було українській стороні так необачно обіцяти, що кількість примусових жертв «збільшиться не може» і за межі виділених Німеччиною 1 млрд. 724 млн. марок Україна не вийде? Хто, постає питання, тягнув за язик? Адже й тоді було відомо: оstarбайтерів в Україні значно більше, ніж в офіційній статистиці фонду. Що, до слова, в грудні в листі до редакції підтвердив і його голова Ігор Лушников, назвавши іншу кількість оstarбайтерів: «Більш як 650 тисяч зареєстрованих у базі даних фонду». То де вони були, ці ще понад 45 тисяч осіб, коли виділяли загальну суму компенсацій для України? Чому про них тоді змовчав український фонд?

Насмілюся стверджувати, що це ще не всі, хто претендує на виплати. Адже листи від блукачів по сановницьких кабінетах у пошуках справедливості продовжують надходити до редакції. Я відбрала найхарактерніші з-поміж них. Наприклад, від О. Т. Пакриша з Харкова. Минулого літа він надіслав до редакції листа — навіть не з проханням про допомогу, а щоб, як сам пише, «поплакати-ся». Під час окупації німці не відправили його до Німеччини, але було не солодше: він перебував у концентраційному таборі в Харківській області, звідки його разом з іншими в'язнями під конвоем вогли в будівництво дороги. Коли Олексій Трохимович звернувся із запитанням, чи має він право на компенсацію, до депутата Ігоря Шарова, який, у свою чергу, направив його заяву до українського національного фонду, то отримав дуже ввічливу відмову від заступника голови фонду пана Максимчука: «Оскільки Пакриш О. Т. не був в'язнем концентраційного табору або гетто, не вивозився за межі колишнього СРСР, а використовувався органами окупаційної влади на примусових роботах у Люботині Харківської обл., фонд, на жаль, не має правових підстав для призначення йому компенсаційної допомоги». Я надіслала листа Олексія Трохимовича до установи, де зберігаються документи організації «Тодт», який підпорядковувалися концентраційні табори на території, окупованих Німеччиною. Звідти він невдовзі отримав відповідь: «Ви маєте право на отримання компенсації, бо були змушені виконувати примусові роботи на території, окупованій Німеччиною».

Харків'янин Пакриш — не єдиний колишній в'язень концтабору, кому український фонд відмовив у праві на компенсацію. Олександр Миколаївну Машенко з Миргорода Полтавської області дев'ятирічною з матір'ю та сестрою вивезли окупанти з білоруського села Строїтельна Слобода і майже рік утримували в концентраційних таборах. Згодом визнана малолітньою бранкою, Олександра Миколаївна надіслала солідну теку листування з українським національним фондом, який не визнає її права на отримання компенсації. Попри всі наявні про її перебування в концтаборі документи, довідки свідків, котрі проживають у Білорусі та Росії і права яких на компенсацію визнали їх національні фонди. До речі, отримав компенсації і її сестра, котра живе в Росії. Для такої категорії громадян повідомляю адресу, куди вони можуть звернутися і за роз'ясненнями, і за підтвердними документами:

Deutsche Dienststelle (WAST)
Postfach 51 06 57
13400 Berlin
Deutschland

Писати можна російською мовою. Жертви примусу, які працювали на всіляких номерних підприємствах (зазвичай це були військові підприємства), також можуть звертатися по довідки до цієї установи, адже там зберігаються документи «Organisation Todt», який вони були підпорядковані.

Ще дивовижнішу історію спілкування в листах з українським фондом «Взаєморозуміння і примирення» надіслав нам І. Д. Квітка з Євпаторії. Його десятирічним разом з матір'ю та молодшим братом вивезли до Німеччини, де утримували в концтаборі. Хлопчиків випала тяжка доля: він носив табірну смугасту робу з нашивкою «OST», разом з дорослими працював на металургійному заводі в Дортмунді. Першу компенсацію отримав за категорією малолітніх в'язнів. Але ж він був не тільки в'язнем, а й працював, отож претендує на компенсацію за іншою категорією. Так, у пам'ятці німецького фонду про виплати йдеться про працюючих дітей дванадцятирічного віку, але чи вина Квітки, що його змусили працювати десятирічним? Мабуть, до цього випадку слід поставитися як до винятку. До речі, в пам'ятці про виплати обумовлено, що в окремих випадках національні фонди можуть самі вирішувати, як платити і скільки. Мається на увазі, що вони допомагатимуть людям розібратися в ситуації, щоб скривджених не було. Але це за логікою, а насправді все навпаки. Саме тут і розпочалися митарства Квітки. Спочатку фонд зажадав підтвердну довідку про роботу на підприємстві. Іван Дмитрович чекав її з Міжнародного центру пошуку в Арользені три роки. Арользен підтвердив не тільки перебування в Німеччині Івана Квітки та його матері, а й роботу на металургійному заводі, про що свідчить страхування в лікарняній касі підприємства. Ось тільки неув'язка вийшла: коли в'язнів реєстрували, то чиновник малому Іванкові попався неуважний і записав його не Квіткою, а Квітком. Якби міг хлопчик передбачити, що довгі роки потому українські чиновники будуть уважніші, аніж німці, — наважився б та й виправив би помилку. В українському фонді похибку через півсотні років помітили. Заступник голови пан Максимчук у листі пояснив І. Д. Квітці, що розбіжність у написанні прізвища — єдина перешкода для отримання компенсації. Та й то правда: як повірити людині, в документах якої є така «страшна» невідповідність? Довелося Івану Дмитровичу через Євпаторійський народний суд установлювати належність йому довідки і те, що названий у ній Іван Квітко і він, Іван Квітка, — одна й та сама особа. Але коли довідку про те, що він — це він, Квітка приніс до кримського регіонального представництва фонду «Взаєморозуміння і примирення», то його голову Валентину Лазуткіну це не зворушило. А ось документ з Арользена вона не визнала, заявивши, що він не може бути підставою для призначення компенсації, і накресливши на ньому, що сам Квітка... — «особа невстановленої категорії». Навіщо ж тоді було ганяти немолоду людину по судах? Іван Дмитрович, як належить у таких ситуаціях, звернувся до керівника Лазуткіної — голови українського фонду Ігоря Лушнікова, котрий знову направив його до... Лазуткіної. «Але, — зазначає Квітка, — цілком очевидно, що Лазуткіна не може прийняти рішення самотійно і чекає вказівки від вищого керівника — пана Лушнікова».

Листування Квітки з панами Лушниковим і Максимчуком нагадує розмову німого з глухим, коли кожний розповідає про своє. Він їм пише, що його довідку в кримському регіональному відділенні фонду не визнають як підставу для отримання компенсації, а вони йому «футболять» заготовлену стандартну інформацію про те, що переговори з німецьким фондом тривають. Неважко уявити, скільки здоров'я це коштувало Івану Дмитровичу. А його ж справа зовсім безпроблемна: документ з Арользена сумніву не підлягає. По-перше, тому, що лікарняні каси страхували тільки робітників, що й є підтвердженням роботи на підприємстві. По-друге, як сказав в інтерв'ю «Голосу України» заступник голови німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» пан Бройтгайм, навіть якщо у відповіді з Арользена згадується, що у них зареєстровано ім'я примусового працівника, то це вже є підтвердним документом. Ось тільки, прочитавши листування І. Д. Квітки з керівниками фонду, я не впевнена, що їх можна в цьому переконати. Іван Дмитрович, звертаючись до редакції, пише: «Розумію, що рішення або рекомендації редакції не можуть бути обов'язкові для фонду. І все-таки сподіваюся отримати відповідь». Чи виправить український фонд свою очевидну помилку, — сказати важко. Тому І. Д. Квітці у разі невирішення його питання можна поради звернутися до служби скарг при німецькому фонді «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». Але чи варто після цього дивуватися, що іміжд України «не такий»?! Що нам не довіряють і що над нами вже в цій Європі хіба що кури не сміються?

Службу скарг при німецькому фонді «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» створено для того, щоб громадяни, котрі з якихось причин отримали негативну відповідь із національних фондів і не згодні з нею, могли звернутися до вищої інстанції, якою в даному разі є служба скарг. Прес-секретар німецького фонду пан Геннінг розповів мені, що фонд здійснює ще один проект, на реалізацію якого виділено 4 мільйони марок. Вони

призначені для екстреної допомоги тим колишнім примусовим працівникам, котрі опинилися в екстремальній ситуації: нема за що купити ліки, продукти харчування або необхідний одяг. На це виділено 3 млн. марок. Іще 1 млн. марок призначено для фінансування пошуку підтвердних документів для жертв примусу, які працювали на третій рейх, але досі не знайшли потрібних свідчень цьому. З усіх згаданих питань слід писати за такою адресою:

Stiftung «Erinnerung, Verantwortung und Zukunft» p. o Bundesamt zur Regelung offener Vermögensfragen
Mauerstr. 39—40 10117 Berlin.

Колішнім примусовим працівникам, що не мають підтвердних документів про роботу в Німеччині, слід звертатися за такою адресою:

Erinnerung, Verantwortung und Zukunft Markgrafenstr. 12—14
10969 Berlin
Deutschland.

Але варто поспішити, адже термін подання заявок на виплати компенсацій минає в серпні. Писати можна також до земельних архівів місцевості, де ви працювали. Я розмовляла з багатьма керівниками німецьких земельних архівів, і всі вони готові якнайрешетливіше займатися пошуком документів. До того ж радять людям, які отримали негативні відповіді, написати ще раз: цілком можливо, що документи, котрі вже шукали і не знайшли, просто лежали не в тій шухляді. Або архівіст, який раніше цим займався на добровільній основі, був недостатньо старанний. Тепер пошук документів про примусову працю — обов'язок співробітників архівів, перед якими стоїть завдання не залишити жодного заявника без позитивної відповіді.

Крім того, якщо з отриманням компенсації у людей складається нестандартна ситуація (як це було, наприклад, у нашого читача І. Д. Квітки), то можна ще звернутися за такою адресою:

Bundesverband Information Beratung Fur NS-Verfolgte
Lothar Evers
Holweider Str. 13—15
51065 Köln
Deutschland.

Здається, стосовно тих, хто потрапив до визначених німецьким законом категорій одержувачів компенсацій, хоча й пізно, хоча й не сповна, але справедливість переможе. Втім, у законі є розширене застереження, що дає змогу національним фондам в окремих випадках виплачувати компенсації й іншим жертвам націонал-соціалістських переслідувань. Оскільки додаткових коштів на цю допомогу не надають, то мені не раз доводилося читати в українських газетах неначе мимохідь кинуте: мовляв, інші категорії оstarбайтерів отримали виплати за рахунок товаришів по несчастью. Але ж це неправильно і несправедливо! Проте схоже на правду, бо інших грошей, окрім виділеної суми, національний фонд не має. На мій погляд, можливість не зіштовхувати лобами і без того постраждалих колись людей усе-таки є. В Німеччині, наприклад, багато громадських організацій, спілок, громад, які незалежно від фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» хочуть допомогти колишнім примусовим працівникам, особливо тим, хто працював у їхній місцевості. Їх створено практично в усіх землях, у великих і маленьких містах. Як, наприклад, «Громадянська ініціатива із запрошення тих, хто примусово працював у місті Унні в роки другої світової війни». Група ентузіастів і просто добрих людей установлює контакти з тими, хто примусово працював тут під час війни, запрошує їх провести в Унні кілька днів, підтримує матеріально.

Магістрат Франкфурта-на-Майні ухвалив рішення виплатити по 2 тисячі марок усім колишнім примусовим працівникам, зайнятим у роки другої світової війни в комунальному господарстві міста. Цікаво, що цю суму виплатять також тим, хто працював у сім'ях. Багато міст теж виділяють для цього певні суми грошей. Тому колишні примусові працівники, особливо ті, хто не потрапив до жодної із категорій для виплат, можуть написати в міста чи селища, де вони працювали. Можливо, їм заплащать. Ці виплати аж ніяк не пов'язані з компенсаціями німецького фонду. Адреса дуже проста: на конверті треба вказати точну назву міста та

І наостанок дуже важливе: як писати листи. Зрозуміло, що скласти такого листа, де виплискується все пережите, гіркота образ і надія, непросто. Але для того, щоб співробітники німецьких архівів або установ, куди ви звертаєтесь, змогли вам допомогти, писати треба якнайакуратніше, а то й друкованими літерами. Не забудьте вказати прізвище, ім'я, по батькові, число, місяць, рік народження, місце народження, місце, звідки вас вивезено до Німеччини, місцевість і підприємство, де працювали. Оскільки в Німеччині багато схожих назв населених пунктів, то, можливо, ви пригадаєте сусіднє село чи місто. Вкажіть, з якого й по який час ви працювали і де. Якщо пам'ятаєте імена господарів, то назвіть також їх. Напишіть не тільки про місце, де ви працювали, а й що ви виробляли. Дуже конкретно викладіть прохання, з яким звертаєтесь до німецьких інстанцій. Не забудьте вказати зворотню адресу з індексом не лише на конверті, а й у листі. Без цих даних шукати документи дуже складно. Будь ласка, надсилайте листи за вказаними адресами, а не до редакції, бо автор не в змозі опрацювати весь потік листів від колишніх примусових працівників. Та й звернення до кореспондента в Німеччині не вважається запитом у німецькі організації. Крім того, український національний фонд «Взаєморозуміння і примирення» зобов'язаний допомагати заявникам у будь-якому разі, в тому числі й оплачувати поштові витрати.

Франкфурт-на-Майні.

Валентина ПИСАНЬКА.

одержувача листа. Наприклад: Франкфурт-на-Майні, магістрат, Німеччина.

А ось письменник, лауреат Нобелівської премії Гюнтер Грасс проявив іншу ініціативу: він закликав громадян Німеччини зібрати 1 млрд. марок для примусових працівників, які не потрапили до жодної із категорій і не отримують від фонду німецької індустрії та уряду жодного пфеніга. Для цього потрібно, щоб кожний громадянин переказав на зазначені цілі по 20 марок — вартість одного кіносеансу. Багато його співвітчизників відгукнулися. Повний мільярд не зібрано, але на рахунок ініціативи вже надійшли значні кошти. Звісно, на всіх цих грошей не вистачить, але бодай комуся вони перепадуть. Писати слід за такою адресою:

Sekretariat Gunter Grass
Glockengieserstr. 21
23532 Lubeck
Deutschland.

Католицька церква під час війни використовувала рабську працю підневільних працівників із країн Східної Європи. Тепер ось розшукує тих, хто вцілів, щоб віддати борги. Та й чимало родин, в яких колись працювали українські невольники, готові матеріально їм допомагати. Але також не знають, як їх розшукати.

Таких доброзичливців у Німеччині багато. Хто спрямує ці два потоки назустріч один одному? Очевидно, українська сторона має підтримувати з ними контакти, зрештою, відстежувати цю діяльність і встановлювати зв'язки. Для одного журналіста, котрий має багато інших обов'язків і пише не тільки на цю тему, таке завдання не під силу. Я запитала, що знає про ці німецькі фонди, організації, ініціативи співробітників Посольства України в Німеччині Євген Крикотун, який із службового обов'язку займається питаннями виплат? З'ясувалося, посольство працює тільки з офіційним німецьким фондом. Мало того, що цей шановний дипломат-початківець про інші організації, які допомагають жертвам нацизму, взагалі нічого не знає і, як мені здалося, знати не бажає, то він ще й комусь прочитав мені для науки нотацію, про що треба писати в газеті, а про що ні.

Звичайно, було б ліпше, якби з Гюнтером Грассом, з німецькими громадськими організаціями співпрацював український національний фонд або якась громадська українська організація, нехай навіть створена при фонді (адже до них у Німеччині більше довіри, ніж до державних офіційних структур), котра взялася б допомогти отримати ці гроші для колишніх підневільних працівників. Особливо для тих, у кого немає надії на компенсацію через відсутність необхідних довідок або через те, що вони не потрапили до жодної із категорій, яким вона належить. Але, як я переконалася, інтересу до таких організацій не проявляють ані національний фонд, ані Посольство України в Німеччині. Не відомі також і організації в Україні, зацікавлені допомогти оstarбайтерам в отриманні грошей. Утім, український закон про жертви нацистських переслідувань чомусь забороняє будь-кому, крім національного фонду, займатися такою діяльністю. Нерозв'язне питання? Адже в Німеччині, повторно, більше довіри до громадських організацій...

До речі, про добровільні пожертвування та виплати. Нещодавно український національний фонд уклав договір з магістратом Дармштадта, який прийняв рішення про виплату колишнім примусовим працівникам, зайнятим колись у комунальному господарстві цього міста, по 10 тисяч марок. Дотримуючись українського закону про жертви нацистських переслідувань, усі інші німецькі добровільні жертвувачі повинні будуть укладати аналогічні договори з українським національним фондом. Отримувачам цих грошей треба знати, що в даному разі німецька сторона платити стільки, скільки може, незалежно від суми, яку призначив фонд «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». Національні фонди в цьому разі не можуть ці добровільні виплати вважати встановленою компенсацією від Німеччини. Таке застереження є у разі добровільних пожертвувань. І якщо, скажімо, Дармштадт платити по 10 тисяч, а Франкфурт по 2 тисячі марок, то це не означає, що їх отримувачі вже не мають права на офіційну компенсацію. Справді, тут уже як кому пощастить. Але національний фонд аж ніяк не може на свій розсуд позбавляти заявників, котрі отримали добровільні пожертвування, офіційно встановленої компенсації. Він має лише простежити, щоб гроші дійшли до тих, кому їх призначено. Отож, шановні читачі, які примусово працювали на третій рейх під час війни, самі стукайте в усі двері в Німеччині — вони часто відчиняються...

Гріх за скривджених людей ляже на душі чиновників

Була житницею — стала жебращкою

Світ про Україну

Відразу три солідні американські видання вийшли не просто із замітками — з редакційними коментарями на українську тему, що містять певні висновки. «Україна, яка завжди була житницею Радянського Союзу, нині стала нахлібницею, — йдеться в редакційній статті «Лос-Анджелес таймс». — Безпорадний і корумпований уряд, котрий з 1994 року очолює Президент Леонід Кучма, перетворив країну з найбагатішими природними ресурсами на жебращку, яка підгодовується іноземними агентствами з розвитку. США та їхні європейські союзники вважали, що Кучма здатний вивести свою країну із сфери впливу Москви і забезпечити благополуччя 52-мільйонного населення. Вони надали йому щедру допомогу за співпрацю в демонтажі ядерних арсеналів України і дивилися крізь пальці, коли гроші кудись витікали».

«Здатність України чинити опір злочинним маневрам Кучми і оновленому домінуванню Москви залежить від того, наскільки міцними за цих умов виявляться її демократичні інститути», — сказано в редакційному коментарі однієї з найвпливовіших у світі газет «Вашингтон пост». «Досі ми бачили деякі моменти, що дають надію. Завдяки незалежній пресі, яка включає і веб-сайт убитого журналіста Георгія Гонгадзе, в останні два тижні в Києві пройшли по-

літичні демонстрації — найбільші за всі десять років існування незалежної України». «Ясно, що Кучма готовий піти на крайні заходи, аби зупинити своїх противників. Захід повинен зробити все можливе, щоб підтримати останніх», — вважає «Вашингтон пост».

А «Даллас морнінг ньюс» прямим текстом закликає Кучму подати у відставку: «Президент Буш має приєднати свій голос до тих, хто закликає Кучму залишити посаду». «Укра-

їна переживає кризу, і її результат може визначити, чи піде вона шляхом Польщі, Угорщини та Чехії, що стають нормальними демократичними країнами, або стане ще одним додатком до Росії, як Білорусь», — пише газета. Ну а якщо Кучма не піде, «Україну залишать інвестори, економіка увійде в штопор і незалежність України від Росії буде під загрозою».

Швейцарська «Вельвохе» зазначає: «Ось уже шість років колишній директор заводу з Дніпропетровська править країною за допомогою своїх друзів і приятелів, котрих він посадив у крісла міністрів і радників». Народ більше не вірить нікому з політиків, вважає «Вельвохе». «Всі і вся були частиною системи, яка вивела Україну на третє місце в списку найкорумпованіших країн світу. Опозиція дуже міцно пов'язана з владою, тому населення їй не вірить. На останню демонстрацію в Києві вийшло всього 10 тисяч осіб. Кожний, хто наважується розкрити рот, ризикує втратити можливість навчання, роботи або навіть саме життя».

ГУУАМ — доцільність і перспектива

У Києві відбувся організований регіональним бюро фонду Фрідріха Еберта та Національним інститутом україно-російських відносин (НІУРВ) «круглий стіл». Його тема: «ГУУАМ як міжнародна організація — проект чи реальність?». Знак запитання в кінці, хоча і був запланований набагато раніше, набув після приходу до влади в Молдові комуністів і заяв їхнього лідера В. Вороніна нового змісту. Під сумнівом опинилося існування ГУУАМ навіть в сучасному вигляді консультативного угруповання. Втім, майбутнє цього об'єднання у фахівців та експертів, які брали участь у роботі «круглого столу», особливого занепокоєння не викликало.

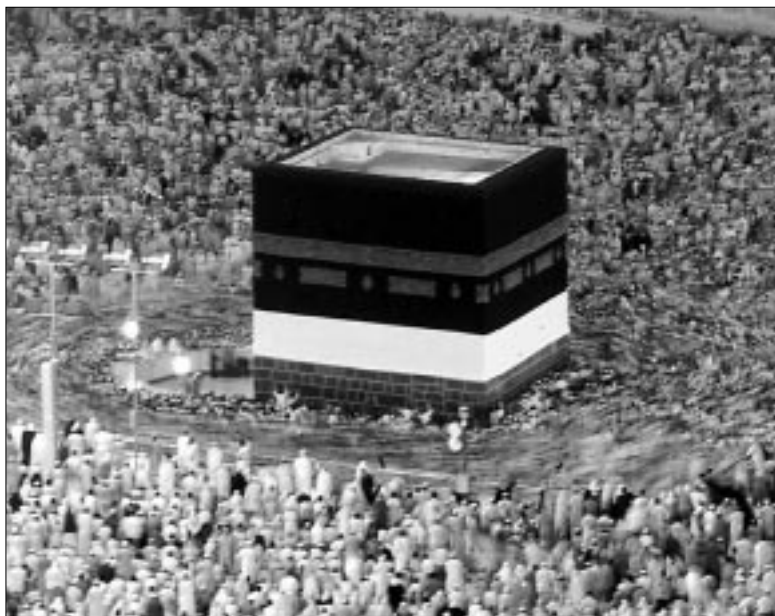
І заступник міністра закордонних справ України Ігор Харченко, і директор НІУРВ Сергій Пирожков у своїх виступах звернули увагу на те, що недоцільно протиставляти інтереси країн — учасниць ГУУАМ інтересам інших держав та міждержавних угруповань.

Не раз підкреслювалося, що філософією об'єднання є прагматична реалізація власних інтересів учасників. Вона полягає в створенні зони вільної торгівлі та транспортно-комунікаційної системи, співробітництві в інформаційній та культурній сфері.

У підсумковому документі учасники «круглого столу» зазначили, що завдяки цим механізмам кожна з країн ГУУАМ отримує більше можливостей для обстоювання своїх національних інтересів та ефективнішої участі в міжнародній кооперації. ГУУАМ, імовірно, сприятиме зниженню рівня конфліктності та напруженості на Кавказі, а також забезпечить надійне функціонування транспортно-комунікаційних коридорів на осі Центральна Азія — Кавказ — Європа.

Учасники зустрічі прагнуть перетворити ГУУАМ на впливову міжнародну організацію з відповідними органами координації. Першим кроком до цього може стати Хартія ГУУАМ, підписання якої заплановано на наступному саміті.

Олег ДЕНИСОВ.

Більш як два мільйони прочан братимуть участь у щорічному хаджі, який розпочинається 3 березня. Всі готелі Саудівської Аравії переповнені. Поліція і служби безпеки працюють у посиленому режимі. Уряд вживає безпрецедентних заходів безпеки: на ці цілі виділено понад 180 мільйонів доларів. Хадж розпочнеться з відвідання мусульманських святинь Мекки та Медіни і триватиме п'ять днів.

Фото АП.

Мобільником по даїшникові

У слідчому управлінні Тбіліської міської прокуратури відбувся допит... заступника міністра юстиції Грузії Іраклія Окруашвілі.

Усе почалося в грудні минулого року. Окруашвілі мирно їхав у своїх справах, коли на шляху його слідування з'явився президентський кортеж. Співробітник дорожньої поліції вирішив загальмувати автомобіль заступника міні-

стра. Однак Окруашвілі це рішення не сподобалося. І, не знайшовши потрібних слів, він вирішив відстоювати свою правоту кулаками і «підручними засобами», не пожалівши навіть мобільника. Тепер за образу співробітника поліції Окруашвілі (звичайно, якщо його вину буде доведено), можливо, позбавлять волі на п'ять років.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Почати б усе спочатку

Сталася довгоочікувана подія: — американський посол у Білорусі Майкл Козак вручив вірчі грамоти Олександрові Лукашенку після майже півроку роботи в Мінську.

Однак святковий настрій у посла було дещо зіпсовано: того самого дня вірчі грамоти вручав посол Іраку. Мало того, іракський посол приїхав до Мінська значно пізніше за Майкла Козака. А ось зустрівся з президентом на кілька годин раніше.

Але ж, згідно із Віденською конвенцією про дипломатичні відносини, послы вручають вірчі грамоти в тій самій послідовності, в якій приїждять до країни. А Майкл Козак приїхав до Мінська в жовтні минулого року. Треба сказати, що ще в Штатах він різко критикував політику Мінська, а коли опинився в Білорусі, керівництво країни всіляко відкла-

дало призначення дати вручення вірчих грамот. Сам дипломат ставився до ситуації спокійно: копії вірчих грамот було передано до МЗС Білорусі, і він вважав себе вправі нормально працювати відповідно до принципів Віденської конвенції...

Під час зустрічі президент і посол виявили дивовижну витримку. Посол нагадав, що США були першою державою, котра визнала незалежну Білорусь. І додав, що для нього велика честь нарешті побувати в адміністрації Лукашенка. У відповідь білоруський президент повідомив, що тепер Козак став до виконання своїх обов'язків не символічно, а юридично, і запропонував дипломатові забути все, що було між двома країнами, і розпочати відносини з чистого аркуша.

Ганна ПЕТРОВСЬКА.

Мінськ.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Нідерланди допоможуть

У 2001 році Нідерланди нададуть Україні у рамках технічної допомоги 7,5 млн. доларів. Про це повідомив у Києві міністр зовнішньої торгівлі Нідерландів Геріт Ібема. На прес-конференції по закінченні «круглого столу» «Україно-нідерландське співробітництво: можливості та перспективи» Г. Ібема зазначив, що Україна — одна з 4 держав, у яких найуспішніше реалізується нідерландська програма допомоги країнам Центральної і Східної Європи.

■ Вашингтон

Мороз заявив: нас слухають

Олександр Мороз вважає, що в Україні всі телефони прослуховують. Глава Соціалістичної партії і член Форуму національного порятунку, який перебуває з візитом у США, заявив у Нью-Йорку: до записів у кабінеті Президента України Леоніда Кучми, можливо, причетні українські спецслужби, а не тільки майор Микола Мельниченко. Він зазначив, що українські правоохоронні органи і спецслужби конкурують між собою, збираючи інформацію одне на одного. За словами Олександра Мороза, в Україні здійснюється тотальне прослуховування телефонних ліній і розмов.

■ Ростов-на-Дону

Судять Буданова

Розпочався судовий процес над Юрієм Будановим, колишнім командиром 160-го танкового полку, якого обвинувачують у вбивстві чеченської дівчини. Його судитиме Північно-Кавказький окружний воєнний суд. Головує на процесі полковник юстиції Віктор Костін. Згідно з матеріалами слідства, у ніч на 27 березня 2000 року полковник Буданов викрав із села Тангі-Чу 18-річну Хеду Тунгаєву, привіз її до своєї військової частини, де після допиту задушив.

■ Кувейт

Оце так влада!

Влада багатого на нафту Кувейту видала всім держслужбовцям по 100 динарів (330 доларів) і оголосила про початок 9-денного відпочинку. Було вирішено надати додатковий вихідний день, що об'єднав два мусульманські свята зі святкуванням закінчення хаджу. Тим часом, 26 лютого в Кувейті відбулися торжества з нагоди 10-ї річниці визволення від іракської окупації, а за день до цього було ще одне національне свято — 40-річчя здобуття країною незалежності від Великої Британії. Сьогодні 93 відсотки кувейтців не вийдуть на роботу і відпочиватимуть до 10 березня.

■ Ісламабад

Страчено

вбивцю дипломата

Учора в пакистанській в'язниці було повішено Хака Наваза, який десять років тому вбив іранського дипломата, главу Іранського культурного центру Садіка Ганжі. Хак Наваз — активіст суннітської організації «Сіпах-і-сахаба», і тепер влада побоюється помсти з боку суннітських екстремістів. 27 лютого в країні заарештовано кількесот прибічників «Сілах-і-сахаба», а на вулиці пакистанських міст вийшли посилені військові патрулі.

■ Лондон

Катастрофа на залізниці

Щонайменше 15 осіб загинуло і 50 поранено під час зіткнення пасажирського і товарного потягів за 250 км на північ від Лондона. «На даний момент ми зареєстрували 15 смертей, але я переконаний, що ця цифра зросте», — повідомив учора в обід представник поліції.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Депутатське ліжко в... туалеті

Марджатта Стеніус-Кауконен, депутат фінського парламенту, член парламентської комісії з охорони здоров'я, потрапила в автомобільну катастрофу. Як повідомляє агентство АП, її збила машина. Поранення було не надто тяжким, але депутат звернулася по допомогу до гельсінського шпиталю. Однак вільних місць не виявилось, й ліжко депутатки поставили у приміщенні туалету, де їй і довелося провести ніч.

Тож першим посланням Марджатти Стеніус-Кауконен своїм колегам-законодавцям було: «Більше грошей на охорону здоров'я!». Керівництво шпиталю відмовляється коментувати те, що сталося, а дізнатися про подробиці від самої потерпілої не вдалося, бо її телефони вимкнені.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

► Вільна тема

Завданнячко на виживання. Кабмінові — знову «двійка»

Ох, нелегка ця робота, з болота тягнути бегемота! В нашому випадку тягловою силою є Кабінет Міністрів України, який намагається витягнути соціальний захист населення із фінансово-економічного болота.

Тягти за голову, з'ясувалося, важко, спробували смикнути за хвоста. І цією відомою казочкою не тільки потішити малечу, а й допомогти їй матеріально. Постановою Кабміну збільшено розмір державної допомоги родинам з дітьми. Віднині багатодітний «осередок», в якому виховують неповнолітнє «світле майбутнє» віком від трьох до шістнадцяти років, одержуватиме на кожного не дев'ять гривень, як раніше, а на п'ять більше! А разова допомога у зв'язку з пологами відповідатиме розмірові «межі малозабезпеченості» — 118 грн. Напевно, це своєрідна пам'ять про «межу» бідності, що її Кабмін пропонує замінити на повноцінний соціальний норматив — мінімальний прожитковий рівень. До речі, для дітей до шести років цей мінімум, у розрахунках уряду, становить 276 грн. Мабуть, із соціальною арифметикою у виконавчої влади не все гаразд. Принаймні не

зрозуміло, як бідним (у прямому й переносному значенні слова) батькам прирівняти всі пропоновані Кабміном соціальні увідні до сум, виділених на соціальний захист.

І хоча державна допомога родинам з дітьми більше схожа на щомісячну милостиню, і її надають із затримкою. За даними Міністерства праці та соціальної політики України, заборгованість у «дитячих» виплатах на початок року становила 61,5 млн. грн. Утім, Кабінет Міністрів зобов'язав облдержадміністрації до першого дня весни роздати сім'ям усі борги.

І ще одна приємна новина для громадян, які наважилися в наш складний час взяти участь у стабілізації демографічної ситуації у країні. Парламент України схвалив у першому читанні поправки до Закону «Про державну допомогу сім'ям з дітьми». Згідно із законопроектом, віднині бюрократичні зобов'язання зі збирання довідок і всіляких папірців, необхідних для призначення дотацій на дітей, покладено на державний орган, який цю допомогу призначає.

Ольга ВІТЕР.

Чого шукає Стрижак-старший у білокам'яній?

► Фото з альбому

У Світлани та Олександра Стрижаків восьмеро дітей. Четверо донечок і четверо синчиків. Найменшому, Максимкові, два з половиною роки, а найстарший, Маринці, тринадцять. Батьки ще молоді: мамі — 36 років, а татові — 44. Живуть вони у власному будинку в Дахнівці, мальовничій околиці Черкаса. У Сашка золоті руки, тож оселя їх впорядкована і затишна. Проте, що в цьому домі мешкає багатодітна сім'я, виказали лише вісім пар дитячих черевичків, акуратно виставлених у прихожій, та вісім різнокольорових курточок на вішалці.

— Ми з пуп'янка привчаємо дітей до праці, зібраності, охайності, — з гордістю в голосі розповідала Світлана. — Старша, Маринка — моя помічниця: малих школярчиків до школи відведе, обід приготує ще й коврижку спече...

Коли відбувалася наша зустріч, Олександра вдома не було. «У Москву на заробітки поїхав наш тато», — зітхнула мама Світлана. Сашко висококваліфікований газоелектрозварник, працював на одному з черкаських підприємств. Там платили добре, і десять років тому подружжя збудувало дім. Світлана тоді

теж мала роботу за фахом — вона кондитер. Коли завод «забукусував», Олександр залишився без зарплати. Довелося їхати в чужі краї. «Болить серце у тривозі за нього, — ділилася жінка. — Адже чого тільки не наслухався про поневіряння українців-заробітчани у Росії: і обдурюють їх, і грабують, і страшно вимовити — вбивають...»

Іншого виходу зі скрутного становища у Стрижаків немає. Лише за газ у них борг у дві з половиною тисячі гривень.

— Приїздили газівники, щоб від'єднати нам газ, — продовжувала Світлана, — всі діти і я виї-

шли з домівки і дуже плакали, благаючи, щоб не залишали нас без тепла...

«Дяді-газівники» пожаліли малечу. Однак це лише невелика передишка. З боргами потрібно якнайшвидше розквитатися. Ось

тому й подався Олександр на чужину.

Все літо діти провели з мамою вдома. Хотілося, звичайно, до моря поїхати чи до бабусі у Ковель. Проте ледве вистачало на хліб — чотири буханці купує

Світлана щодня. Витрачає на це 6 гривень. За місяць — 180. Державної допомоги на дітей одержує 110 грн. Ось така арифметика...

Гіркі роздуми залишила ця зустріч. Пригадалися численні виступи державних мужів про демографічну кризу в країні. Чому держава не дбає про тих, хто виховує у своїй сім'ї трьох і більше дітей? Чому немає адресної допомоги, про яку стільки говорять? Чому багатодітна родина хоч раз на рік не може скористатися пільговими тарифами на залізницю чи в автотранспорті, щоб поїхати у відпустку? Врешті, чому відмовилися від моральної підтримки материнства? Багато нагород є нині, а положення про Матір-героїню і досі не ухвалено... Принаймні Світлана не має жодної державної позики.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: мама Світлана з Максимком, Віталіком, Сергієм, Вітою, Юлею, Ірою, Юрасиком, Маринкою.

Фото автора.

► Домашній адвокат

Пеня за невчасні розрахунки

Рубрику веде юристконсульт Марина КОВАЛЬЧУК.

Яка відповідальність передбачена чинним законодавством за невчасні розрахунки за послуги зв'язку, а саме — за телефон.

Зиновій ВЕСЕЛИЙ.

Артемівськ.

Згідно із статтею 14 Закону України «Про зв'язок», у разі затримки оплати за надані підприємствами зв'язку послуги понад встановлені терміни, споживачі сплачують пеню, яка обчислюється від вартості неоцінених послуг у розмірі облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який нараховується пеня за кожну добу затримки. У разі зазначеної затримки оплати понад один місяць підприємства зв'язку мають право через місяць після отримання споживачем письмового попередження відмовити йому в подальшому наданні послуг. Підприємства зв'язку не мають права відмовляти в подальшому наданні послуг зв'язку інвалідам I та II груп, поточна заборгованість яких за отримані послуги не перевищує трьох мінімальних пенсій за віком. Припинення надання послуг споживачам не звільняє їх від оплати заборгованості, а підприємство зв'язку має право стягувати суму боргу в судовому порядку. Але, згідно із Законом України «Про тимчасову заборону стягнення з громадян України пені за невчасне внесення плати за послуги зв'язку», який діє з 23.02.1999 року, у зв'язку з невиконанням державою зобов'язань у виплаті заробітної плати, пенсій, стипендій, інших грошових виплат населенню, тимчасово забороняється стягувати пеню за невчасне внесення плати за послуги зв'язку.

Чотириста сімдесят п'ять тисяч

► А як у них?

Як повідомляє The Sunday Times, перше в історії людства клоноване немовля може з'явитися на світ до кінця цього року. Його «батьками» стане британське подружжя, котре мріє відтворити точну копію свого загиблого десятимісячного сина і заплатило за його відродження комерційній організації Clonaid чималу суму — близько 475 000 доларів.

Сумнівний в етичному плані процес відтворення генетичної копії мертвої дитини, в якому братимуть участь кращі генетики, біохіміки та експерти з позаутробного запліднення, розпочнеться в засекреченому американському науковому центрі вже в березні. На відміну від Великої Британії, в Америці немає юридичної заборони на здійснення таких експериментів. Clonaid уже відібрав 20 жінок, готових стати донорами яйцеклітини, і 50 «сурогатних» матерів для виношування дитини. Клонування буде

здійснено шляхом внесення ядра клітин померлого малюка до клітин-«конвертів» донорів.

Команда південнокорейських учених не раз заявляла про те, що створила людський ембріон, але ніхто ще не намагався імплантувати його у жіночий організм. Нашадки клонованих тварин, як відомо, відрізнялися значними відхиленнями від норми. Тож більшість учених схильні вважати, що досліди з клонування «гомо сапієнс», найпевніше, приведуть до створення деформованої людської істоти, що спричинить обурення громадськості.

Науковий директор Clonaid, біохімік з двома вченими ступенями Бріжіт Буассельє, думає інакше: «Ми обов'язково доб'ємося своєї мети, адже вона філософська — створити вічне життя!» Але вона каже не все. Бажаючи здобути безсмертя слід мати на увазі, що зареєстрований на Багамах Clonaid засновано активістами релігійного руху раелітів.

Засновник культу Раель завоював довіру 50 000

Полоскотали...

Темні алеї

За ті хвилини, коли перед моїми очима виблискувало лезо ножа, я, немовби в кадрах кінофільму, побачила своє життя й попрощалася з ним. Думала — це кінець, а діти... Тепер не хочу прощати винуватцям зухвалості, жорстокості й цинізму, вчинених щодо мене. Вимагаю покарати винних за всією суворістю закону. (Із виступу потерпілої на суді).

Мати з дочкою жили в Дарниці. У вихідні й на свята неодмінно бували в центрі столиці. Блукали старими вулицями, майданами, відвідували музеї, театри. Мати втішала, що з донькою вони друзі. Віта — студентка, могла б у іншому товаристві проводити дозвілля. Ні, з мамою, отже, їй цікаво.

Власне, так було з дитинства. Софія Марківна завжди намагалася, щоб затишним, спокійним був їхній дім, куди б охоче поверталася її дитина. Щоб дівчинка знала, що таке хороша книжка, музика, картина.

Зі світлом маминої душі росла Вікторія Орлова. І в політехнічний потрапила завдяки наполегливості, заповзятливості. Перший семестр Віта закінчила однією з кращих у групі.

Одного дня Софія Марківна зустрілася з донькою біля метро. Підкріпилися кавою з бутербродом, що принесла з дому, й попрямували на Софійський майдан. Приєдналася до групи туристів і почули: «З часів Ярослава Мудрого збереглася мозаїчна ікона із зображенням Пресвятої Богородиці, яка має назву «Непоручна стіна».

«Хай усе добре, що є в житті моєї дитини, буде непохитим, як непорушна стіна, — з благоговінням подумала Софія Марківна. — Нас ніхто більше не захистить, не допоможе, ми з донькою одні на білому світі».

За Нелею Павлівною до ліфта вскочило

двоє дівчат і, не спитавши, який потрібен поверх, натисли кнопку. Ліфт рушив. Десять на третьому-четвертому поверсі зупинився, й дівчина з колючим поглядом спитала:

— Ну, що — постоїмо?

— Чому? Здивувалася пасажирка з повною валізою продуктів. — Мені — на сьомий поверх.

Тоді друга юнка — з акуратно причесаною, налакованою гривкою витягла з кишені ножа, піднесла до обличчя Нелі Павлівни й, плескаючи ним по своїй долоні, спитала?

— Чи довго стоятимемо? Ми не поспішаємо.

— Дівчата, чого ви хочете?

— Грошей.

Віддала гаманець. «Колючі очі» побачили в ньому п'ять гривень:

— Цього мало.

— Там ще є шістдесят, — прошепотіла Нелі Павлівна.

— Це інша справа. Сховай ножа, подруго...

Ліфт поїхав вниз зупинився на другому поверсі. Відчинилися двері — дівчата втекли.

Невдовзі міліція піймала їх, було порушено кримінальну справу, вину «рекетирів» доведено. В цьому вони зізналися й самі. Згідно з судовим вироком: «Вісімнадцятирічних Вікторію Орлову й Оксану Зиму визнати винними в здійсненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 142 КК України й призначити кожній

покарання — 5 років позбавлення волі у виховно-трудовій колонії загального режиму з конфіскацією майна, що належить кожній на правах особистої власності».

Ось тоді в касаційній скаргі до київського міського суду Софія Марківна написала: «Прошу переглянути справу моєї дочки. Їй винесено надто суворий вирок — без врахування її особистості».

Розповідає суддя Дніпровського району Києва Людмила Українець:

— Це було важке судове засідання. Одна справа, коли на лаві підсудних доросла людина, інша — молоді дівчата, яким доведеться найкращі роки прожити в колонії. Потерпіла не хотіла нічого прощати.

— Чому на Вікторію мали вплив чужі по духу друзі?

— Наші діти часто стають, так би мовити, не нашими. Їх забирає вулиця, культ жорстокості, сваволі стає вищим за ті моральні цінності та поняття, які дістає дитина в родині.

Вихованням «подруги» — Оксани — ніхто не займався. Батько пив. Мама? Вона й на суді була безмовною. З десятого до одинадцятого класу Оксану перевели умовно. Потім відрахували зі школи. Що залишалося? Вулиця. У таку компанію й потрапила Віта.

Того вечора випили пляшку вина. Захотілося ще чогось. А грошей не було. Вирішили «когось полоскотати». Хлопці відмовилися, а дівчата пішли «на заробітки». Примітивши біля гастроному Нелю Павлівну, рушили слідом за нею.

— Чи можна було, визначаючи міру покарання, так зважити на особистість дівчини?

— Хоч би якою «золотою» була людина, та коли вчинила неправомірні дії — закон невідгачує. Під загрозою було життя потерпілої. Де гарантія, що дівчата не скористалися б по-

жем з десятисантиметровим лезом?.. Трагедії трапляються в сім'ях через наївність батьків. Їм здається, що якщо вони самі порядні, живуть чесно, дитина виховується в такій атмосфері, то до неї нічого поганого не пристане. Це помилка.

«Мати Божа, хай усе добре, що є в житті дітей моїх, буде міцне, як непорушна стіна...»

Може, все-таки мало знаємо своїх дітей? Може, мало просимо? Може, мало віримо?

Ольга ШУЛЬЖЕНКО.

Р. С. Прізвища персонажів цієї історії змінені.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Любов, розтрощена кулаком, або Дитина має право знати

Психологічний лікнеп

«У всьому світі ніщо так не загрожує людині, як самі люди» — зауважив Льюїс Томас. І тим самим наголосив на сумній істині: ми небезпечні одне для одного.

Але в дорослому віці ми вже вміємо захистити кордони власної особистості, зупинити сторонню агресію. Принаймні, отримавши «по шапці» (по реальній чи психологічній), можемо крикнути навздогін: «не маєте права». А що робити дитині, яка стала жертвою насильства з боку батьків, опікунів чи інших родичів? З боку найближчих і найрідніших людей, що в силу життєвих обставин мають владу над маленькою особистістю. Владу, яка здатна виховати, навчити і захистити. Але також і владу, яка здатна зруйнувати.

«Я маю право мати право...» Цей рядок з пісні кожний раз нагадує нам про химерність усього декларованого і непідтвердженого практикою життя. Але втілення будь-яких прав починається з елементарного їх усвідомлення. Отже, перереформуємо пісню: дитина має право знати про свої права.

Психологи виявили чітку залежність: діти, яких карали батьки, зазвичай використовують подібні форми агресії до оточуючих. Батьки, що отримують покірну за допомогою крику та кулака, насправді ж дають уроки агресії як методу розв'язання проблем. І хоча більшість дітей не стає у подальшому житті злочинцями, 30 відсотків із них зловживають покараннями стосовно власних чад — вже вчетверо більше, ніж колись їхні батьки.

доларів — за копію сина

осіб із 85 країн світу розповідями про те, що представник позаземної цивілізації на ім'я Елохім колись створив першу людину шляхом клонування власного ДНК. А тепер Раель та його прибічники заснували компанію Clonaid з благородною метою допомогти тим, хто хоче годувати, плекати і виховувати свого ж таки двійника.

Крім того, ця компанія надаватиме послугу Insuraclope, що коштуватиме лише 50 000 доларів. За цю суму передбачливо взяті клітини дитини або улюбленої істоти буде збережено в повній цілості на той випадок, якщо сім'ї забажається клонувати його після смерті.

Переконаний в успіхові свого починання, Раель заявив, що «наступним кроком буде пряме клонування дорослої людини. Особистість просто прокидатиметься в новому тілі, зберігаючи раніше нагромаджені досвід і знання».

Деякі експерти висловлюють сумнів у тім, що раелітам вдасться «народити» клоноване немовля, а інші кажуть, що це питання математичної ймовірності. Можливо, 20 донорських яйцеклітин і 50 сурогатних матерів буде цілком достатньо.

У разі успіху сенсаційного експерименту клонування розв'яже питання повноцінної сім'ї багатьох бездітних пар і представників сексуальних меншин. Звісно, таких, що мають фінансові можливості. Керівник Clonaid уже похвалилася списком із 100 осіб, котрі чекають своєї черги отримати клоноване дитятко. Серед них п'ять британських пар, дві з яких гомосексуальні.

Яна СТАДІЛЬНА.
(За матеріалами зарубіжної преси).

Українська асоціація професійних психологів (УАПП) розробила «Програму захисту дітей, що потерпають від домашнього насильства». Фахівці радять дітям:

Найперше — заспокоїтися і подбати про фізичну безпеку.

У разі фізичного насильства обов'язково звернутися до лікаря.

Попросити сусідів або дорослу людину, якій ти довіряєш, разом з тобою звернутися до дільничного міліціонера.

Звернутися до вчителя та шкільного психолога. Зателефонувати до соціальної служби для молоді твого району.

Не мовчати! Пам'ятати, на твоєму боці — закон.

А це телефони (у Києві), за якими ви зможете отримати допомогу:

Громадська приймальня дитини — 246-58-11.
«Телефон довіри» (молодіжна лінія) — 221-08-08.
Всеукраїнський комітет захисту прав людини — 216-73-10.
Відділ захисту прав дитини — 293-04-79.
Ювенальна юстиція (Наталя Петрова) — 269-36-16, 213-18-74.

Юлія ПОТАПЕНКО.
Мал. з буклета УАПП.

Малюнок з натури

Рукавичка

Однокімнатна «хрущовка» Коптюхів із Млинова справді нагадує рукавичку: дивуєшся, як тут можна прожити у п'ятьох. Але Світлана Іларіонівна та її чоловік Петро Петрович не проміняли б цю тісноту на той простір, який був чотири роки тому, коли подружжя мріяло про дитячий гамір у своїй оселі.

Сашко і Тетянка

— Ніколи так не хвилювалися з чоловіком, як тоді, в дитбудинку, — згадує Світлана Іларіонівна. — Бо із сотні дітей, які з надією дивилися на нас, мали вибрати одну. А коли у кабінет завідувачки зайшов п'ятирічний хлопчик, і жінка запитала: «Сашко, а ти знаєш, хто до тебе прийшов?», моє серце ледь не вирвалося з грудей.

— Мама й татко, — почули від нього. Сашко обійняв чоловіка за шию, сів йому на коліна і з дитячою безпосередністю запитав:

— Татку, а ти мені вудочку купиш?

Після цього Світлана Іларіонівна вже не могла стримати сліз. Зробила вибір з першої спроби. Та завідувачка попередила: у хлопчика в цьому дитбудинку ще молодша сестричка Тетянка. До її серця не так легко достукатися — треба, щоб людина їй сподобалася. Світлана Іларіонівна благально глянула на чоловіка. Той кивнув на знак згоди.

— Приведіть, будь ласка, і дівчинку, — попросила жінка. Але марно хвилювалося подружжя. Тетянка одразу сприйняла Коптюхів, охоче погодилася разом з братиком два тижні погостювати у Млинові. Про це попросили завідувачку: треба ж було переконаватися, що дітям у них сподобається.

Миколка

Для Сашка і Тетянки то було перше Різдво у сімейному колі — з прикрашеною ялинкою, подарунками, шедрим столом. І ось серед усього цього святкового достатку з вуст п'ятирічного Сашка раптом зривається:

— А чи є що їсти у Миколки?

— Спочатку я не надала цьому значення, — розповідає Світлана Іларіонівна. — Але впродовж двох тижнів це ім'я чула не раз. І не втрималася — запитала, хто ж цей Миколка? З'ясувалося — старший братик Сашка і Тетянки. Він зараз у дитбудинку. Що було робити? Порадилися з чоловіком і вирішили, що дітей не можна розлучати.

Потім Коптюхи поїхали в дитбудинку у село Верби, що в Дубнівському районі. Семирічний Миколка пам'ятав своїх братика і сестричку, і, звичайно ж, сумував за ними. Забрали на вихідні і його. А коли хлопчику потрібно було повертатися, він обхопив коліна Світлани Іларіонівни і став благати:

— Не повертайте мене до дитбудинку. Я вам і на городі допомагатиму, і в хаті все робитиму. Тільки залиште тут...

Ті, хто спостерігав за цим прощанням, не могли стримати сліз. А що вже казати про Коптюхів, які активно взялися долати бюрократичні перепони, аби швидше оформити всі необхідні документи на всиновлення.

Р. С. У Коптюхів усе гаразд. Сім'я не розкошує, але й не бідує. Оскільки їм стало тісно в однокімнатній «рукавичці», вони потихеньку, наскільки вистачає коштів, доводять до ладу надану їм — хоч не нову, але більшу — квартиру. Народний депутат Віталій Цехмістренко підсобив деревиною. Дасть Бог, справлять новосілля...

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

ПОНЕДІЛОК, 5 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

15.00 УТН. День.
15.20 «Тарас Шевченко. Заповіт». Фільм 1.
16.00 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
16.05 Привітання Муфтія України шейха Ахмеда Таміма із початком святкування Курбан Байрам.
16.20 Студія «5».
17.00 Серіал «Дотик янгола».
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Same той.
18.45 Хіт року.
18.50 Серіал «Школа ризику».
19.45 Що в упаковці?
19.50 Бізнес-простір.
20.20 Милосердя.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
22.00 Акцент В.Лапікури.
22.10 Спортивний вечір на Першому Національному.
«Футбол, як футбол». У перерві — Світ спорту. Футбол. Огляд Ліги чемпіонів УЄФА.
00.35 Худ.фільм «Не стріляйте в мене, будь ласка».
01.45 Хіт року.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет «ІДЕЕА-студіо». Джерела здоров'я.
10.20 Що в упаковці?
10.25 Хіт року.
10.30 Телемаркет «Сократ-Свінг».
10.45 Леся Українка. «Лісова пісня». Вистава Національного драматичного театру ім. І.Франка.
12.25 Хроніка ХХ століття. «Крізь полум'я душі». В. Болдирев.
12.55 Телемаркет «ІДЕЕА-студіо».
13.05 Діловий канал. Тиждень.
13.50 Що в упаковці?
13.55 Хіт року.
14.00 Освітній канал. Із забуття — в безсмертя. Олена Теліга. На всі руки майстер. Петриківський розпис. Києво-Могилянська академія.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1».
08.00 «Жіночий погляд». М. Денікіна.
09.20 Без Табу з М. Вереснем.
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.10 Серіал «Район Сан-Сет».
17.00 Серіал «Голлівудське савані».
17.50 Серіал «Історія сучасного кохання». «Ніша жінка».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспарт.
20.00 О, щасливчик!
20.55 Спецпроект А. Борсюка. «Ніндзя».
21.30 Серіал «День народження Буржуя».
22.35 Табу.
23.20 Ситуація.
23.35 ТСН.
23.55 Худ.фільм «Дівчина з рудим волоссям».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15 Ранкова програма «Новий день».
07.35 Серіал «Повітряні замки».
09.15 «Новий день».
09.25 Уїк-енд.
09.55 Худ. фільм «Блакитний диавол».
11.30 Джентльмен-шоу.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній (у Києві - Київської державної регіональної телерадіокомпанії — КДТРК).

КДТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Історія кохання».
14.00 Док. фільм «Відблиск давніх скарбів».
14.20 Телемагазин.
14.25 Шлягер представляє.
15.10 Телемагазин.
15.20 Духовний купол України. К.Білокур. Частина 1.
15.35 Худнемо за методикою академіка Смельца в медичному центрі «Довіра».
15.45 Пульс.
16.05 Телемагазин.
16.10 На ранковому прийомі.
16.45 Серіал «Історія кохання».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

Компанія «ВЕЛЕС»

з/ч к трактору Т 150, др. — подшипники, з/ч к ПД — топливная, насосы НШ — поршневые группы, коленвалы.

Т/ф (0572) 707-191, 707-487

— оплата, бартер на продукты, доставка авто, ж/д тр., посылкой.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Серіал «Марія Селесте».
19.05 Серіал «Самозванці».
20.00 Інформаційний канал «Подрибиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Худ. фільм «Пірнач».
22.45 Чекай на мене.
23.35 Подрибиці. Підсумки дня.
23.50 Серіал «Суперпоїзд».
00.50 Нічний сеанс. Худ. фільм «Збочена пристрасть».

ІСТУ

06.00 Музичний ранок.
07.00 Хіт-парад «Російські гірки». Підсумки тижня.
07.30 Мультфільми.
08.00 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.10 Перехрестя.
08.40 Свобода слова. Аналітичний тижневик.
09.40 М-Файли. Музична програма.
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.10, 12.10 Худ.фільм «Зоря принадливого щастя».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.30 Худ.фільм «Суперпограбування в Мілані».
15.20 Мультсеріал «Невгамовні».
15.45 Мультсеріал «Джед Марс».
16.10 Серіал «Кларіса все пояснить». 1 серія.
16.35 Лабіринт. Телегра. Перший тур.
16.50 Серіал «Під сонцем Сентропе».
17.45 Лабіринт. Телегра. Перший тур.
17.55 Серіал «Приватний детектив Магнум».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм «Актриса-кріпачка».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Погода.
21.10 Худ.фільм «Громадянка Руф».
22.40 Факти. Докладно.
23.00 Спорт.
23.10 Серіал «Приватний детектив Магнум».
23.55 Плюс-мінус. Економічний вісник.
00.05 Хіт-парад «Російські гірки».
00.15 Хіт-парад «Гаряча сімка».
00.25 Музика ночі.

СТБ

07.05, 00.40 Астрологічний прогноз.
07.10 BIZ-TV.
08.15 Бізнес-студія.
08.55, 10.30, 12.25, 14.15, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал «Антонелла».
10.00 «Вікна». У світ.
11.00 BIZ-TV.
12.55 Медіа-клуб.
13.40 Ні пуху ні пера.
14.00 «Вікна». Новини.
14.35 BIZ-TV.
17.40 Серіал «Петербурзькі таємниці».
18.40 Серіал «Антонелла».
19.15 «Вікна». Столиця.
19.25 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.35 Серіал «Лицарський роман». 1 серія.
21.35 «Вікна». Бізнес.
21.55 Футбольний вечір на каналі СТБ. Італійська серія «А». Огляд матчів туру.
23.00 Англійська прем'єр-ліга. Огляд матчів туру.
00.00 «Вікна». Кримінал.
00.10 «Вікна». Опівночі.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.15, 07.30, 07.40, 08.45, 09.05 Підйом.
07.00 Мультсеріал «Гробокіпачі».
07.20 «Сралаш».
07.35 Репортер.
07.45 Серіал «Нова жертва».
08.40 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.10 Серіал «Міледі».
10.00 «Телепузики».
10.25, 12.30 Тетянин полудень.
10.40 Худ.фільм «Богдан Хмельницький».
12.45 Магазин на дивані.
13.00 Серіал «Рекс — кращий друг поліцейського».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Худ.фільм «Термінатор. Судний день».
16.45 Мультсеріал «Сейлормун».
17.05 «Сралаш».
17.20 Новий елемент.
17.50 Мультсеріал «Гробокіпачі».
18.05 Серіал «Рекс — кращий друг поліцейського».
19.00 Репортер.
19.30 Худ.фільм «Не було суму».
21.00 Серіал «Вбивча сила». 1 серія.
22.00 Репортер.
22.30 Худ.фільм «Проект «Мисливці за тінню»».
00.15 Репортер.
00.20 Футбол. Англійська прем'єр-ліга. «Сандерленд» — «Астон Вілла».

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Серіал «Повітряні замки».
09.15 «Курбан-Байрам».
10.15 З легким паром!
10.40 Історія одного шедевра.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.15 Телеканал «Добрий день».

12.10 Худ.фільм «Хазайка дитячого будинку». 1 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Зоряний час.
14.45 ...До 16 і старші.
15.20 Мультсеріал «Покемон».
15.45 Єралаш.
15.55 Серіал «Повітряні замки».
17.00 Вечірні новини.
17.25 «Хроніка стратегічного бомбардувальника». Спецрепортаж.
17.45 Чекай мене.
18.40 «Хто хоче стати мільйонером?»
19.45 На добраніч, діти!
20.00 Час. Інформаційний канал.
21.00 Худ.фільм «Сновиди»
22.40 Погляд.
23.25 Нічні новини.
23.40 Серіал «Людина нізвідки».

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал «Мануела».
05.50, 06.50 Місцевий час.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.30 Москва — Мінськ.
07.45 Православний календар.
07.50 Місцевий час. Чергова частина.
08.15 Свято Курбан-Байрам.
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.30 Серіал «Селеста».
12.30 Нова «Стара квартира».
13.30 Що хоче жінка.
14.00 Серіал «Луїза Фернанда».
14.55 Каламбур.
15.25 Серіал «Прості істини».
16.30 Серіал «Тіні зникають опівдні».
18.00 Серіал «Любов.RU».
19.30 Місцевий час.
19.50 Прем'єра фільму «Кров і слово».
20.30 «Аншлаг» і КО.
21.35 М. Жванецький. «Прості речі».
22.30 Місцевий час.
22.40 Подрибиці.
22.50 Чергова частина.
23.00 До 75-річчя А.Вайди. Худ. фільм «Попіл і діамант».
00.45 І довше віку... А.Вайда. Док.-публ. програма В.Молчанова.

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Кримінал.
05.35, 07.40 Карданний вал.
05.50, 07.20, 16.20 Про запас.
06.35 Мультфільм.
06.50 Гасить світло.
07.50 Час бика.
07.55 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
«Полювання на пацюків».
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.20 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
11.30 Вчора в «Підсумках».
12.45 Ляльки.
13.30 «Підсумок» із В. Шендеровичем.
14.00 Старий телевізор.
15.35 Я і мій собака.
16.40 Футбольний клуб.
17.40 Кримінал.
18.25 Герой дня.
18.50 Серіал «Коханець леді Чаттерлей».
19.50, 22.00 «Світова революція для товариша Сталіна». Фільм із циклу «Новітня історія».
21.50 Гасить світло.
23.10 Час бика.
23.25 Сьогодні опівночі.
23.50 Антропология.

ВІВТОРОК, 6 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Що в упаковці?
09.10 «Футбол, як футбол».
10.30 Буті жінкою.
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Пригорища.
12.20 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
12.30 Серіал «Школа ризику».
13.20 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 «Тарас Шевченко. Заповіт». Фільм 2.
16.00 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
16.05 Час рішення, час дій.
16.20 Студія «5».
17.00 Серіал «Дотик янгола».
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Same той.
18.45 Хіт року.
18.50 Серіал «Школа ризику».
19.50 Що в упаковці?
20.00 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
20.05 Казна.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Спортивний вечір на Першому Національному. Футбол. Ліга чемпіонів. «Арсенал» (Англія) — «Спартак» (Москва, Росія). У перерві — Світ спорту.
23.35 Хіт року.
23.45 Нічний канал телекомпанії «Ера».
01.10 Футбол. Огляд Ліги чемпіонів.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет «ІДЕЕА-студіо». Джерела здоров'я.
10.20 Що в упаковці?
10.25 Хіт року.

10.30 Дитяча лінія.
10.45 Зірки, на сцену!
11.30 Мультфільм.
11.40 Модний час.
12.10 Телемаркет «Сократ-Свінг».
12.25 Лауреати Національної премії ім. Т. Шевченка. В. Яворівський. «Оглянься з осені».
12.55 Перехрестя.
13.25 Телемаркет «ІДЕЕА-студіо».
13.35 Будні.
13.50 Що в упаковці?
13.55 Хіт року.
14.00 Французька година. Урок французької мови. Мультфільм. Репортаж. Новини. Кліп.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 07.15, 08.45 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1».
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал «Район Беверлі-Хіллз».
09.00 Серіал «День народження Буржуя».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Жіночий погляд». М. Денікіна.
16.45 Серіал «Район Сан-Сет».
17.40 Серіал «Голлівудське савані».
18.35 Серіал «Район Беверлі-Хіллз».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспарт.
20.00 Серіал «День народження Буржуя».
21.10 Біла ворона.
21.50 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Янгол-охоронець».
23.30 Ситуація.
23.45 ТСН.
00.05 Худ.фільм «Автобусна зупинка».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

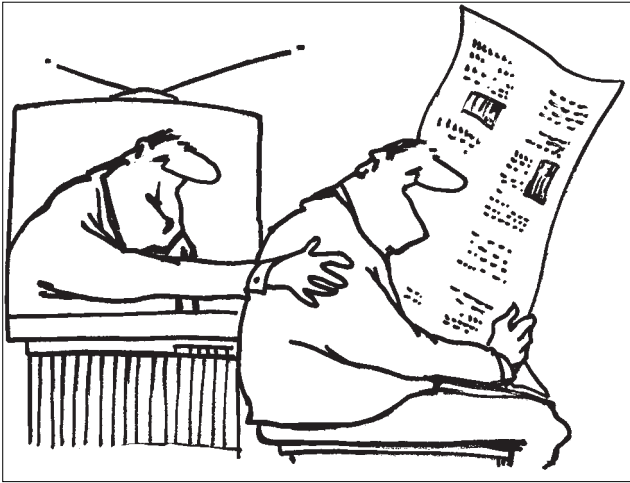
07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15 Ранкова програма «Новий день».
07.35 Серіал «Повітряні замки».
09.15 «Новий день».
09.35 Сім'я від А до Я.
09.45 Вчасно.
10.00 Серіал «Самозванці».
10.55 Історія одного шедевра.
11.10 Серіал «Тінь».
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Історія кохання».
14.00 Хіт-базар.
14.35 Телемагазин.
14.40 Молодіжна телевізійна служба.
15.10 Телемагазин.
15.20 Інтер'єр.
15.55 Телемагазин.
16.00 Урок візажу.
16.10 Недільні зустрічі.
16.45 Серіал «Історія кохання».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Серіал «Марія Селесте».
19.00 Серіал «Самозванці».
20.00 Інформаційний канал «Подрибиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Вечір з Ен-Бі-Сі. Жіночі історії Данієли Стіл. Худ. фільм «Коло замкнулося».
22.40 Сентиментальні балади серйозних чоловіків. В.Пресняков (молодший).
23.10 Телевізійний центр моди.
23.45 Футбол. Ліга чемпіонів. «Реал» (Мадрид) — «Лідс».
01.20 Подрибиці. Підсумки дня.

ІСТУ

06.00 Музичний ранок.
06.40 Хіт-парад «Російські гірки»
06.50 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.00 Факти.
07.02 Мультсеріал «Невгамовні».
07.30 Плюс-мінус. Економічний вісник.
07.40 Серіал «Під сонцем Сентропе».
08.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.35 Худ.фільм «Актриса-кріпачка».
10.10 Серіал «Лловізна».
10.50 Серіал «Вдова Бланко».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
12.10 Фільм «Між небом і землею».
13.25 Худ.фільм «Громадянка Руф».
15.20 Мультсеріал «Невгамовні».
15.45 Мультсеріал «Крихітка Мемоль».
16.10 Серіал «Кларіса все пояснить». 2 серія.
16.35 Лабіринт. Телегра. Перший тур.
16.50 Серіал «Під сонцем Сентропе».
17.45 Лабіринт. Телегра. Другий тур.
17.55 Серіал «Приватний детектив Магнум».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм «Ляльковий дім».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Погода.
21.10 Серіал «Шериф із пекла».
22.00 Мости. Ток-шоу з Д.Харитоновим.
22.30 Факти. Докладно.
22.50 Спорт.
23.00 Серіал «Приватний детектив Магнум».

23.45 Плюс-мінус. Економічний вісник.
23.55 Хіт-парад «Російські гірки».
00.05 Хіт-парад «Гаряча сімка».
00.15 Музика ночі.

СТБ

07.00 «Вікна». Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.30 «Вікна». Бізнес.
08.50, 00.40 Астрологічний прогноз.
08.55, 10.30, 12.30, 14.15, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал «Антонелла».
10.00 «Вікна». Опівночі.
11.00 BIZ-TV.
12.00 Ви практично здорові.
13.00 Серіал «Лицарський роман». 1 серія.
14.00 «Вікна». Новини.
14.35 BIZ-TV.
17.40 Серіал «Петербурзькі таємниці».
18.40 Серіал «Антонелла».
19.15 «Вікна». Столиця.
19.25 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.35 Серіал «Лицарський роман». 2 серія.
21.35 «Вікна». Бізнес.
21.55 Худ.фільм «Аліса та Букініст».
23.30 Людина року. Історія успіху.
00.00 «Вікна». Кримінал.
00.10 «Вікна». Опівночі.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.15, 07.35, 08.45 Підйом.
07.00 Мультсеріал «Гробокіпачі».
07.20 «Сралаш».
07.30 Репортер.
07.40 Секрети краси і здоров'я.
07.45 Серіал «Вбивча сила». 1 серія.
08.40 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал «Міледі».
10.05 «Телепузики».
10.35, 12.35 Тетянин полудень.
10.50 Худ.фільм «Калина червона».
12.50 Магазин на дивані.
13.05 Серіал «Рекс — кращий друг поліцейського».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.15 Худ.фільм «Не було суму».
15.25 Мультсеріал «Сейлормун».
15.50 Мультсеріал «Злюки Бобри».

16.40 «Сралаш».
16.55 Серіал «Прості істини».
17.25 Серіал «Плем'я».
17.55 Мультсеріал «Гробокіпачі».
18.10 Серіал «Рекс — кращий друг поліцейського».
19.00 Репортер.
19.30 Худ.фільм «Дами запрошують кавалерів».
21.00 Серіал «Вбивча сила». 2 серія.
22.00 Репортер.
22.35 Спецрепортер. Футбол. Міжнародний турнір на Кіпрі.
22.55 Худ.фільм «Діамант смерті».
00.25 Репортер.
00.30 Худ.фільм «Калина червона».
02.15 Нічна зона.
04.00 Зх4. Кумедне домашнє відео.
04.30 Худ.фільм «Діамант смерті».
06.00 Музика.

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Серіал «Повітряні замки».
09.15 Хто хоче стати мільйонером?
10.15 Доки всі вдома.
10.45 Історія одного шедевра.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.15 Телеканал «Добрий день».
12.15 Худ.фільм «Хазайка дитячого будинку». 2 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Цар гори.
14.45 ...До 16 і старші.
15.20 Мультсеріал «Покемон».
15.45 Єралаш.
15.55 Серіал «Повітряні замки».
17.00 Вечірні новини.
17.25 Серіал «Всі подорожі команди Кусто».
17.55 Як це було.
18.40 Серіал «Убивча сила -2».
19.45 На добраніч, діти!
20.00 Час. Інформаційний канал.
21.00 Худ.фільм «Єлизавета».
23.10 Цивілізація.
23.45 Нічні новини.
00.00 Серіал «Полтергейст-3».

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал «Мануела».

05.50, 06.50 Місцевий час.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.30 Ранок із «Аргументами і фактами».
07.35 Мультфільм «Розумний собачка Соня».
07.45 Православний календар.
07.50 Місцевий час. Чергова частина.
08.15 Худ. фільм «Чокнуті».
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.30 Серіал «Селеста».
12.30 Нова «Стара квартира».
13.30 Що хоче жінка.
14.00 Серіал «Луїза Фернанда».
14.55 Сам собі режисер.
15.25 Серіал «Прості істини».
16.30 Мультсеріал «Том і Джеррі».
16.40 Серіал «Тіні зникають опівдні».
18.00 Серіал «Любов.RU».
19.30 Місцевий час.
19.50 Худ. фільм «Восьме березня».
21.30 Док. серіал «Росія: початок».
22.30 Місцевий час.
22.40 Подрибиці.
22.50 Чергова частина.
23.00 Чоловік і жінка. Міжнародний жіночий день 8 Березня.
23.50 Худ. фільм «Леді в озері».

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Кримінал.
05.35, 07.40 Карданний вал.
05.50, 07.20, 15.30 Про запас.
06.35 Мультфільм.
06.50 Гасить світло.
07.50 Час бика.
07.55 Улюблене кіно Сталіна.
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.20 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
11.30 Худ. фільм «Снігуроньку викликали?».
13.30 Кримінал. Широкосерде зізнання.
14.00 Старий телевізор.
16.05 Серіал «Сімнадцять миттєвостей весни».
17.40 Кримінал.
18.30 Герой дня.
18.55 Серіал «Коханець леді Чаттерлей».
20.05 О, щасливчик!
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Арсенал» (Англія) — «Спартак» (Росія).
23.50 Сьогодні опівночі.
00.15 Щоденник Ліги чемпіонів з футболу.

СЕРЕДА, 7 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Що в упаковці?
09.

10.20 Що в упаковці?
10.25 Хіт року.
10.30 Телемаркет «Сократ-Свінг».
10.45 Цикл «Герої України». В. Литвинова.
11.05 Прогулянка з «Акцентом» і не без моралі.
11.20 Бізнес-простір.
11.50 Док.фільм «Пенсійному фонду 10 років».
12.20 Сільський час.
13.15 Тележурнал «Вісник податкової служби України».
13.25 Телемаркет «ДЕЕА-студіо».
13.35 Будні.
13.50 Що в упаковці?
13.55 Хіт року.
14.00 Освітній канал. Т. Шевченко в Петербурзі. Біблійні мотиви в поезії Т. Шевченка.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 07.15 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1».
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал «Район Беверлі-Хіллз».
09.00 Серіал «День народження Буржуя».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Жіночий погляд».
16.45 Серіал «Район Сан-Сет».
17.40 Серіал «Голлівудське саванари».
18.35 Серіал «Район Беверлі-Хіллз».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал «День народження Буржуя».
21.10 Комедійний квартет.
21.50 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Чаклунська любов».

23.40 Ситуація.
23.55 ТСН.
00.15 Худ.фільм «Заручниця».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15 Ранкова програма «Новий день».
07.35 Серіал «Повітряні замки».
09.15 «Новий день».
09.30 Супутник «Планети Здоров'я».
10.00 Серіал «Самозванці».
10.50 Новий день.
11.15 Серіал «Тінь».
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КАРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Історія кохання».
14.00 Шлягер представляє.
14.45 Телемагазин.
14.50 Домашній лікар.
15.15 Телемагазин.
15.25 Ще раз про ожиріння в медичному центрі «Довіра».
15.35 Люди і долі.
16.05 Телемагазин.
16.10 Київ діловий.
16.45 Серіал «Історія кохання».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Серіал «Марія Селесте».
19.00 Серіал «Самозванці».
19.50 Національна лотерея.
20.00 Інформаційний канал «Подорожі».
20.45 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Клуб «Золотий гусак».
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Галатасарай» — «Мілан».
23.35 Подорожі. Підсумки дня.
23.50 Серіал «Суперпоїзд».
00.50 Кінотеатр для дорослих. Серіал «Секс і місто».
01.15 Футбол. Огляд Ліги чемпіонів.
01.55 Казки для дорослих з Катю Виноградовою.

ІСТУ

06.00 Музичний ранок.
06.40 Хіт-парад «Російські гірки».
06.50 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.00 Факти.
07.02 Мультсеріал «Невгамовні».
07.30 Плюс-мінус. Економічний вісник.
07.40 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».
08.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.35 Худ.фільм «Між небом і землею».
09.50 Мультфільми.
10.05 Серіал «Лловізна».
10.50 Серіал «Вдова Бланко».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
12.10 Худ.фільм «Щасливий рейс».
13.35 Худ.фільм «Ляльковий дім».
15.20 Мультсеріал «Невгамовні».
15.45 Мультсеріал «Чорний пірат».
16.10 Серіал «Кларіса все пояснить». 3 серія.
16.35 Лабіринт. Телегра. Перший тур.
16.50 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».
17.45 Лабіринт. Телегра. Другий тур.
17.55 Серіал «Приватний детектив Магнум».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм «Міс Феєрверк».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Погода.
21.10 Худ.фільм «Спецкоманда G-4».
22.40 Факти. Докладно.
23.00 Спорт.

23.10 Серіал «Приватний детектив Магнум».
23.55 Плюс-мінус. Економічний вісник.
00.05 Хіт-парад «Російські гірки».
00.15 Хіт-парад «Гаряча сімка».
00.25 Музика ночі.

СТБ

16.10 BIZ-TV.
16.50 Телемагазин.
17.00 BIZ-TV.
17.40 Серіал «Петербурзькі таємниці».
18.40 Серіал «Антонелла».
19.15 «Вікна». Столиця.
19.25 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.25 «Вікна». Кримінал.
20.35 Серіал «Лицарський роман». 3 серія.
21.35 «Вікна». Бізнес.
21.55 Худ. фільм «Свобода уда-ру».
23.35 Автостиль.
23.55 «Вікна». Кримінал.
00.05 «Вікна». Опівночі.
00.35 Астрологічний прогноз.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.15, 07.30, 07.40, 08.40, 09.05 Підйом.
07.00 Мультсеріал «Гробокіпачі».
07.20 «Сралаш».
07.35 Репортер.
07.45 Серіал «Вбивча сила». 2 серія.
08.35 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.15 Серіал «Міледі».
10.00 «Телепузики».
10.30, 12.35 Тетянин полудень.
10.45 Худ.фільм «Сільська вчителька».
12.50 Магазин на дивані.
13.05 Серіал «Рекс — крадій друг поліцейського».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.15 Худ.фільм «Дами запрошують кавалерів».
15.30 Мультсеріал «Сейлормун».
15.55 Мультсеріал «Злюки Бобри».
16.40 «Сралаш».
16.55 Серіал «Прості істини».
17.25 Серіал «Плем'я».
17.50 Мультсеріал «Гробокіпачі».
18.05 Серіал «Рекс — крадій друг поліцейського».
19.00 Репортер.
19.35 Серіал «Нова жертва».
20.30 Худ.фільм «Будьте моїм чоловіком».
22.00 Репортер.
22.35 Худ.фільм «Ніколи не здавайся».
00.20 Живий звук.
00.45 Репортер.
00.50 Худ.фільм «Сільська вчителька».
02.35 Нічна зона.
05.15 Зх4. Кумедне домашнє відео.
05.45 Худ.фільм «Ніколи не здавайся».
07.25 Музика.

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Серіал «Повітряні замки».
09.15 Поле чудес.
10.15 Серіал «Всі подорожі команди Кусто».
10.45 Історія одного шедевра.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.15 Телеканал «Добрий день».
12.10 Худ.фільм «Хто поїде в Трускавець».
13.30 Док.детектив «Вона хотіла бути Никитою». Справа 1999 року.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Поклик джунглів.
14.45 ...До 16 і старші.
15.20 Мультсеріал «Покемон».
15.45 Сралаш.
15.55 Серіал «Повітряні замки».
17.00 Вечірні новини.
17.25 Серіал «Всі подорожі команди Кусто».
18.00 Людина і закон.
18.40 Хто хоче стати мільйонером?
19.45 На добраніч, діти!
20.00 Час. Інформаційний канал.
21.00 Худ.фільм «Весна на Зарічній вулиці».
22.45 «Російський екстрим».
23.15 Нічні новини.
23.35 Серіал «Полтергейст-3».

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті.
05.15 Серіал «Мануела».
05.50, 06.50 Місцевий час.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.30 Ранок із «Аргументами і фактами».
07.35 Мультфільм «Гноми і Гірський король».
07.45 Православний календар.
07.50 Місцевий час. Чергова частина.
08.15 Худ. фільм «Восьме березня».
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.30 Серіал «Селеста».
12.30 Нова «Стара квартира».
13.30 Що хоче жінка.
14.00 Серіал «Луїза Фернанда».
14.55 Планета КВН.
15.25 Серіал «Прості істини».
16.30 Мультсеріал «Том і Джеррі».
16.40 Серіал «Тіні зникають опівдні».
18.00 Серіал «Любов.RU».
19.30 Місцевий час.
19.50 Худ. фільм «Тихі заводи».
22.25 Театр + ТБ. Згадуючи А. Митронова.
00.30 Чергова частина.
00.40 Російське лото.
00.55 Гаряча десятка.

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Кримінал.
05.35, 07.40 Карданний вал.
05.50, 07.20, 15.30 Про запас.
06.35 Мультфільм.
06.50 Гасить світло.
07.50 Час бика.
07.55 «Улюблене кіно Сталіна». Заклучна серія.
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.20 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
11.30 Худ. фільм «Подія, яку ніхто не помітив».
13.30 Середовище.
14.00 Старий телевізор.
16.05 Серіал «Сімнадцять миттєвостей весни».
17.40 Кримінал.
18.30 Герой дня.
18.55 Серіал «Коханець леді Чаттерлей».
20.05 Цілком таємно. Інформація для роздумів.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів «Галатасарай» (Туреччина) — «Мілан» (Італія).
23.50 Сьогодні опівночі.
00.15 Щоденник Ліги чемпіонів з футболу.

ЧЕТВЕР, 8 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
09.00 Слово Муфтія України шейха Ахмеда Таміма з нагоди закінчення святкування Курбан Байрам.
09.10 Що в упаковці?
09.15 «Весняне інтермеццо».
09.30 Зірки, на сцену!
10.05 Худ.фільм «Пардааян».
10.45 Мультфільм.
12.00 УТН. Ранок.
12.20 Спортивні танці.
13.25 Бути жінкою.
13.50 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
14.00 «Богатирські розваги». Частина 1.
15.00 УТН. День.
15.10 «Богитарські розваги». Частина 2.
16.05 Урочиста церемонія нагородження в галузі естрадної музики «Шлягер-2000». Частина 2.
17.15 Ток-ринг.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 «Жінка кохана». Популярні пісні у виконанні П.Зіброва.
20.05 «Золоті українки». Олімпійські чемпіонки незалежної України.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 «Дев'ятий бал» О.Малініна».
23.15 Хокей. Огляд тижня НХЛ.
23.45 ТРК «Ера» представляє «Пісня року-2001. Погляд з України». Фестиваль жіночої краси «Пані Україна-2000».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Хіт року.
10.10 Худ.фільм «Хочу вашого чоловіка».
11.20 Що в упаковці?
11.25 Крок до зірок.
11.55 Хто в домі хазяїн?
12.20 Молодіжна шоу-програма за участю студентів Університету культури.
13.20 Хіт року.
13.25 Нова колекція вітає... Частина 1.
14.25 «Грані пізнання». Наук.-пол. телеальманах.
15.05 Нова колекція вітає... Частина 2.
КАНАЛ «1+1»
07.00, 08.30 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1».
08.00 «Жіночий погляд». М. Арбатова.
09.00 Серіал «День народження Буржуя».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Навіки твоя».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Перший мільйон.
21.00 Прихована камера.
21.40 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Агент у міні-спідниці».
23.00 Худ.фільм «Камасутра: історія кохання».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КАРТРК

07.00 За київським часом.
07.30 Духовний купол України. К.Білокур. Частина 2.
08.00 Оплески, оплески.
08.30 Торговий ряд.
08.35 Пані, панночка, панянка.
«ІНТЕР»
09.00 Ітеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Ох, вже ці жінки! Худ. фільм «Бережіть жінок».
11.25 Смачно з Борисом Бурдою.
11.55 Худ. фільм «Діти як діти».
13.10 З легким паром! В гостях у М.Євдокимова.
13.40 Жінки, які співають. Л.Доліна.
14.25 Ох, вже ці жінки! Худ. фільм «Безіменна зірка».
16.45 Жінки, які співають. С.Ротару.
17.35 Сміхопанорама.
18.10 Для вас, жінки! Святова програма.

20.00 Інформаційний канал «Подорожі».
20.20 Прогноз погоди.
20.25 Худ. фільм «Діамантова рука».
22.10 Жінки, які співають. А.Пугачова.
22.55 Худ. фільм «Шалапутки».
00.35 Жінки, які співають. Земфіра.

ІСТУ

06.00 Музичний ранок.
06.40 Хіт-парад «Російські гірки».
06.50 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.00 Факти.
07.02 Мультсеріал «Невгамовні».
07.30 Плюс-мінус. Економічний вісник.
07.40 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».
08.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.35 Худ.фільм «Щасливий рейс».
10.05 Серіал «Лловізна».
10.50 Серіал «Вдова Бланко».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
12.10 Худ.фільм «Інспектор ДАІ».
13.30 Худ.фільм «Міс Феєрверк».
15.20 Мультсеріал «Невгамовні».
15.45 Мультсеріал «Блафіни».
16.10 Серіал «Кларіса все пояснить». 4 серія.
16.35 Лабіринт. Телегра. Перший тур.
16.50 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».
17.45 Лабіринт. Телегра. Другий тур.
17.55 Серіал «Приватний детектив Магнум».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм «Вона прекрасна».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Погода.
21.10 Худ.фільм «Ліга чемпіонів».
23.15 Факти. Докладно.
23.35 Спорт.
23.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
00.30 Плюс-мінус. Економічний вісник.
00.40 Хіт-парад «Російські гірки».
00.50 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.00 Музика ночі.

СТБ

07.00 «Вікна». Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.30 «Вікна». Бізнес.
08.50, 00.35 Астрологічний прогноз.
08.55, 10.30, 11.55, 14.30, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал «Антонелла».
10.00 «Вікна». Опівночі.
11.00 BIZ-TV.
12.25 Серіал «Лицарський роман». 2, 3 серії.
14.50 BIZ-TV.
17.40 Серіал «Петербурзькі таємниці».
18.45 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.20 Худ. фільм «Розлучення та семеро дітей».
22.00 Худ. фільм «Будинок, де кажуть «так»».
23.35 BIZ-TV. Нічний каприз.

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Мультфільми.
09.05 Мультсеріал «Бридке качення».
10.05 Серіал.
10.35 Серіал «Таємничий острів».
11.50 Худ.фільм «Чарівна лампа Аладдина».
13.15 Худ.фільм «Кохана жінка механіка Гаврилова».
14.35 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.40 Репортер.
14.45 Худ.фільм «Смотнім надається гуртожиток».
18.05 Серіал «Горечь».
19.00 Репортер.
19.20 Худ.фільм «Тонка штука».
20.55 Худ.фільм «Іх поміняли тілами».
22.45 Худ.фільм «Гарна людина в Африці».
00.20 «Бівіс і Бадхед».
00.45 Худ.фільм «Об'єкт пристрасті».
02.20 Нічна зона.
02.50 Худ.фільм «Іх поміняли тілами».
04.30 Худ.фільм «Американка».
06.00 Музика.

ГРТ

07.00 Новини.
07.10 Худ.фільм «Штепсель жентить Таралупьку».
08.35 «Сралаш» до 8-го березня.
09.00 Новини (з сурдоперекладом).
09.10 Хто хоче стати мільйонером?
10.10 Серіал «Убивча сила -2».
11.10 Жінки, що співають: С.Ротару.
12.00 З легким паром!
12.35 Жінки, що співають: Л.Доліна.
13.20 Сміхопанорама.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.15 Жінки, що співають: Земфіра.
15.05 Зустріч з А.Митроновим.
17.00 Вечірні новини.
17.15 Жінки, що співають: А.Пугачова.
18.05 Худ.фільм «Діамантова рука».
20.00 Час.
20.30 Худ.фільм «Місія нездійснена».
22.45 Худ.фільм «Чоловічий зигзаг».

РТР

06.00 Худ. фільм «Весна».
07.50 Худ. фільм «Найчарівніша і найпривабливіша».

09.20 Доброго ранку, країно!
10.05 Анонса. «Старий Новий рік».
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Мелодрама «Зіта і Гіта».
16.00 Док. фільм «Немає смерті для мене».
16.55 Прем'єра. «Баби, вперед!». Концертна програма О.Степаненко.
19.30 Прем'єра. «Вчора, сьогодні, завтра...». Концертна програма Ф. Киркорова.
22.30 Худ. фільм «Оксамитні ручки».
00.30 Худ. фільм «Емануель — королева пристрасті».

НТБ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.15 Худ. фільм «Великий Буль».
09.15 Худ. фільм «Смугастий рейс».
11.25 Вдова російської революції: історія Ганни Ларіної.
12.30 Худ. фільм «Блондинка за рогом».
14.10 Цікаве кіно.
15.35 Худ. фільм «Чаклунська любов».
18.45 Гасить світло.
18.55 Серіал «Коханець леді Чаттерлей». Заклучна серія.
20.10 Худ. фільм «Жінки кривдити не рекомендується».
22.00 Шиночок «13 стільців». 35 років потому.
23.55 Худ. фільм «Жінка + жінка».

П'ЯТНИЦЯ, 9 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
09.00 Що в упаковці?
09.10 Телевістава «Назар Стодоля».
10.20 Нова колекція.
10.30 Медичний тижневик «36,6».
11.00 Мультфільми.
11.10 Ток-ринг.
12.00 УТН. Ранок.
12.20 Док.фільм «Гори мої високі».
12.55 Хіт року.
13.20 Док.фільм.
14.20 Не все так погано...
14.50 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
15.00 УТН. День.
15.15 Відеофільм-вистава «Ретро».
17.00 Надвечір'я.
17.15 Худ.фільм «Де приховане щастя».
17.55 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Що в упаковці?
19.05 Стара колекція. «Намалюй мені ніч».
19.40 Золота фортуна.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Світ спорту.
22.00 «Мелодія двох сердець». Міжнародний музичний фестиваль родинної творчості. Частина 3.
23.00 Театральний капусник.
23.55 Хіт року.
00.00 ТРК «Ера» представляє: В ніч на суботу з Оленою Роминою.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет «ДЕЕА-студіо». Джерела здоров'я.
10.20 Що в упаковці?
10.25 Телемаркет «Сократ-Свінг».
10.40 Хіт року.
10.45 Телефільм «Вслухайчись в Шевченкові рядки».
10.55 Естрадна прем'єр-ліга.
11.05 Мультфільм на замовлення.
12.25 Відкриваємо Біблію.
12.55 Телефільм «Та не однаково мені...».
13.15 Право.
13.45 Телемаркет «ДЕЕА-студіо».
13.55 Що в упаковці?
14.00 Хіт року.
14.05 Тарас Шевченко-художник.
14.35 Нова колекція.
14.45 Телефільм-вистава «Фараони».

КАНАЛ «1+1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1».
08.00 Містечко.
08.45 Худ.фільм «Агент у міні-спідниці».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Парк автомобільного періоду.
16.50 Серіал «Солдати удачі».
17.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Колір правосуддя».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Перший мільйон.
21.00 Серіал «Менти-3». «Вбивство під музику».
22.00 Без Табу з М. Вереснем.
22.45 Ситуація.
23.00 ТСН.
23.20 Спецпроект Ю. Макарова. «Мій Шевченко». 1 серія.
23.55 «Своє кіно». Худ.фільм «Тарас Шевченко».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КАРТРК

07.00 Це твій день.
07.30 На своїй землі.
08.00 Люди і долі.
08.30 Інтер'єр.
«ІНТЕР»
09.00 Ітеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Серіал «Друга Земля».
09.55 Програма «Бадьорого ранку!».
10.25 Не час.
10.45 Смак.
11.05 Маски-шоу.
11.30 Світ казок. Худ. фільм «Золотоволоска».
13.05 Музичний кіоск О.Гончаренка.
13.35 Життя тварин.
14.05 Серіал «Світ сафарі».
14.55 Зустріч з А.Митроновим у концертній студії «Останкіно» (1978 р.).
16.45 Худ. фільм «Стара діва».
18.15 Показуха.
18.45 Елка і кореші.
18.55 Поле чудес.
20.00 Інформаційний канал «Подорожі».
20.20 N-кілометр.
20.30 Інформаційна програма «Час».
20.55 Худ. фільм «Замовлений убивця».
22.35 Т.Нікуліна у програмі «Жіночі історії».
23.05 Худ. фільм «Хлопець за викликом».
00.40 Пропаганда.

ІСТУ

06.00 Музичний ранок.
06.40 Хіт-парад «Російські гірки».
06.50 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.00 Факти.
07.02 Мультсеріал «Невгамовні».
07.30 Плюс-мінус. Економічний вісник.
07.40 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».
08.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.35 Худ.фільм «Інспектор ДАІ».
10.05 Серіал «Лловізна».
10.50 Серіал «Вдова Бланко».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
12.10 Худ.фільм «Т

00.15 Музика ночі.

СТБ

07.05 BIZ-TV.
08.50, 01.15 Астрологічний прогноз.
08.55, 10.50, 12.40, 14.15, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал «Антонелла».
11.20 BIZ-TV.
17.45 Наук.-поп. серіал «Підводна одіссея Кусто».
18.45 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.10 Худ. фільм «Зсув по фазі».
21.50 Худ. фільм «Meister». 1, 2 серії.
00.15 BIZ-TV. Нічний каприз.

НОВИЙ КАНАЛ

07.00 Голос Перемоги.
08.35 Мультсеріал «Бридке качення».
09.35 Серіал.
10.00 «3x4». Кумедне домашнє відео.
10.25 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
10.30 Серіал «Таємничий острів».
11.15 Новий елемент.
11.50 Худ. фільм «Балада про доблесного лицаря Айвенго».
13.40 Репортер.
13.55 Худ. фільм «Засмагли на лижах».
15.20 Худ. фільм «Корона Російської імперії». 1 серія.
16.35 Худ. фільм «Пік-Пік».
18.05 Серіал «Горець».
19.00 Репортер.
19.25 Худ. фільм «Сюрприз для татуса».
21.05 Худ. фільм «Кіберджек».
22.50 Худ. фільм «Вибух».
00.25 «Плейбой».
01.55 «Бівіс і Бадхед».
02.25 Нічна зона.
04.50 Худ. фільм «Про бізнесмена Хому».
05.55 Худ. фільм «Кіберджек».
07.30 Музика.

ГРТ

07.00 Новини.
07.15 Програма «100%».
07.40 Мультфільм «Синьоочка».
07.55 Серіал «Альф».
08.25 Грай, гармонь улюблена!
09.00 Новини (з сурдоперекладом).
09.10 Смак.
09.30 Сміхопанорама.
10.00 Худ. фільм «Стара діва».
11.40 «Здоров'я».
12.20 «Вогні великого міста». Телевізійний клуб гумористів.
13.10 Жіночі історії. Т. Третяк.
13.45 Історія одного шедевра. Російський музей.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.10 Серіал «Китайський городовий».
15.05 Мультсеріал «Усе про Міккі Мауса».
15.30 Розумниці і розумники.
16.05 Худ. фільм «Артем».
17.00 Вечірні новини.
17.15 Худ. фільм «Жандарм у спідниці».
18.55 Поле чудес.
20.00 Час.
20.30 Худ. фільм «Як украсти мільйон».
22.50 Худ. фільм «Коханець леді Чаттерлей».

РТР

06.30 Діалоги про риболовлю.
07.00 Мультфільми.
07.20 Худ. фільм «Ми веселі, щасливі, талановиті!».
09.00 Доброго ранку, країно!
09.45 Телегра «Сто до одного».
10.35 Сам собі режисер.
11.05 Каламбур.
11.35 Пошта РТР.
12.00 Серіал «Комісар Рекс».
13.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Леді Гамільтон: між безчестям і коханням».
15.00 Міжнародна панорама.
16.00 Прес-клуб.
17.00 Моя сім'я. Холостяки проти одружених.
18.00 Худ. фільм «Загублений світ. Втеча з раю».
19.00 Вісті у суботу.
19.50 Містечко.
20.30 В. Юдашкін представляє. Святковий концерт зірок естради, кіно і телебачення.
23.25 Худ. фільм «Шпанська мушка».

НТБ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.15 Худ. фільм «Жінок кривдити не рекомендується».
09.15 Худ. фільм «Медовий місяць».
11.25 Худ. фільм «Карнавал».
14.40 Свідок сторіччя.
15.30 Подорожі натураліста.
16.00 Великі батьки.
16.35 У нашу гавань заходили кораблі.
18.45 Худ. фільм «Охоронець».
21.25 «Жіночий погляд» О. Пушкіної.
22.05 Худ. фільм «Фатальний інстинкт».
00.00 Серіал «За межею можливого». «Іспит вогнем».

СУБОТА, 10 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

07.25 Анонс.
07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!». Бас вітає гуморист М. Рибаченко.
09.00 В гостях у Дрьомі.
09.30 Зірки, на сцену!
10.00 Пригорта.
11.00 Гандбол. Кубок Кубків.

Чвертьфінал. «Мотор» (Україна, Запоріжжя) — «Напредак» (Кружевач, Югославія). У перерві — УТН. День.
12.30 Що в упаковці?
12.35 Телекрасуня.
12.50 Дитяча лінія.
13.05 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
13.10 «Життя осяяне красою. Тарас Шевченко».
13.40 Перехрестя транзит.
14.00 Classic-прем'єр з Тетяною Міленіною.
14.30 Надвечір'я.
15.00 УТН. День.
15.20 Реліквії і храми України.
15.25 Не все так погано...
15.55 Польова пошта пам'яті.
16.25 Ретроспектива на Першому Національному. Серіал «Палетт». Ван Ейк.
17.00 «Мелодія двох сердець». Міжнародний музичний фестиваль родинної творчості. Частина 2.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Вікно в Америку.
19.00 Прогулянка з «Акцентом» і не без моралі.
19.15 Худ. фільм «Кондорсе». 1 серія.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Світ спорту.
22.00 Телефортуна.
22.40 «Мелодія двох сердець». Міжнародний музичний фестиваль родинної творчості. Частина 3.
23.45 Хіт року.
23.55 Нічний канал телекомпанії «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет «Сократ-Свінг».
10.20 Що в упаковці?
10.25 Хіт-новини.
10.55 Резонанс.
11.15 Модний час.
11.45 Чітко і ясно.
12.15 Надзвичайна ситуація.
12.45 Бізнес і влада.
13.15 Милосердя.
13.35 Хіт року.
13.40 Автоспорт. Зимові треківі перегони.
14.00 Блок суспільного телебачення.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Парк автомобільного перериву.
07.30 Серіал «Лессі».
08.00 Прихована камера.
08.30 Повне мамаду.
09.05 Перший мільйон.
10.00—14.00 Програми УТ-2.
15.00 Серіал «Геркулес».
15.55 Серіал «Менти-3». «Вбивство під музику».
16.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Баффі — винищувачка вампірів».
18.30 Містечко.
19.10 ТСН.
19.45 Серіал «Марш Турецького». «Небезпечне хобі».
21.30 Серіал «З привітом із Шанхаю».
22.25 «Кінопристрасті» представляють. Худ. фільм «Хижак».
00.15 Парк автомобільного перериву.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

ҚДРТРҚ

07.00 Співає Олександр Василенко.
07.30 Крила.
08.00 Галерея TV. Дайджест.
08.15 Цукор-2001.
08.25 Торговий ряд.
08.30 На ранковому прийомі.

«ІНТЕР»

09.00 Інтеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Мультфільм.
09.20 Прокинься і співай!
10.10 Уік-енд.
10.40 Караоке на майдані.
11.05 Смачно з Борисом Бурдою.
11.30 Мелорама.
12.00 Доки всі вдома.
12.30 Планета Здоров'я.
12.55 Серіал «Світ сафарі».
13.45 Програма Е.Радзинського «Крах Імперії. Вбивство Распутіна». Передача 3 — «Змова великих князів».

14.30 Випадковий свідок.
15.00 «Спецпідрозділ «Пасифік». Історія продовжується».
15.45 Брейн-ринг.
16.35 Комунальна квартира.
16.45 Серіал «Амазонка Пітера Бенчлі».
17.35 Сміхопанорама.
18.05 Худ. фільм «Швидкий і мертвий».
19.50 Національна лотерея.
20.00 Інформаційна програма «Подорожі тижня».
20.45 Прогноз погоди.
20.50 КВН-2001.
22.50 Міжнародний турнір з художньої гімнастики серії гран-прі-2001 рік. «Кубок Дерюгіної».
23.55 Концерт Джорджа Майкла.
00.50 Нічний сеанс. Худ. фільм «Бульварний роман».

ІСТV

07.00 Факти.
07.05 Перехрестя.
07.35 Серіал «Воїн у золотому кімоно». 1 серія.
08.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.25 Серіал «Під сонцем Сент-Тропе».
09.15 Худ. фільм «Її розлучення».
10.35 Худ. фільм «Реванш».
12.15 Худ. фільм «Айрік».
13.40 Мультфільм «Пінокіо».

14.30 Серіал «Людина-невидимка». 1 серія.
15.15 Серіал «Банка коміксів». 1 серія.
15.30 Серіал «Чаклун». 1 серія.
16.20 Серіал «Ціна багатства». 1 серія.
17.10 Погода.
17.15 Худ. фільм «Полководець».
19.15 Худ. фільм «Цей божевільний Нат».
20.50 Худ. фільм «Ведмідь на ім'я Артур».
22.20 Насправді.
22.40 Погода.
22.45 Худ. фільм «Небезпечна леді».
00.25 Хіт-парад «Гаряча сімка». Підсумки тижня.
00.55 Музика ночі.

СТБ

08.05, 10.20, 22.30 Астрологічний прогноз.
08.10 BIZ-TV.
09.00 Новини для родини.
10.00 Ви практично здорові.
10.35 Музей Людини.
11.00 Наук.-поп. серіал «Підводна одіссея Кусто».
11.55 М-стиль.
12.35 Лабораторія малого бізнесу.
13.00 BIZ-TV.
14.25 Телемагазин.
15.10 Док. фільм «Закарпатське лихо, підсумки повені».
15.30 BIZ-TV. Кращі хіти XX століття.
16.30 «Вікна». Спорт. Зворотний бік медалі.
17.00 Концертна програма «Дивиться заново Геннадія Хазанова».
17.30 Людина року. Історія успіху.
18.00 Сеанс одночасної гри.
19.00 «Вікна». Новини.
19.15 Худ. фільм «Великий переполюх».
20.50 Худ. фільм «Операція «Мутанти»».
22.35 Худ. фільм «Нескромна чарівність розпусти».
00.40 BIZ-TV. Нічний каприз.

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Мультфільми.
08.30 Мультсеріал «Бридке качення».
09.35 Серіал.
10.00 3x4. Кумедне домашнє відео.
10.30 Серіал «Таємничий острів».
10.55 Посміхніться. Вас знімають.
11.25, 12.55 Світ індійського кіно.
12.25 Запитайте у лікаря.
13.45 Репортер.
14.00 Худ. фільм «Міцний мужик».
15.15 Худ. фільм «Корона Російської імперії». 2 серія.
16.25 Худ. фільм «Чорний принц».
18.00 Геннадій Хазанов. Чужі ювілеї.
19.00 Репортер.
19.25 Худ. фільм «Не може бути».
21.10 Худ. фільм «Заміна-3».
22.45 Худ. фільм «Перехрестя світів».
00.15 Музика.
01.00 Худ. фільм «Чорний принц».
02.30 Живий звук.
03.00 Худ. фільм «Політ ворона».
04.30 Худ. фільм «Перехрестя світів».
06.00 Музика.

ГРТ

06.45 Слово пастиря. Митрополит Кирило.
07.00 Новини.
07.10 Армієвський магазин.
07.40 Мультсеріал «Аладдін».
08.05 Зоряники.
09.00 Новини (з сурдоперекладом).
09.10 «Непунти нотатки» із Дм. Криловим.
09.30 Доки всі вдома.
10.10 Худ. фільм «Дама з папугою».
11.55 Ранкова пошта.
12.30 Клуб мандрівників.
13.05 Ех, Семенівна!
13.45 Скарби Кремля.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).

14.10 Серіал «Китайський городовий».
15.05 Мультсеріал «Усе про Міккі Мауса».
15.35 «Хроніка стратегічного бомбардувальника». Спец-репортаж.
16.05 Жива природа.
17.00 Вечірні новини.
17.25 КВК.
19.40 Худ. фільм «Швидкий і мертвий».
21.40 Нічні новини.
22.05 Худ. фільм «Бульварний роман».

РТР

06.30 Телепузики.
06.55 Худ. фільм «Жінка, яка співає».
08.10 Золотий ключ.
08.30 Мультсеріал «Том і Джеррі».
08.40 ТБ «Бінго-шоу».
09.40 Доброго ранку, країно!
10.30 «Аншлаг» і К⁰.
11.35 Містечко.
12.10 Парламентський час.
13.00 Вісті.
13.20 Діалоги про тварин.
14.20 Навколо світу.
15.25 Два роля.
16.20 Сам собі режисер.
17.00 Дзеркало.
18.20 Худ. фільм «Чек».
20.20 Худ. фільм «Бабине літо» із циклу «Маросейка, 12».
22.00 Худ. фільм «Усе про мою матір».
00.00 Прем'єра док. фільму «Еверест».

НТБ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.15 Худ. фільм «Актриса».
09.20 Кримінал. Щиросерде зізнання.
09.50 «Жіночий погляд» О. Пушкіної.
10.25 Полундра.
11.25 Депресія.
11.50 Худ. фільм «Картуш».
14.00 Третій тайм.
15.30 Без рецепта.
16.05 Я і мій собака.
16.45 Серіал «Нові пригоди Нікіти».
18.45 О, щасливчик!
19.35 Худ. фільм «Тонка штучка».
21.30 Худ. фільм «Поліцейський із Беверлі Хіллз».
23.35 Серіал «За межею можливого». «Нас розділяє цілий світ».

НЕДІЛЯ, 11 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!». Укрспортлото.
09.00 Шоу самотніх холостяків.
09.30 Крок до зірок.
10.00 Наше військо.
10.30 Телефортуна.
11.05 Хто в домі хазяїн?
11.30 Медичний тижневик «36,6».
12.00 УТН. День.
12.15 Сільський час.
13.05 «Саме той» про себе...
13.35 Клуб «Суперкниги».
14.00 Мультфільм на замовлення.
15.00 УТН. День.
15.15 Хокей. Тиждень НХЛ. «Вашингтон» — «Пітсбург».
16.35 Перехрестя.
17.00 Футбол. Чемпіонат України. «Металіст» (Харків) — «Карпати» (Львів). 2 тайм.
17.45 УТН. Вечір.
18.00 Футбол. Чемпіонат України. «Шахтар» (Донецьк) — «Ворскла» (Полтава).
19.50 Нова колекція.
20.10 7 днів. Світ.
20.40 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
22.00 Зона правди.
22.15 Світ спорту. Футбол. XIV тур чемпіонату України у вищій лізі.
22.25 «Мелодія двох сердець». Міжнародний музичний фестиваль родинної творчості. Частина 4.
23.35 Хіт року.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет «Сократ-Свінг».
10.20 Реальний сектор.
10.45 Золота фортуна.
11.45 Клуб-700.
12.15 Людина і закон.
12.45 Захист.
13.05 Відкриваємо Біблію.
13.30 Всеукраїнський фестиваль майстрів мистецтв та народної творчості «Таланти твої, Україно». «Волинь моя, краса моя». Волинська область.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс. Бій за звання чемпіона світу. Шейн Мослі — Шенон Тейлор.
08.00 Комедійний квартет.
08.40 Біла ворона.
09.10 Лото-забава.
10.00—15.00 Програми УТ-2.
15.00 Навколо світу.
16.00 СВ-шоу.
16.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Анжеліка у гніві».
18.50 Мамаду.
19.30 ТСН-епіцентр.
20.05 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Солдат Джейн».
22.20 Бокс. Бій за звання чемпіона світу. Шейн Мослі — Шенон Тейлор.
23.20 Муз.фільм «Коти».
01.20 Як створювався мюзикл «Коти».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15 Ранкова програма «Новий день».
07.35 Серіал «Повітряні замки».
09.15 «Новий день».
09.45 Скарби Кремля.
10.00 Серіал «Самозванці».
10.50 Сім'я від А до Я.
11.00 Історія одного шедевра.
11.15 Серіал «Тінь».
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00 — 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

ҚДРТРҚ

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Історія кохання».
14.00 Музичний час.
14.30 Телемагазин.
14.35 Естафета.
14.50 Автографи.
15.20 Пілігрим.
15.45 Телемагазин.
15.55 Конкурент.
16.30 Ліки майбутнього.
16.45 Серіал «Історія кохання».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Серіал «Марія Селеста».

18.40 Худ. фільм «Двійник».
20.00 Інформаційний канал «Подорожі». «Час».
20.45 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Джентльмен-шоу.
21.30 Худ. фільм «Помри зі мною».
23.05 «Спорт-тайм» представляє: Міжнародний турнір з художньої гімнастики серії гран-прі-2001 рік. «Кубок Дерюгіної».
00.20 Подорожі. Підсумки дня.
00.35 Елітне кіно. Худ. фільм «Торжество».

ІСТV

07.00 Хіт-парад «Гаряча сімка». Підсумки тижня.
07.30 Насправді.
07.55 Не близький світ. Мандрівки з О. Москальцем.
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.30 Погода.
08.35 Мультфільми.
09.10 Серіал «Людина-невидимка».
09.55 Худ. фільм «Цей божевільний Нат».
11.30 М-Файли. Музична програма.
12.00 У недільний полудень. Ретро-музика за вашими листами.
12.25 Худ. фільм «Свинарка і пастух».
13.50 Мультфільми.
14.25 Серіал «Воїн у золотому кімоно». 2 серія.
15.15 Серіал «Банка коміксів». 2 серія.
15.30 Серіал «Чаклун». 2 серія.
16.15 Серіал «Ціна багатства». 2 серія.
17.10 Худ. фільм «Дикун».
19.00 Свобода слова. Аналітичний тижневик.
20.00 Худ. фільм «Жених із Маямі».
21.25 Погода.
21.30 Худ. фільм «Вони живі».
23.00 Хіт-парад «Російські гірки». Підсумок тижня.
23.30 Худ. фільм «Джейн і загублене місто».
01.05 Музика ночі.

СТБ

08.05, 21.20 Астрологічний прогноз.
08.10 BIZ-TV.
09.00 Новини для родини.
10.00 Концертна програма «Дивиться заново Геннадія Хазанова».
11.00 «Вікна» у світ.
11.30 Імпреза.
12.00 Лабораторія малого бізнесу.
12.30 BIZ-TV.
13.55, 14.50 Телемагазин.
14.10 Док. фільм «Корпоративні інформаційні системи».
14.30 Док. фільм «Ринок малої енергетики: міф чи реальність».
15.05 Ні пуху ні пера.
15.25 «Вікна». Спорт.
16.00 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.
17.55 Автостиль.
18.15 Медіа-клуб.
19.00 Худ. фільм «Наша людина в Сан-Ремо».
21.30 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру. У перерві — Астрологічний прогноз.
23.25 Худ. фільм «Насолода».

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.15, 07.40, 08.40, 09.05 Підйом.
07.00 Мультсеріал «Гробокіпачі».
07.20 «Ералаш».
07.30 Репортер.
07.35 Секрети краси і здоров'я.
07.45 Серіал «Нова жертва».
08.35 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал «Міледі».
10.05 «Телепузики».
10.35, 12.35 Тетянин полудень.
10.50 Худ. фільм «Казки... казки... казки старого Арбата».
12.50 Магазин на дивані.
13.05 Серіал «Рекс — кращий друг поліцейського».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.15 Худ. фільм «Не може бути!».
15.45 Мультсеріал «Сейлормун».
16.05 Мультсеріал «Злюки Бобри».
16.45 «Ералаш».
16.55 Серіал «Прості істини».

17.25 Серіал «Плем'я».
17.55 Мультсеріал «Гробокіпачі».
18.10 Серіал «Рекс — кращий друг поліцейського».
19.00 Репортер.
19.35 Серіал «Нова жертва».
20.45 Худ. фільм «Про бізнесмена Хому».
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Телепат».
00.10 Репортер.
00.15 Худ. фільм «Електрошок».
02.00 Нічна зона.
04.25 Посміхніться. Вас знімають.
04.55 Худ. фільм «Телепат».
06.30 Музика.

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Серіал «Повітряні замки».
09.15 Поле чудес.
10.15 Серіал «Всі подорожі команди Кусто».
10.45 Історія одного шедевра.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.15 Телеканал «Добрий день».
11.50 Худ. фільм «Неповторна весна».
13.25 Сміхопанорама.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Худ. фільм «Сини Великої Ведмедиці».
15.45 Ералаш.
15.55 Серіал «Повітряні замки».
17.00 Вечірні новини.
17.30 Худ. фільм «Вікно в Париж».
19.45 На добраніч, діти!
20.00 Час. Інформаційний канал.
20.55 Худ. фільм «Помри зі мною».
22.40 Нічні новини.
22.55 «На футболі» із В.Гусевим.
23.35 Серіал «Полтергейст-3».

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал «Мануела».
05.50, 06.50 Місцевий час.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.30 Відкрита митниця.
07.45 Православний календар.
07.50 Мультфільм «Казка про жадібність».
08.15 Російське лото.
08.55 Моя сім'я.
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.30 Серіал «Селеста».
12.30 Нова «Стара квартира».
13.30 Що хоче жінка.
14.00 Серіал «Луїза Фернанда».
14.55 10 років «Джентльмен-шоу».
15.25 Серіал «Прості істини».
16.30 Мультсеріал «Том і Джеррі».
16.40 Серіал «Тіні зникають опівдні».
18.00 Серіал «Обланий берег».
19.30 Місцевий час.
19.50 Худ. фільм «Ніде сховатися».
21.50 С. Альтов. Провсе!
22.30 Місцевий час.
22.40 Подорожі.
22.50 Чергова частина.
23.0

Канал не марсіянський,

Телебачення

Розмови довкола того, що на українському ТБ повинен бути канал «Культура», точаться давно, а останнім часом вони знов активізувались, бо в держбюджеті на нинішній рік нібито з'явився заповітний «окремий рядок» для нового каналу. Називають навіть конкретні цифри (4,5 млн. грн.). Цікаво, що про цифри упевнено говорять ті, хто не має стосунку до справи. Ті, хто має, висловлюються обережніше.

Необхідність такого каналу справді нагальна, оскільки телевизор перетворився на звіра, якого небезпечно тримати в домі. Те, що він запаковує в голови нам і нашим дітям, стає просто нестерпним. А власна культура тим часом перетворюється на мертвий вантаж, бо якісного вітчизняного продукту на наших телеканалах дуже мало.

Канал народжується важко. Він мусив з'явитися на телекранах ще до 9-ї річниці незалежності. Потім — з Нового року. Тепер — знову відклали. Можливо, в цьому проглядається традиційна неповороткість державної машини. Доки ця машина «думає», наше ТБ перетворюється на провінційне звалище відходів чужої телекультури. Рідше намагаються робити щось своє, без участі держави (приміром, Олександр Роднянський шойно заявив, що збирається на базі каналу «1+1» створити всесвітнє українське телемовлення і навіть продавати за кордон українські телесеріали).

Опікуються новим каналом два відомства — Міністерство культури і мистецтв та Держкомінформполітики. У принципі, це нормально, якщо у цих двох структур тверді наміри й точне бачення справи. І обидва відомства, судячи з усього, такі наміри мають, хоч, очевидно, кожне з них дивиться на справу по-своєму. Втім, не вони самі у нашій державі вирішують, яким бути нашим телеканалам (і не лише телеканалам «Культура»).

Звісно, організаційно-технічно ця справа ближча Держкомінформові, бо Мінкультури ніколи не займалось телебаченням (що й видно по нашому телебаченню). Зрештою, у Мінкультури менше технічних можливостей для цього (є «Кінематека», але звідти не можна вийти в ефір). У Держкомінформі можливостей більше — йому належить «Укртелефільм», де є хороші знімальні павільйони і всі технічні комунікації, що дозволяють реалізувати такий канал.

Заступник голови Держкомінформу Віталій Абліцов прокоментував ситуацію таким чином: «Ідея, безумовно, хороша. Президент України свого часу озвучив її так: це мусить бути телеканал, що працюватиме передусім на Євразію, в тім числі на Сибір і Казахстан, де велика українська діаспора. Технічно це можливо — через супутник. Наша держава є членом «Інтеркосмосу», ми цим не користуємось, хоч платимо відповідні внески. А нам у будь-якому разі треба переходити на супутникову технологію поширення сигналу, бо сьогодні навіть не всієї України доступне українське телебачення.

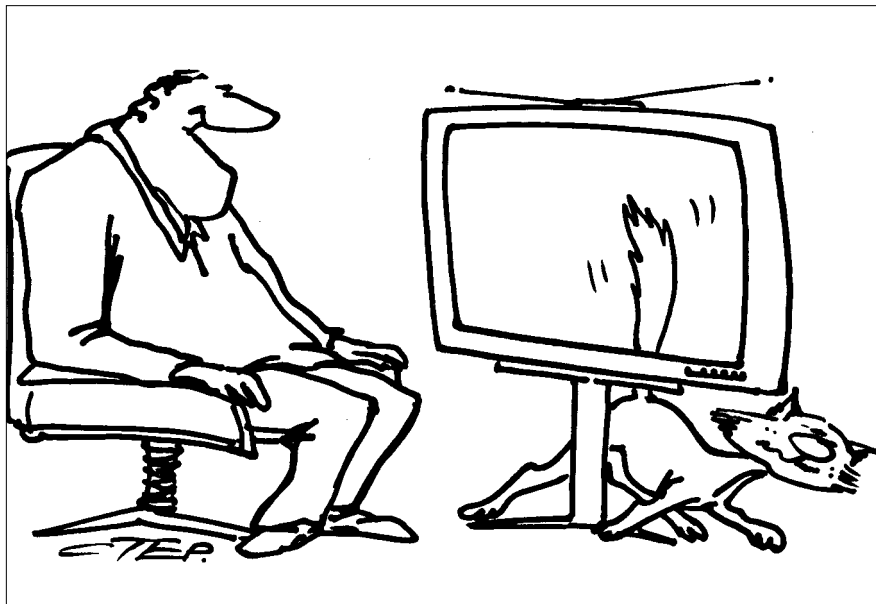
Для каналу «Культура» це вигідно, йому не доведеться йти в прайми на якийсь з існуючих телеканалів, бо в нього буде власний ефірний час.

Йдеться про створення нової самостійної телеструктури. В Росії канал «Культура» саме такий, він навіть продає свої програми іншим каналам.

Поки що витрати на все це не закладені ні по Мінкультури, ні по Держкомінформі. Але очікується відповідний президентський указ, тоді й з'являться кошти. Всюди в світі такі канали фінансуються передусім державою. Головне — щоб це були цивілізовані форми державної співучасті.

Чомусь вважається, що ми створюємо окремий канал «для себе». Навпаки, проект настільки масштабний, що вистачить роботи всім, не тільки двом нашим міністерствам. Ми за те, щоб навколо цієї ідеї об'єдналося якомога більше партнерів. Тільки так можна переломити ситуацію, коли

але все одно
поки що
вельми віддалений

телеканалів ніби й багато, а власного продукту обмаль або він убогий. Отже, ми за широке партнерство, бо цей проект неможливо реалізувати без участі УТ-1 та інших каналів.

Базою обрано «Укртелефільм». Звісно, вони хочуть і новий канал створювати, і себе відроджувати. Втім, їхні інтереси в даному разі збігаються з нашими.

Зрештою, проект дуже перспективний, показати нам є що. Але потрібне об'єднання інтелектуальних творчих сил — це так само важливо і так само важко, як і стартовий фінансовий поштовх.

...Недоброзичливці кажуть, що ідею та назву позичено з російського телеканалу «Культура». Натякають, що й усе інше доведеться позичати. Що ж, це може трапитись, позичаємо ж із-за кордону телеведучих-іміджмейкерів, і нічого! Але вітає, що один з ініціаторів нового телеканалу — директор Укртелефільму, кінорежисер Олег Бійма, дуже примітна особистість, справжній майстер і справжній господар Культури (що, між іншим, поєднується в одній особі дуже рідко). Згадаймо, він завжди робив високопробне українське кіно і не позичав російських акторів. Ініціативна група під керівництвом Бійми розробила концепцію каналу. Там є багато спокусливого. Ось лиш кілька рядків: на каналі «Культура» пропонується створення телефільмів та вистав (серіалів) на основі української класичної та сучасної літератури, створення серіалів для дітей та молоді, серіалів історичної тематики, а також циклів фільмів та телепередач за окремою тематикою. Скажімо, цикл передач «Українська ікона», автор — доктор мистецтвознавства і філософії Дмитро Степовик, «Театральні загадки і таємниці» — Ростислав Коломієць, «Автограф на полотні» — Дмитро Горбачов, «Українська культура в контексті світової культури» — доктор філософії Мирослав Попович, телецикл «Дітям про культуру» мусить вести Іван Малкович. Як бачимо, першорядні імена, а це ж іще далеко не все із запланованого і можливого. І це вже робиться, 80 годин матеріалу вже відзнято.

Але останнім часом Бійма уникає інтерв'ю, і його можна зрозуміти: про що можна говорити, поки справа до кінця не вирішена десь нагорі.

Про те, що реально вже є, сказав нам кілька слів заступник Бійми — Олесь Зоценко.

Окрім концепції, наша ініціативна група працювала й над сіткою мовлення. Спершу йшлося про чотири години на тиждень, але тоді не вдалося домовитись, на якому конкретно телеканалі це робити. Це міг би бути перший національний, але такі речі швидко не робляться, тут потрібна і добра воля пана Долганова, і певні рішення Держкомінформу, і уряду. Зрештою, перший з можливих варіантів був такий: у суботу й неділю, з десятої вечора до півночі.

— Як це звично — все хороше показувати у безбожно незручний час! А як би це могло бути в ідеалі?

— В ідеалі це мусить бути цілком самостійний канал і, я гадаю, не ли-

ше нам, а й урядові канал бачиться саме таким. Ми сьогодні відстежили різні технологічні варіанти самостійного мовлення. Є кілька варіантів виходу на супутник. Це технологічно просто, є вільні канали. Є супутник, що покриває фактично всю територію колишнього Союзу аж до Далекого Сходу, але в Європі він зачіпає тільки близьке зарубіжжя. Є інший

супутник, він покриває Росію до Уралу, і всю Європу аж до Лондона, і Близький Схід. Можна вибирати.

— А що таке «окремий рядок в держбюджеті», про який багато говорять?

— Важко сказати, яка за тим рядком стоїть сума. Адже якщо це просто держзамовлення на виробництво програмного продукту — це одне, а якщо там закладено кошти на технічні рішення, це вже інше.

— Але можна прогнозувати, що бюджетних коштів, як завжди, не вистачить. Як ви ставитесь до того, щоб на телеканалі «Культура» частину ефірного часу займав спорт? Адже є багато спортивних організацій, які в цьому зацікавлені, і вони б могли зобов'язати певні кошти для каналу.

— Ідея цікава, цілком достойна, гадаю, від неї не варто відмовлятися.

— Коли можна в черговий раз сподіватись вашої появи на телеэкранах?

— Швидше за все, до десятиріччя незалежності. Ми свого часу розробляли сітку мовлення саме до такого свята, тож можна буде повернутися до неї, відповідно оновивши матеріал. Це — щодо початку. Загалом же ідея така, що це не повинен бути ординарний канал «на всі випадки й на коли завгодно» — тут кожен день своєрідний. Улюблена формула Бійми: це не повинен бути звариений нашвидку «український борщ», куди напхано всього потроху. Ми розробляли концепцію так, що кожен день каналу «Культура» — це цілком конкретний день, зі своїми настроями. П'ятниця — одне, а середа — зовсім інше, перше вересня — це не перше травня, і так далі. Один день може бути присвячений початкові весни, а інший — певній мистецькій особистості (скажімо, в нас уже в матеріалі — день пам'яті Анатолія Солов'яненка). Це — як у житті, де кожен день має свою внутрішню драматургію, свій колір, свою музику — звісно, все це без зайвої заформалізованості. Але, якщо є ідея такого каналу, то він повинен мати своє обличчя, про це важливо дбати наперед, і то в першу чергу, бо, скажімо, російський канал «Культура» блискуче починає, а сьогодні помітно втратив виразність. Нам би не хотілося, щоб наш канал колись опинився під такою загрозою. Про це варто думати вже тепер. Хоча поки що йдеться навіть не про канал, а практично лиш про телепрограму під назвою «Культура».

Записав Віталій ЖЕЖЕРА.
Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Видатні українці

На його календарі не було чітко визначеної зими чи осені. Певне, тому, що метаморфози живого світу постійно впливали на поета. Вишня в лютому

цвіла у нього так само природно, як цього самого лютого квітне японська сакура. До хрущів далеко — ну то й що? Поетові нескладно перескочити через час та на голих дзвінких гілках побачити майбутню зелень.

Мабуть, він знову на тій самій вишні

Поет Богдан-Ігор Антонич — останній з молодих геніїв, які вчасно покинули цей світ (1909—1937). Після другої світової з'явилася мода на чоловічу інфантильність.

Йому варто було піти з життя саме 1937-го, щоб не здеформувати війною душу і розум. До слова, це Антонич вважав, що в основі творчості — два начала: «те, що звуть мистецтвом, творять шал і розум» («Концерт»).

Зі звичайним контекстом, в якому згадують 37-й, ця смерть пов'язана опосередкованою випадковістю. Його, можливо, вбило інше (і знову слово «вчасно» стосовно смерті — без будь-якого цинізму): «Мистецтво зійшло з височини натхнення на базар низьких амбіцій, на ярмарок снобів та чваньків». Фраза з роками не застаріла...

Саме тут доречно пригадати, як критики міжвоєнної називали його поезії аполітичними. А в одного з них навіть завелася шалена думка: був Антонич політичним — і вже тому був, що відвертав погляди від політборотьби того часу. Абракадабра в душі 30-х...

Істина, як завжди, плаває поміж. Його політика — біль за мистецтво, що серед «снобів та чваньків». Можна, звичайно, додати й те, що обдарований випускник Львівського університету нерідко теоретизував на тему «поет-громадянин» (залишимо це уніям середніх шкіл). Або перечитати сатиричний гротеск «Політик», актуальний досі, про політикана — друга народу.

Та все одно. Це — не його. Це не може бути стрижневим у поета, який писав про себе: «Антонич був хрущем і жив колись на вишнях». Знайома цитата закидає його на полюс самодостатності. Звідти недосяжний егоцентризм — згори й трохи збоку — кризь листочки спостерігав...

Б.-І. Антонич зливався з природою дуже по-східному. Його бентежили її вічні перетворення. Порівнювати поета з кимось ще — такий само несмак, як шукати паралелі для буддистського монаха. Аналогії в цьому разі нівелюють індивідуальність. Навіть з Чурльонісом або Стравинським. Коли читати антоничеві рядки, живопис одного та музика іншого відповідно — чомусь на думці.

А з поляком Владиславом Броневським — це не паралель. Це — спорідненість за ознакою «культу зелени». У Броневського є, приміром: «Не хочу багато — тебе і зелень».

У часи Антонича ще не всі називали словом «екзистенціалізм» велике богемне право — нікому нічого не пояснювати, ні перед ким не звітувати. Навряд чи Антонич якось свідомо визначав зв'язок своїх дослідів з новомодною філософією існування. Хоча... Ось девіз книжки «Зелена Євангелія»: «Із всіх явищ найдивніше явище існування».

XX століття дало людству багато вже тому, що, втомившись від попередніх міждержавних чвар, дозволило просто ЖИТИ. Без ізмів та термінологічних нагромоджень. «Усякими програмами, теоріями, ізмами торгують між собою, наче вуличним крамом. Кількість напрямків є така, що при найкращій волі годі їх від себе відрізнити». У цьому наш Антонич ішов попереду планети всієї. Хай дарує за це один термін: він був предтечею постмодернізму. Котрий, як відомо, ліберально переписував обов'язковість визначати напрями.

Бої з мертвечиною ізмів — аргумент на підтвердження: його найістотнішою політикою також була і вітальність. Недарма іронічна доля відміряла поетові неповних 28 років та перенаситила його барвами, Сонцем, життєлюбством... Коли хочете, влийте в себе ці соки — перечитайте Антонича.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

СУСПІЛЬСТВО

Позичити на вічне віддавання

Повернення старого боргу забезпечило б фінансування посівної для цілого району

Спочатку анекдот, як то кажуть, до теми.

Зустрілися банкір та його позичальник.

— Ти чого досі позику мені не повертаєш?

— А я гроші чий позичив, чисто конкретно?

— Банку, тобто наших вкладників.

— Отож. Банку. А повертати маю свої, в натурі. І назажди. Не дочекається!

Аналогічний діалог ось уже майже два роки відбувається між представниками акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна» та товариством з обмеженою відповідальністю «виробничо-комерційною фірмою «Олімпекс ЛТД».

У вересні 2000 року, втиснувшись від нескінченних умовлянь і нагадувань клієнтові про те, що борг давно час повернути, банк звернувся до арбітражного суду з позовом і обґрунтуванням «звернути вимоги на майнові права» на суму 3 млн. 608 тис. доларів США. В національній валюті на час звернення до суду ця сума становила більш як 19,6 млн. гривень. У перекладі на звичайну мову це означало, що кредиторів нічого не лишилося, як у судовому порядку, можливо, через продаж майна, що належить позичальнику, домогтися погашення боргу.

Здавалося б, що може бути простіше: є договір № 97011 від 12 листопада 1997 року про відкриття банком кредитної лінії, є договір застави майнових прав № 97011 від 25 жовтня 1998 року на суму 3,5 млн. доларів США. Арбітражному суду лишається, згідно з буквою закону, задовольнити позов на користь банку... Але не так сталося, як гадалося. Річ у тім, що боржник відшукує делід нові й нові приводи, аби будь-що відстрочити рішення щодо їх повернення.

Як відомо, банк «Україна» протягом багатьох років був чи не єдиною фінансовою установою, що працювала на аграрному ринку, кредитуючи наперед реальний сектор, селян-

ські господарства. Стара нерівність цін на промислову й аграрну продукцію, а останніми роками бартеризація істотно ускладнили фінансовий стан селянства. І тільки після початку аграрної реформи з'явилася певна надія на те, що село встане з колін. Банк, переживши разом зі своїми клієнтами низку труднощів, нині нарощує обсяги кредитування села. До слова, 19 мільйонів гривень вистачило б для підтримки селянських господарств цілого району. До речі, за даними Міністерства агрополітики, торік селяни повернули 98% всіх отриманих у банках позик.

Проаналізувавши становище своїх небалих позичальників, експерти дійшли висновку, що найбільшими боржниками банку є не бідні фермерські господарства, а саме «солідні» фірми, які розвиваються за рахунок неповернутих боргів або несплачених податків, а скоріше, і одно-му, і другому.

Але навіть у довгому списку не-сумлінних позичальників банку «Україна» фірма «Олімпекс ЛТД» привертає увагу такою поведінкою. Керівники фірми і «вухом не ведуть» на всі запити кредитора.

А був же час, коли фірмачі повилилися «з точністю до навпаки». Скажімо, в листопаді 1997 року «Олімпекс ЛТД» звернувся в банк з проханням фінансово підтримати проект фінансування поставок нафтопродуктів із Мажейкяйського НПЗ (Литва). Становище з нафтопродуктами на той час в країні було далеким від ідеального. Саме тоді ввезення російської сировини було дещо ускладнено — запроваджувалися нові експортні мита, підвищувався акциз. Тому поставки з прибалтійської країни були, як то кажуть, вельми доречними.

У результаті переговорів було підписано договір про відкриття кредитної лінії між банком та фірмою «Олімпекс ЛТД». Її ліміт — 5 млн. доларів, термін дії — 12 місяців з часу надання кредитів та інших документарних операцій (так мовою фі-

нансистів називаються кредити, банківські гарантії, акредитиви). Додатковою угодою між банком і позичальником дію договору було подовжено до 31.12.99 р.

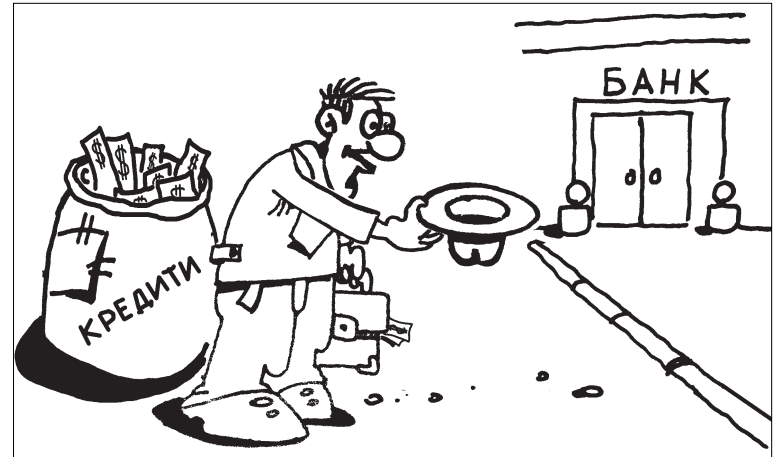
Надто вже зворушливо розповідали представники «Олімпексу» про те, що день та ніч опікуються благополуччям селян, везуть для їхніх потреб бензин та дизельне паливо. А колгоспи все одно грошей не мають, що з них узяти? З огляду на брак грошей бензин і дизельне паливо багато хто з нафтотрейдерів міняли на зерно з розрахунку 1:5 і навіть 1:6. Бартер на той час було узаконено.

Нагадаємо, що і 1998, і 1999 року влітку бензинові ціни, наче на замовлення нафтотрейдерів, злітали на недосяжну височину. Прибутки, одне слово, зашкалювали. Та й взагалі, як відомо, нафтобізнес — один з найприбутковіших у усьому світі. Як нещодавно зізнався один з найуспішніших газотрейдерів Ігор Бакай, усі солідні капітали в Україні зроблено на торгівлі нафтою та газом.

До речі, судячи з інтерв'ю президента фірми Сергія Сека журналу «Нафта і газ», фірма «Олімпекс ЛТД» ані 1998, ані 1999 року особливих фінансових проблем не мала. Скоріше, навпаки. Ось так розповідав про власні успіхи пан Сек: «Ми збільшили ефективність діяльності на 15—20%, стали на шлях диверсифікації діяльності... перетворилися на активного учасника ринку сільгосппродукції, тісно пов'язаного з ринком нафтопродуктів... Нині фірма «Олімпекс ЛТД» є одним з найбільших експортерів та імпортерів зернових в Україні».

До того ж про те, що хтось не розраховувався з фірмою за поставлене паливо і не йдеться. Навпаки, в інтерв'ю Сергій Георгійович підкреслив: «Розрахунки за поставки 1999 року проведено на 98%, що є дуже добрим показником».

Зачекайте, якщо всі розраховувалися, звідки тоді взявся борг перед «Олімпексом ЛТД» державної компанії «Хліб України»? Саме наяв-

ності боргу з боку цієї компанії нафтотрейдер аргументує свою неготовність повертати кредити банку «Україна». І тут шановний Сергій Сек не схвалює тих, хто не бажає сплачувати борги. Його фірмі.

Але схоже, що саме під час користування банківським кредитом достаток компанії зростає особливо помітно. Нині це вже холдингова структура Нафтова Торгова Компанія, яка володіє кількома офісами, в тому числі в Дніпропетровську і Києві, заправними станціями, ємкостями для зберігання всіх видів нафтопродуктів, зливного естакадою. Фірма провадить будівництво, серйозно зайнялася аграрним бізнесом. Купівля-продаж бензину та іншого палива, а також сплата за нього сільгосппродукцією, експорт зерна і всі розрахунки відбуваються між «своїми», між підрозділами фірми, і нарікати, що хтось там не сплатив за поставки дизельного палива щонайменше некоректно.

Наприкінці 1999 року на базі кількох реформованих колгоспів створено агрофірму «Олімпекс-Агро». Вона має 19,7 тис. га сільгоспугідь і планує довести обсяги

орних земель до 30 тис. га, що дасть змогу отримати валовий збір зернових 78 тис. тонн, соняху — 5,2 тис. тонн. Компанія зростає і створює розгалужену структуру бізнесу від великих поставок нафтопродуктів до мережі автозаправних, а при них — піцерії-закусочні і навіть хімічестки. Будь яка примха — за ваші гроші.

Такий розвиток бізнесу можна було б лише вітати, якби його не було досягнуто за чужий рахунок, у даному разі — кредитів банку «Україна», а цілком можливо, і чийсь іще. Адже недарма пан Сек полюбляє підкреслити, що жодної початкової ресурсної бази у фірми не було. Кредити банків, кваліфікований персонал — ось, за його словами, підґрунтя успіху. Плюс — безумовне виконання власних зобов'язань.

Немає підстав сумніватися в тому, що на позичених коштах і заробляючи капітал під керівництвом пана Сека. А ось про суворе виконання власних зобов'язань — це вже занадто, якщо мати на увазі абсолютне небажання розрахуватися за кредитами з банком «Україна».

Ігор НАУМЕНКО.

70 років — друга молодість!

Саме стільки у березні виповнюється промисловій асоціації «Укренергочормет», головний офіс якої розташований у Харкові. Із запитанням про самопочуття такого поважного ювіляра наш спеціаліст звернувся до генерального директора асоціації Олександра ШЕВЧЕНКА.

— Олександр Васильович, назва вашої організації мало що скаже невтаємниченному: енергія, чорна металургія... Що ж власне робить асоціація?

— Назва саме й пояснює головний напрям нашої діяльності. Енергетика — то не тільки ГЕС. У промисловості і в чорній металургії, зокрема, важливе місце належить різного роду паровим і газовим турбінам, теплообмінникам, компресорам і теплоенергетикам. Створена у роки перших п'ятирічок, наша асоціація (раніше — трест «Укренергочормет») от уже протягом 70 років є провідним підприємством з проектування, монтажу, наладки і технологічного нагляду усіх видів енергетичного обладнання чорної металургії та інших галузей промисловості.

Підприємство переживало у своїй історії чимало складних періодів — і Велику Вітчизняну війну, і важкий період післявоєнної відбудови металургійного комплексу України, і розпад СРСР. Такі «капітани індустрії», як Анатолій Петрович Каменда, директор маріупольського підприємства «УЕЧМ», або Роман Михайлович Якель, директор донецького КБУ «УЕЧМ», чий досвід ми вважаємо безцінним, можуть багато розповісти про ті часи. За ці роки ми модернізували практично все енергообладнання металургійних комбінатів в Україні. «Укренергочормет» брав участь у спорудженні енергетичних об'єктів підприємств чорної та кольорової металургії, що зводилися у Франції, Німеччині, Індії, Пакистані, Бразилії, Аргентині, Єгипті, Кореї та інших країнах.

— Але розвал Союзу помітно позначився на стані справ в «Укренергочорметі»?

— Авжеж. Точніше, не політичний акт, а розрив народногосподарських зв'язків, який настав по тому. Та надзвичайно високий професіоналізм, відповідальність і виважений економічний розрахунок оновленого керівництва дали змогу УПА «Укренергочормет» вистояти і зберегти знання й досвід, нагромаджені протягом 70 років діяльності.

Курс на консолідацію виявився правильним, і сьогодні до асоціації входять 19 підприємств по всій Україні. Їхні керівництва чудово розуміє, що брати участь у масштабних транснаціональних проектах можна лише у складі потужної науково-виробничої структури.

— Отже, вам пощастило зберегти свій потенціал, попри економічний занепад?

— Хоч як це парадоксально, навіть підвищити! Пригадайте, адже лівова частка металургійної промисловості СРСР, у тому числі й оборонної, була зосереджена на сході України. З відмиранням горезвісного «плану по валу» ми змогли сконцентрувати свої зусилля на наукоємних і енергозбережних технологіях.

Новітні розробки були використані фахівцями «Укренергочормету» під час поставки і введення в експлуатацію обладнання для металургійного заводу у Фос-сюр-Мер (Франція), поставки обладнання для металургійного комбінату у Бранденбурзі (Німеччина), розробки проекту реконструкції, поставки й монтажу обладнання для двох конвертерів на Іскендерунському металургійному комбінаті (Туреччина) і трьох конвертерів на Хелуанському металургійному комбінаті (Єгипет).

Організаційні системи «Укренергочормет» постійно працюють на зовнішньому ринку, спеціалізуючись на комплексних поставках обладнання і комплексних роботах «під ключ» для зарубіжних підприємств металургії, коксохімії, енергетики і комунального господарства.

— Це вражає. А які виникають труднощі?

— Об'єктивні труднощі є завжди, не хочу говорити про них у такий день, вони нас не лякають. Наші фахівці виконують великий обсяг робіт з обслуговування енергетичних господарств металургійних підприємств. Піклуючись про економію теплової та електричної енергії, захист довкілля. З такими кадрами ми впевнено дивимось в майбутнє.

Що ж, Олександр Шевченко упевнено дивиться в завтрашній день. Важливим досягненням він вважає те, що вдалося встановити командний дух серед членів асоціації.

Нині асоціація «Укренергочормет» має добре оснащений підприємства, новітню лабораторно-експериментальну базу, обладнану спеціальними приладами.

Та головний капітал — кадри, здатні розв'язувати будь-які завдання. 70 років — вік розквіту. Побажаймо ж колективу УПА «Укренергочормет» подальших успіхів і процвітання.

Віктор ЛУК'ЯНОВ.

Банк «Аваль» — кредити для села

Акціонерний поштово-пенсійний банк «Аваль» провів на базі своєї Житомирської дирекції нараду керівників регіональних структур банку, на якій всебічно обговорено питання, пов'язані з кредитуванням сільського господарства. Підсумки минулого року та завдання на нинішній висвітлили заступник голови правління АППБ «Аваль» Сергій Вовченко, інші відповідальні працівники центрального офісу банку. На важливих аспектах розвитку ринкових відносин в АПК зупинилися аналітики секретаріату Комісії з питань аграрної політики при Президентові України Інна Чапко, виконавчий директор Національної асоціації бірж України Галина Шевченко. Про те, як на Житомирщині здійснюють підтримку підприємств АПК, розповіли перший заступник голови облдержадміністрації Микола Рудченко, директор Житомирської обласної дирекції АППБ «Аваль» Анатолій Фещенко.

Зазначалося, що минулий рік був поворотним у кредитуванні підприємств АПК. Хоча робота з видачі кредитів почалася із запізненням, зокрема й через правову невизначеність у перші місяці після реформу-

вання відносин на селі, агропромислового комплексу «Аваль» надав торік кредитів майже 532 мільйони гривень. Рівень вчасного повернення — 96,7 відсотка.

Житомирська обласна дирекція банку надала торік господарствам та підприємствам переробної галузі 19 мільйонів гривень кредитних коштів. Поглиблюючи взаємовигідне співробітництво, підготовку до кредитування АПК на нинішній рік почали ще в листопаді минулого року. По кожному району був розроблений кредитно-інвестиційний план. Максимально враховуючи запити сільгоспвиробників, вже на середину лютого обласна дирекція виділила їм 9,3 мільйона гривень кредитів, а підприємствам переробної галузі — 3,9 мільйона гривень. Усього в нинішньому році підприємства АПК області одержать від банку «Аваль» 15 мільйонів гривень, що допоможе трудівникам села вчасно провести весняно-польові роботи і зібрати урожай.

Банк «Аваль» став надійним партнером селян.

Олексій КАВУН.

Житомир.

В аптеку по допомогу

У Луганській області ціни на ліки — чи не найнижчі в Україні. Щоправда, тут слід застерегти: ми не беремо до уваги препарати, що реалізуються через мережу комерційних аптек. Ідеться про ту продукцію, котру луганчани купують в аптеках комунального підприємства «Фармація». Ціни у них не тільки цілком прийнятні, а й зі знижкою.

Зниженню цін передувала велика робота з вивчення ринку лікарських препаратів і пошуку шляхів їх здешевлення. Сьогодні комунальне підприємство «Фармація» — найбільший дистриб'ютер у регіоні. Інакше кажучи, працює без посередників, укладаючи договори на закупівлю медикаментів не тільки з вітчизняними виробниками, а й з 20 зарубіжними фірмами. Працюючи за прямими договорами, «Фармація» має можливість отримати у заводів-виготовлювачів істотні знижки. Скажімо, флагман вітчизняної фарміндустрії — завод «Дарниця» дає луганчанам знижку —

20%. На таких умовах підприємство співпрацює і з ВАТ «Київмедпрепарат» — найбільшим в Україні виробником антибіотиків.

З огляду на важкий матеріальний стан пенсіонерів, підприємство прийняло рішення визначити перелік медикаментів, які найчастіше вживають особи похилого віку. Таких ліків виявилось 190. От на них і встановлено 20-відсоткову знижку. Якщо підрахувати, чого варті ці знижки самій «Фармації» (з ними вартість препаратів навіть нижча за заводську ціну), виходить досить солідна цифра — майже мільйон гривень на рік. Ось вона, реальна допомога пенсіонерам. Навряд чи в Луганську можна знайти ще такі підприємства, котрі собі на збиток надавали б населенню такі пільги.

Доказом того, що ціни в аптеках «Фармації» цілком доступні, є й такий простий факт: обсяги реалізації медикаментів тут щороку зростають.

Алла АНТИПОВА.

Класичні лінії

Пряме сполучення

АМСТЕРДАМ · БАРСЕЛОНА · БЕРЛІН · БРЮССЕЛЬ · ВІДЕНЬ
КОПЕНГАГЕН · ЛОНДОН · МІЛАН · ПАРИЖ · РИМ · ЦЮРІХ · ФРАНКФУРТ

Україна, 01135, Київ, просп. Перемоги, 14
тел.: (044) 2218380, 2166730
E-mail: booking@ps.kiev.ua
www.ukraine-international.com

Міжнародні Авіалінії України
Ukraine International
AIRLINES

До уваги акціонерів

ВАТ «Тальнівський молочноконсервний комбінат»!

Загальні збори акціонерів відбудуться 24 квітня 2001 року о 14.00 в приміщенні адміністративного корпусу товариства за адресою: м. Тальне, Черкаської області, вул. Польова, 1.

Порядок денний зборів акціонерів:

1. Звіт Правління Товариства про фінансово-господарську діяльність за 2000 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії Товариства за 2000 рік.
3. Звіт Спостережної Ради Товариства за 2000 рік.
4. Обрання органів управління товариства.
5. Розподіл прибутку за 2000 рік та затвердження фінансового плану на 2001 рік.

Реєстрація акціонерів почнеться з 12.00 в день скликання зборів за місцем його проведення.

Для участі у зборах акціонери та їх представники повинні мати при собі паспорт. Реєстрація представників акціонерів проводиться на підставі належним чином оформлених доручень.

Правління ВАТ «Тальнівський молочноконсервний комбінат».

АКБ «Інвестбанк» оголошує загальні збори акціонерів банку, які відбудуться 20 квітня 2001 р. о 14 годині за адресою: м. Одеса, вул. В. Арнаутська, 2-Б.

Порядок денний:

1. Звіт Голови Правління банку про роботу у 2000 р.
2. Затвердження заключення ревізійної комісії, річного звіту, зовнішнього аудиту та балансу банку за результатами роботи у 2000 р.
3. Внесення змін та доповнень до Статуту банку.
4. Розподілення прибутку та дивідендів за 2000 р.
5. Збільшення статутного капіталу банку.

Інформаційне повідомлення до порядку денного:

Збільшення статутного капіталу банку здійснюється для розширення фінансових можливостей банку шляхом реінвестування нарахованих акціонерам дивідендів за 2000 рік пропорційно належних їм акцій.

Мінімальний розмір збільшення статутного капіталу становить 500 000,00 грн., який емітується банком на прості іменні акції у кількості 500 000 штук, номінальною вартістю однієї акції — 1 грн.

За наслідками збільшення статутного капіталу банк вносить зміни до ст. 7 Статуту банку при незмінних правах акціонерів. Нарахування акціонерам будуть проведені після реєстрації змін до Статуту відповідними органами.

Правління АКБ «Інвестбанк».

ПОВІДОМЛЕННЯ

про збільшення статутного фонду

ВАТ «УкрНДІпластмаш»

ВАТ «УкрНДІпластмаш», 03113, м. Київ, вул. І. Шевцова, 1. Тел. (044) 446-20-08 повідомляє:

Згідно з Положенням про порядок збільшення (зменшення) розміру статутного фонду акціонерного товариства, затвердженого рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16.10.2000 р. № 158 (з0753-00) і рішенням правління ВАТ від 21.02.2001 р. статутний фонд ВАТ «УкрНДІпластмаш» збільшується на суму, що не перевищує його 1/3, за рахунок реінвестицій дивідендів.

Загальна сума випуску простих іменних акцій 7946,75 грн., номінальна вартість акції 0,05 грн.

Термін початку приймання заяв від акціонерів — з дня публікації, термін закінчення — 15 календарних днів.

ПП «Санфір-2000»

(код 30835833), зареєстроване Бородянською районною державною адміністрацією 1 червня 2000 року № 602, місцезнаходження: Бородянський р-н, смт. Бородянка, вул. Вокзальна, 21, повідомляє про ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом 1 місяця.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № Б 24/171-00 про банкрутство кооперативу «Ганнівка» (50080, м. Кривий Ріг, р/р 260080159411 в КФ «Укресімбанк» м. Кривого Рогу, МФО 305589, ідентифікаційний код 21887639).

Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня публікації оголошення.

ОАО «Завод «Симферопольсельмаш»

уведомляє своїх акціонерів, що 20 апреля 2001 г. в 10.00 состоится общее собрание акционеров в помещении по адресу: 95047, г. Симферополь, ул. Узловая, д. 8/5, ОАО «Завод «Симферопольсельмаш», столовая.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности общества.
2. Отчет Наблюдательного Совета общества о своей деятельности в 2000 году.
3. Отчет ревизионной комиссии о результатах проверки хозяйственной и финансовой деятельности общества за 2000 г.
4. Об аудиторской проверке.
5. Утверждение результатов деятельности, баланса и распределение прибыли общества за 2000 г. Определение и распределение плановых показателей прибыли на 2001 г.
6. Внесение изменений и дополнений в Устав ОАО.
7. Выборы Председателя правления общества.
8. Выборы членов ревизионной комиссии и Наблюдательного Совета ОАО.
9. О ведении реестра собственников именных ценных бумаг.

Начало регистрации в 8.30. При себе иметь документ, удостоверяющий личность акционера. Представителям акционеров дополнительно необходимо иметь доверенность на право участия в собрании, заверенную правлением ОАО.

Справки по подготовке и участию в собрании по телефонам: 8 (0652) 48-59-13, 48-59-10, 48-46-13; факс: 8 (0652) 48-46-13.

Правление ОАО.

Арбітражний суд м. Києва (02030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) постановою від 20.02.2001 р. відкрив ліквідаційну процедуру в провадженні справи № 15-585-6 про банкрутство ТОВ Торгово-промислової фірми «Ліга ЛТД» (Київ, вул. Червоноармійська, 38), розрахунковий рахунок № 2600801300034 в АБ «Укрпромбанк» м. Києва, МФО 321228, код 16290661.

Ліквідатор Дударенко Алла Анатоліївна, ліцензія № 127 від 24.10.2000 р. (03680, м. Київ, вул. Боженко, 31, оф.342, тел.230-29-35).

До відома акціонерів акціонерного банку «Національні інвестиції»

Правління ЗАТ АБ «Національні інвестиції» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 27 квітня 2001 року о 16-й годині у приміщенні банку за адресою: Київ, вул. Володимирська, 54.

Порядок денний:

1. Про підсумки діяльності АБ «Національні інвестиції» за 2000 рік.
2. Звіт ревізійної комісії «Про підсумки фінансово-господарської діяльності АБ «Національні інвестиції» за 2000 рік.
3. Затвердження річної фінансової звітності банку.
4. Розподіл прибутку АБ «Національні інвестиції» та розподіл дивідендів між акціонерами за 2000 р.

Реєстрація учасників загальних зборів акціонерів здійснюється з 15.00 до 16.00 за місцем проведення зборів.

Для реєстрації учасникам зборів потрібно мати документ, що посвідчує особу. Представникам акціонерів — доручення на право участі у зборах, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства.

Довідки за тел. 221-66-71

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНИЙ ЦЕНТР ПРИВАТИЗАЦІЇ
ІНВЕСТИЦІЙ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

ПРОВОДЯТЬ НАВЧАЛЬНИЙ КУРС:

з підготовки АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО
(розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) 19–31 березня 2001

При успішному складанні іспиту видається кваліфікаційне посвідчення, яке є ОДНІЄЮ з НЕОБХІДНИХ УМОВ для ОТРИМАННЯ ЛІЦЕНЗІЇ арбітражного керуючого

Ліц. Мін.освіти і науки України ВКД-К №110281 від 19.07.2000

Наша адреса: м.Київ, вул.Дегтярівська, 51. Тел.: 456-3700
E-mail: info@icpim-iib.com. Website: icpim-iib.com

Важко злякати ляканих

Репортаж

Справді, пересічному громадянину тут робити нічого. Тому офіцер міліції на КПП «Дитятки» так довго і прискіпливо вивчає посвідчення, з'ясовує мету і час перебування в «зоні». Нарешті звучить довгождане: «Пройжджайте!» і піднімається шлагбаум.

У мене в розпорядженні дев'ять годин, щоб побачити, почути і повернутися із «зони». До речі, йдеться не про колонію для засуджених, а про Чорнобильську зону відчуження. Втім, для багатьох співвітчизників, що страждають радіофобією, вона страшніша за тюрму. Бо тут-таки страшно.

Ідеш чорнобильською трасою і ловиш себе на думці: щось схоже вже бачив. Звичайно, в кіно. Складається враження, що для зйомок якогось епохального фільму вздовж дороги побудували справжні, а не села-декорації, провели електролінії, викопали криниці та насадили безліч дерев і чагарників... А потім умить усе покинули. І тепер тільки вітер гуляє в цих місцях.

Проте, як з'ясувалося згодом, не лише вітер. У «зоні» живуть і газдують понад 500 так званих самоселів, не кажучи

про тисячі тих, хто працює там за вахтовим методом. Коли заговорите з ними про небезпеку, яка чатує з-під кожного дерева, вони тільки всміхнуться.

— Ця «зона» загрожує лише здоров'ю безпечних невігласів, які лізуть у радіаційне пекло, — каже наш водій Сергій. — І таких місць, якщо чесно, вистачає.

Самосели, а це люди похилого віку, ходять маршрутами дитинства, кожну стежину і рівень радіації на ній знають. Ще б пак, свого часу радіометристів тут бачили щодня, нині рідше, бо міряти тисячу разів міряне немає потреби.

Завітайте, скажімо, в село Опачичі, де живе півсотні стариків. Кожен куточок двору, горища і підвалу вивчені приборами.

— Ось тут «фонило» менше, ніж під Києвом, — каже Михайло Авраменко, показуючи на город. — Урешті, це і стало

головним аргументом для повернення сюди в 1987-му.

Тоді сім'ї Авраменків дали в Макарівському районі так-сяк збудовану хатину. За вісім місяців колишній будівельник довів її до пуття, добував сараї. Та все одно було тісно — привезене із собою майно розпихати по кутках не вдалося. А тут чутки поповзли, що Москва начебто дозволяє повертатися в деякі місця. Поїхав Михайло Якович у рідне село, а там вже з десяток земляків, не чекаючи офіційного дозволу, облаштувалися. Тоді й залишили Авраменки ту хатинку в Макарівському районі і перебралися в Опачичі.

— Живемо — не тужимо, — усміхається господарка Ганна Іванівна. — Корівка, поросля, качки, кури, вода з 24 метрової глибини у дворі... Більше нам не треба нічого.

Пенсію приносять вчасно, автолавка з хлібом та іншим крамом приїжджає регулярно. Дрова за необхідності лісничі завозять, тим більше що їхня контора в селі. А світло є завжди...

— Ну а що ви робите з величезними грибами, багатоголовими звірями? — питаю, ховаючи усмішку.

— Та балачки то все, — від-

різає Михайло Якович. — Нічого гігантського за всі роки тут не виросло. Хіба що лобода. І комусь же треба лякати людей...

Авраменків уже нічим не злякаєш, але здивувати можна. Що і зробила жіночка з Чорнобиля, яка привезла подружжю звістку про те, що їм, начебто, в Обухові, як і всім самоселам, виділили квартиру.

— Невже за нас її хтось отримав? Але ж документи на

житло ми ще навіть не оформили. Втім, якщо й виділять, звідси ми не поїдемо...

...Повертаючись до Києва, я поцікавився радіоекологічною обстановкою в «зоні». Того дня на промайданчику ЧАЕС було зафіксовано 237 мікрорентген на годину, у місті Прип'ять — 62, у місті Чорнобиль — 35, а на КПП «Дитятки» — 19 мікрорентген на годину.

Іван ІЛЛЯШ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Як нянечка за 50 гривень стала нафтовим магнатом

Кримінал

Хитромудру фінансову аферу вдалося розкрити співробітникам податкової міліції разом з колегами СБУ Київської області.

Під час проведення спецоперації на станції Бородянка податківці затримали 35 залізничних цистерн з бензином і дизельним паливом, що прямували з Білорусі на адресу однієї з київських комерційних структур. Згідно з представленим контрактом, 40 тисяч тонн нафтопродуктів на суму близько 300 мільйонів російських рублів направила до Києва московська фірма. Як повідомив заступник начальника управління податкової міліції ДПА в Київській області Микола Зінченко, сьогодні «тіньовики» розробляють сотні схем, аби тільки ухилитися від сплати податків, а також відмити незаконні гроші. В да-

ному разі податковим оперативникам удалося встановити, що київське комерційне підприємство було зареєстровано в Залізничному районі столиці на 39- і 27-річну киянку. Під час перевірки з'ясувалося, що одна з них за 50 гривень дала згоду оформитися засновником підприємства, проте до комерційної діяльності жодного стосунку не має. Друга «підприємниця» працювала нянечкою в дитячому садку, а останнім часом продавцем на базарі «Виноградар», де їй і запропонували поставити підпис на установчих документах товариства з обмеженою відповідальністю. Нині проводяться оперативно-розшукові заходи із встановлення осіб, причетних до скоєння цього злочину.

Олексій ВОЗНЮК,
прес-секретар податкової міліції
ДПА України.

Уточнення

У матеріалі «Останній день зізнання» («ГУ» №38(2538)) у четвертому абзаці слід читати: «За словами заступника начальника Головного управління масової роз'яснювальної роботи ДПА України Юрія Сильницького». Далі за текстом.

Оголошення

Шановні акціонери!

Правління ВАТ «Луганськгаз» повідомляє, що чергові Загальні Збори товариства відбудуться 13 квітня 2001 року о 12-й годині, за адресою: м. Луганськ, вул. Радянська, 82.

Порядок денний:

- Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 рік та основні напрями розвитку на 2001 рік.
- Звіт голови Ревізійної комісії.
- Звіт голови Ради.
- Затвердження річного звіту і балансу, фактичного розподілу прибутку за 2000 рік та планового на 2001 рік.

Довідки за телефоном: (0642) 53-04-27.

Правління ВАТ «Луганськгаз».

- Зміни у складі органів управління.
 - Затвердження змін та доповнень до Статуту ВАТ «Луганськгаз».
 - Затвердження змін та доповнень до Статуту Дочірнього підприємства «Луганськбутангаз».
 - Затвердження змін та доповнень до внутрішніх нормативних документів товариства.
- Реєстрація учасників Зборів 13 квітня 2001 року з 10.00 до 11.45.
- Учасники зборів повинні мати:
- документ, який посвідчує особу акціонера;
 - доручення на право голосування уповноваженої особи (для довірених осіб).

Довга дорога... у космос

Реалії

Через це та інші дошкульні побутові негаразди й соціальні біди з обсерваторії в селищі Наукове вже звільнилися десятки не найгірших працівників. Жене за кордон здебільшого неможливість профінансувати навчання дітей у престижних закладах, кажуть ті, хто залишився. Змушені покидати Батьківщину не тільки рядові співробітники, а й відомі вчені, керівники обсерваторії — Петро Петров, Леонід Дітковський, Микола Гарькавий. За кордоном утворюються цілі колективи з наших дослідників Космосу. Навіть дивно, що нас це визнають як незаперечних авторитетів у фундаментальних дослідженнях Всесвіту.

А обсерваторія продовжує розвиватись, модернізуючи телескопи, встановлюючи ще потужніші комп'ютери, вдосконалюючи прилади для астрономічних досліджень. Оскільки астрофізичні пошуки стали вести не лише з поверхні Землі, а й за межами атмосфери з космічних апаратів, з'явилася можливість працювати в

умовах, де зображення небесних об'єктів не псують атмосферні збурення.

У Кримській обсерваторії першими почали виготовляти «окуляри» для телескопів на порядок якісніші за звичайну оптику завдяки іонній доводці. А нещодавно група працівників під керівництвом старшого наукового співробітника, кандидата фізико-математичних наук Галини Курбасової розкрила віковічну таємницю точного положення полюсів Землі. Це відкриття з великим інтересом сприйняв науковий світ, адже воно надто важливе для запуску космічних станцій, супутників, космічних кораблів, під час навігації, високоточних геодезичних зйомок, багатьох інших досліджень Космосу. Нині для колективу найцікавіший об'єкт — активне Сонце. Проте такого ренесансу в дослідженнях Всесвіту, який був ще 10 років тому, тут, на жаль, не спостерігається. Тоді кримські астрономи в селищах Науковому та Сімеїзі відкрили понад 1000 малих планет. Це восьма частина зірок, відкритих людством за 200 років.

Останнім часом Кримській астрофізичній обсерваторії держава приділяє дедалі менше уваги. Усю турботу спрямовано на Науковий центр управління і дослідження космічних засобів під Євпаторією. Не було жодного радянського космонавта чи конструктора, починаючи з Сергія Корольова, який не приїздив би сюди працювати. Цей центр — як вікно у Космос, весь Всесвіт видно через нього завдяки встановленим тут чи не найпотужнішим у світі антенам. Чаші радіотехнічних телескопів, як футбольні поля. Євпаторійці причетні до здійснення майже всіх супутникових програм і космічних апаратів. Не менш важливий напрям — вивчення Галактики.

А що ж Кримська астрофізична обсерваторія, чи довго судилося їй залишатися «пасинком» Національного космічного агентства України? Якщо нині відстанемо в цій галузі, то наші діти й онуки нам цього ніколи не пробачать. Сьогодні ми втрачаємо багато чого в нашому житті, науці, культурі, технічному розвитку. Занедбати космічні проблеми, втратити пріоритети у вивченні Всесвіту — означає прогавити наше майбутнє. Поки що, попри всі негаразди, в нове століття вчені Кримської обсерваторії дивляться з оптимізмом. Навіть біля «осліплених» телескопів вірять, що Україна не випаде з орбіти космічних країн.

Віктор ХОМЕНКО.

Фото Дмитра КОНОВАЛОВА.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО.

Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 120041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311039.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 446-91-37,

441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

Internet: http://uamedia.visti.net/golos